

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทวีปของเรา (ส203)
2. แบบสอบถามการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชา ทวิปของเรา (ส203)

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทวิปของเรา (ส203) มีคำถามทั้งหมด 90 ข้อ ใช้เวลา 60 นาที

2. คำถามในแบบวัดผลสัมฤทธิ์ฉบับนี้ เป็นแบบเลือกตอบทั้งสิ้น คือคำถามแต่ละข้อจะให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจาก ก, ข, ค, และ ง ที่ให้ไว้ เมื่อเลือกคำตอบได้ให้ไปขีดกากบาทในกระดาษคำตอบ ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
	X			

ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ขีดทับคำตอบเดิม แล้วเลือกใหม่ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	X	X		

1. ถ้าพบข้อยาก ควรเว้นข้ามไปก่อน เมื่อมีเวลาเหลือค่อยย้อนกลับมาทำใหม่
2. นักเรียนอย่าขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใดๆ ในแบบวัดผลสัมฤทธิ์ฉบับนี้ ให้ขีดตอบลงในกระดาษคำตอบเท่านั้น
3. นักเรียนเขียนชื่อ ชั้น เลขที่ลงในกระดาษคำตอบ
4. หลังทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสร็จแล้วให้นำแบบทดสอบและกระดาษคำตอบคืนกรรมการคุมสอบด้วย

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชา ทวีปของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. ข้อใดเป็นที่ตั้งจุดเหนือสุดและจุดใต้สุดของทวีปเอเชีย
 - ก. แหลมบาบา – แหลมฮิสต์
 - ข. แหลมฮิสต์ – แหลมปีไอ
 - ค. แหลมบาบา – แหลมซัลยูนกิน
 - ง. แหลมซัลยูนกิน – แหลมปีไอ
2. ข้อใดเป็นการเปรียบเทียบสัดส่วนของทวีปเอเชีย กับพื้นโลกได้ถูกต้อง
 - ก. 1 : 3
 - ข. 1 : 4
 - ค. 1 : 5
 - ง. 2 : 3
3. แนนบอกว่าจะไปเที่ยวต่างประเทศที่อยู่ใต้สุดของทวีปเอเชียแสดงว่าแนนจะไปประเทศใด
 - ก. มาเลเซีย
 - ข. อินโดนีเซีย
 - ค. บรูไน
 - ง. ฟิลิปปินส์
4. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับทวีปเอเชีย
 - ก. ยอดเขาเอเวอเรสต์เป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในโลก
 - ข. ตอนเหนือของไซบีเรียเป็นเขตที่อากาศหนาวที่สุด
 - ค. แม่น้ำฮวงโหเป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุด
 - ง. พื้นที่ที่ต่ำที่สุดคือทะเลเดดซี
5. โครงสร้างเปลือกโลกในเขตหินเก่าจะเกิดปรากฏการณ์อย่างไร
 - ก. พบรอยเลื่อนลงของชั้นหินอยู่ทั่วไป
 - ข. การสึกกร่อนของภูเขาสูง
 - ค. การเกิดภูเขาไฟระเบิดบ่อย ๆ
 - ง. การเกิดแผ่นดินไหว

6. ยุโรปอยู่ทางทิศตะวันตกของทวีปเอเชียและทะเลแคสเปียนก็อยู่ทางทิศตะวันตกของทวีปเอเชีย แสดงว่า
 - ก. ทะเลแคสเปียนเป็นส่วนหนึ่งของทวีปยุโรป
 - ข. ทะเลแคสเปียนเป็นส่วนหนึ่งของทวีปเอเชีย
 - ค. ทะเลแคสเปียนเป็นพรมแดนกั้นระหว่างทวีป เอเชีย กับ ทวีปยุโรป
 - ง. ถูกทุกข้อ
7. โครงสร้างในทวีปเอเชียบริเวณใดที่จัดว่าเป็นเขตหินใหม่
 - ก. ที่ราบสูงเดคคาน
 - ข. ที่ราบสูงอาหรับ
 - ค. ที่ราบสูงตอนเหนือของรัสเซีย
 - ง. แนวเทือกเขาหิมาลัย
8. สาเหตุที่ทำให้หมู่เกาะในทวีปเอเชียเกิดแผ่นดินไหวอยู่บ่อยครั้งคือ
 - ก. เพราะบริเวณเปลือกโลกมีความอ่อนตัว
 - ข. เพราะแรงกดดันของภูเขาและที่ราบสูงตอนกลางทวีป
 - ค. เพราะมีปริมาณน้ำใต้ดินน้อย
 - ง. เพราะได้อินมีอุโมงค์มาก
9. นายพลเอกต้องการราดุนที่นำมาทำเป็นอาวุธ นายพลเอกอยู่ในเขตใด
 - ก. เทือกเขาและที่ราบสูงตอนกลางทวีป
 - ข. ที่ราบสูงภาคใต้
 - ค. ที่ราบต่ำทางเหนือ
 - ง. หมู่เกาะภูเขาไฟ
10. ข้อใดคือทวีปเอเชีย
 - ก. เป็นที่ราบสูงเป็นส่วนใหญ่มีภูเขาตอนกลางทวีปที่ไม่สูงมากนัก
 - ข. เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำและมีที่ราบชายฝั่งทะเล
 - ค. เป็นหมู่เกาะและมีที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีภูเขาไฟมาก
 - ง. มีเทือกเขาติดกับชายฝั่งทะเลตอนเหนือของทวีป

11. ลมมรสุมที่มีลมร้อนพัดเอาความชุ่มชื้นมาสู่ฝั่งยาวนานมักเกิดกับเขตภูมิอากาศแบบใด
 - ก. เมดิเตอร์เรเนียน
 - ข. ทุ่งหญ้าเมืองร้อน
 - ค. ร้อนชื้นแถบศูนย์สูตร
 - ง. ทุ่งหญ้าเขตอบอุ่นภายในทวีป
12. พรรณไม้ชนิดใดไม่พบในบริเวณเขตภูมิอากาศแบบทุนดรา
 - ก. ตะไคร่น้ำ
 - ข. หญ้ามอส
 - ค. ไกลเคน
 - ง. ไม้ซีดาร์
13. หลินจะเดินทางไปหาหยางซึ่งอยู่ภูมิอากาศแบบไทกา หลินต้องเตรียมอะไร
 - ก. ร่ม
 - ข. เสื้อกันหนาว
 - ค. แว่นตากันแดด
 - ง. รองเท้าหิมะ
14. สัมเป็นคนประเทศฟิลิปปินส์ สัมจะไม่พบกับพายุใด
 - ก. พายุไต้ฝุ่น
 - ข. พายุไซโคลน
 - ค. พายุโซนร้อน
 - ง. พายุดีเปรสชัน
15. ลักษณะเด่นของภูมิภาคในทวีปเอเชียเป็นอย่างไร
 - ก. มีเขตภูมิอากาศชัดเจน
 - ข. ได้รับอิทธิพลของลมมรสุม
 - ค. อุณหภูมิสูงตลอดปีไม่มีฤดูหนาว
 - ง. มีฤดูกาลคล้ายคลึงกันทั้งทวีป
16. การแบ่งเขตภูมิภาคของทวีปเอเชียยึดสิ่งใดเป็นเกณฑ์
 - ก. บริเวณที่ตั้งและลักษณะภูมิอากาศ
 - ข. ลักษณะทางวัฒนธรรม ประเพณี และศาสนา
 - ค. เชื้อชาติเผ่าพันธุ์และภาษาที่ใช้
 - ง. ลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม

17. ชาอูติอารเบียและภูเวคอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ใช้สิ่งใดเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง
- ลักษณะภูมิประเทศ
 - บริเวณที่ตั้ง
 - ผลิตภัณฑ์
 - ถูกทุกข้อ
18. ทิมบอกว่ามาจากดินแดนตะวันออกกลาง แสดงว่าทิมอาจเป็นชนชาติใด
- จีน
 - เนปาล
 - คาซัคสถาน
 - ภูเวค
19. ข้อใดเป็นเหตุผลที่ทำให้ประเทศที่แยกออกจากรัสเซียกลายเป็นภูมิภาคเอเชียกลาง
- ความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่
 - เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ และภาษาที่ใช้
 - วัฒนธรรม สภาพทางภูมิศาสตร์
 - ถูกทุกข้อ
20. บุคลากร ปากีสถาน อินเดีย อยู่ในภูมิภาคใด
- เอเชียตะวันออก
 - เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - เอเชียใต้
 - เอเชียตะวันตกเฉียงใต้
21. การที่เกิดศาสนาและลัทธิความเชื่อเป็นผลมาจากปัจจัยในด้านใด
- ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์
 - ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
 - ปัจจัยด้านสังคม
 - ปัจจัยด้านอารยธรรมภายนอก
22. อารยธรรมของสังคมปิดจะเป็นอย่างไร
- จะค่อย ๆ สูญหายไป
 - พัฒนาได้ดียิ่งขึ้น
 - เป็นอารยธรรมเริ่มต้น
 - รักษาสິงเก่า ๆ ไว้ได้ดี

23. นักเรียนต้องการศึกษาอารยธรรมจากประเทศ A แต่ไม่มีแหล่งข้อมูลให้ พบแต่แหล่งข้อมูล B ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกัน นักเรียนสามารถค้นคว้าได้หรือไม่
- ไม่ได้ เพราะคนละประเทศกัน
 - ไม่ได้ เพราะประชากรต่างกัน
 - ได้ เพราะมีภูมิประเทศติดต่อกัน
 - ได้ เพราะมีสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจและสังคมคล้ายกัน
24. แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของทวีปเอเชียมักจะพบในสภาพภูมิประเทศแบบใด
- ที่ราบลุ่มแม่น้ำ
 - ที่ราบชายฝั่งทะเล
 - ที่ราบระหว่างภูเขา
 - ที่ราบสูงที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์
25. ประเทศหนึ่งมีสภาพเป็นเกาะ ประชากรนิยมการค้าขายเป็นหลัก อารยธรรมจะเป็นอย่างไร
- คงที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
 - ไม่มีศาสนา นับถือภูติผี
 - อารยธรรมหลากหลาย
 - ถูกทุกข้อ
26. บรรพบุรุษที่สร้างความเจริญให้กับอารยธรรมในเอเชียได้คือใคร
- ดราวิเดียน
 - อารยัน
 - สิงหล
 - เซมิติก
27. เพราะเหตุใดชาวอารยันจึงยึดระบบวรรณะ
- เพื่อจะได้รู้จักหน้าที่ในสังคม
 - เพื่อรักษาความบริสุทธิ์ทางสายเลือด
 - เพื่อรักษาระเบียบวินัยของสังคม
 - เพื่อค่านิยมทางจิตใจ

28. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะเด่นของอารยธรรมจีน

- ก. รักและผูกพันกับธรรมชาติ
- ข. เชื่อโลกนี้มีโซ่โลกหน้า
- ค. เชื่อว่าอารยธรรมจีนยิ่งใหญ่แก่แก่ที่สุดในเอเชีย
- ง. ยึดถือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

29. นักเรียนเข้าไปเที่ยวแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นักเรียนจะพบสิ่งใดต่อไปนี้

- ก. อารยธรรมจีน
- ข. อารยธรรมอินเดีย
- ค. อารยธรรมเมโสโปเตเมีย
- ง. ข้อ ก. และข้อ ข. ถูก

30. ข้อใดคืออารยธรรมบริเวณลุ่มแม่น้ำฮวงโห

- ก. ขงจื๊อ
- ข. บาบิโลน
- ค. วัดพระแก้ว
- ง. รามเกียรติ์

แบบสอบถามการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลซึ่งพบปัญหาที่ต้องตัดสินใจ ขอให้นักเรียน
อ่านเรื่องราวต่าง ๆ อย่างละเอียด และปฏิบัติดังนี้

1. ให้นักเรียนคิดว่านักเรียนเองเป็นบุคคลที่อยู่ในเรื่องราวนั้น ๆ
2. ในตอนท้ายของแต่ละเรื่องจะเป็นตอนที่นักเรียนต้องตัดสินใจเลือกกระทำหรือไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง พร้อมทั้งให้เหตุผลในการตัดสินใจ โดยมีคำตอบให้เลือก 4 คำตอบ ให้นักเรียนเลือกตอบคำตอบที่ตรงใจของนักเรียนมากที่สุด แล้วเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ทับตัวอักษรที่ตรงกับคำตอบนั้น เพียงหนึ่งตัวเลือก
3. แบบสอบถามนี้ต้องการทราบเพียงว่า หากนักเรียนพบกับเหตุการณ์ตามเรื่องราวเหล่านั้นแล้ว นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร และให้เหตุผลอย่างไรในการตัดสินใจ ดังนั้นคำตอบของนักเรียนจึงไม่มีถูกหรือผิด และจะไม่มีผลเสียหาแก่นักเรียน และโรงเรียนอย่างใดทั้งสิ้น
4. หากนักเรียนไม่เข้าใจวิธีทำหรือข้อความใด ๆ ขอให้นักเรียนถามครูก่อนทำ เมื่อ นักเรียนเข้าใจแล้วให้ลงมือทำได้

ชื่อ.....นามสกุล.....

ชั้น

แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเพียงข้อเดียวลงในกระดาษคำตอบ

1. ในขณะที่นักเรียนทำข้อสอบอยู่นั้น นักเรียนเห็นครูไม่ได้มองมานักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ไม่ลอกคำตอบจากเพื่อนเพราะกลัวถูกลงโทษ
 - ข. พยายามทำด้วยตนเอง เพราะกลัวครูเห็น
 - ค. ไม่เปิดหนังสือดูเพราะละเอียดใจ
 - ง. ไม่ลอกคำตอบจากเพื่อนเพราะเพื่อนคนอื่น ๆ เขาก็ทำด้วยตนเอง
2. จะต้องแบ่งขนมให้น้องเท่า ๆ กัน ถ้านักเรียนเป็น เอ นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. แบ่งขนมให้น้องเท่า ๆ กัน เพราะอยากเป็นที่ที่ดี
 - ข. แบ่งขนมให้น้องเท่า ๆ กัน เพราะถ้าแม่รู้จะถูกทำโทษ
 - ค. แบ่งขนมให้น้องเท่า ๆ กัน เพราะถ้าคุณพ่อทราบพ่อจะชมเชย
 - ง. แบ่งขนมให้น้องเท่า ๆ กัน เพราะเป็นสิ่งที่น่าละเอียดใจจะเอาเปรียบน้อง ๆ
3. แม่ของแมนฝากถุงไปให้ครูดี แมนอยากกินถุงนมาก ถ้านักเรียนเป็นแมนนักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ไม่กินเพราะเพื่อนส่วนใหญ่ไม่มีใครทำอย่างแมน
 - ข. ไม่กินเพราะไม่อยากถูกแม่ดู
 - ค. ไม่กินเพราะต้องการให้ตนเองเป็นที่ไว้วางใจของครู
 - ง. ไม่กินเพราะการขโมยของกินเป็นสิ่งไม่ดี
4. ขณะที่แม่ไม่อยู่บ้าน นักเรียนหยิบเงินแม่ไปซื้อสมุด นักเรียนบอกกับแม่ว่านักเรียนหยิบเงินไป
นักเรียนทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
 - ก. คนดีมักรับผิดชอบ เมื่อทำผิด
 - ข. กลัวถูกดู เมื่อแม่ทราบภายหลัง
 - ค. เมื่อทำผิดแล้วยอมรับผิดแม่จะชมเชย
 - ง. ใคร ๆ ก็คิดว่าเมื่อทำผิดแล้วยอมรับผิดเป็นคนดี

5. ที่โรงเรียน แจ่มชวนสมพรไปซื้อขนมหวาน ร้านขายขนมนี้ขายดีมีคนพลุกพล่าน แต่เจ้าของร้านพูดจาไม่ดี และชอบเอาเปรียบลูกค้าเสมอ เมื่อเจ้าของร้านเจอ แจ่มจึงชวนสมพรให้ขโมยขนม เมื่อแจ่มขโมยขนมใส่กระเป๋าแล้ว จึงบอกให้สมพรทำบ้าง ถ้านักเรียนเป็นสมพร นักเรียนจะไม่กระทำการอย่างแจ่ม เพราะอะไร
- ก. การลักขโมยเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย
 - ข. การขโมยขนม อาจถูกลงโทษอย่างหนัก
 - ค. นักเรียนต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าเป็นนักเรียนที่ดี
 - ง. เพื่อน ๆ จะได้ชมว่าเราเป็นคนดีที่ไม่กระทำความผิดตามเพื่อน
6. ครูมะลิให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวิชาทวีปของเรา แบบฝึกหัดนั้นมีเฉลยอยู่ท้ายเล่ม ครูห้ามนักเรียนดูเฉลยท้ายเล่มก่อนที่จะทำเสร็จ orts จะแอบเปิดดูเฉลยทุกครั้งทีครูเหลือในขณะที่เพื่อนไม่กล้าทำ และบอกให้มาลาเปิดดูด้วย ถ้านักเรียนเป็นมาลา นักเรียนจะไม่กระทำการเช่นนั้น เพราะอะไร
- ก. กลัวถูกลงโทษ
 - ข. เพื่อน ๆ คนอื่นอาจจะชมเชยที่นักเรียนไม่เอาเปรียบเขา
 - ค. ต้องการเป็นนักเรียนที่ดี ที่รักษากฎระเบียบที่ครูครตั้งไว้
 - ง. เพื่อน ๆ ในห้องไม่มีใครทำ เห็นว่าเป็นการเอาเปรียบคนอื่น
7. เช้าวันหนึ่ง ก่อนที่ครูดวงใจจะไปประชุม ได้ส่งนักเรียนให้นำหนังสือทวีปของเราขึ้นมาอ่าน เพื่อเป็นการรอกูจนกว่าครูจะประชุมเสร็จแล้วจะกลับมาสอน เมื่อครูดวงใจออกจากห้องเรียนไป ลือชัยก็นำหนังสือการตูนขึ้นมาอ่านทันที ถ้านักเรียนเป็นลือชัย นักเรียนจะไม่กระทำการเช่นนั้นเพราะอะไร
- ก. เพื่อน ๆ เขาก็ไม่เอาหนังสือการตูนมาอ่านกันทั้งนั้น
 - ข. นักเรียนไม่ต้องการทำสิ่งใดที่นอกเหนือจากคำสั่งครู
 - ค. ต้องการให้ครูพอใจและชมเชยให้นักเรียนคนอื่น ๆ ฟัง
 - ง. เมื่อคุณครูกลับมาพบ และเห็นว่าอ่านหนังสือการตูน นักเรียนจะถูกตำหนิ

8. สมศรีสอบวิชาทวีปของเรา ได้คะแนน 19 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน แต่การที่สมศรีสอบได้คะแนนมากนั้น เป็นเพราะสมศรีลอกคำตอบของมาลี ถ้านักเรียนเป็นสมศรี นักเรียนจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะอะไร
- ต้องการให้เพื่อน ๆ และครูรัก
 - ต้องการให้นักเรียนทุกคนในห้อง ทำข้อสอบด้วยตนเอง
 - อยากให้เพื่อนชมว่าเก่ง ที่สามารถสอบได้คะแนนมากด้วยตนเอง
 - เมื่อครูรู้ว่านักเรียนลอกข้อสอบของเพื่อน นักเรียนจะถูกคุณครูลงโทษ
9. หลังจากเคารพธงชาติ ก่อนเข้าห้องเรียนทุกเช้า พรทิพย์ และเพื่อนทุกคนจะช่วยกันเก็บเศษกระดาษและทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน วินิต ไม่ยอมช่วยพรทิพย์และคนอื่น ๆ เก็บเศษกระดาษและทำความสะอาดโรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นวินิต นักเรียนจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะอะไร
- จะถูกคุณครูตำหนิ
 - เพื่อน ๆ จะยอมรับเข้ากลุ่มด้วย ที่ไม่เอาเปรียบ
 - เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกของโรงเรียน
 - ต้องการให้เพื่อน ๆ และครูชมเชยที่ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
10. วันหนึ่งธนูเก็บยางลบได้ 1 อัน เขารีบนำไปส่งครูทันที ทั้ง ๆ ที่ตนเองก็ไม่มียางลบใช้เลย ถ้านักเรียนเป็นธนู นักเรียนจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
- เห็นว่าเพื่อน ๆ ทุกคนก็ทำอย่างนั้น
 - ต้องการให้คุณครูชมเชยต่อหน้าเพื่อน ๆ
 - นำของคนอื่นไปใช้ โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นการกระทำที่ไม่ดี
 - เมื่อคุณครูทราบภายหลังว่าเอาของที่เก็บได้ไปใช้เป็นของตนเอง ครูจะทำโทษ
11. วินัยและชาณณรงค์ เข้าห้องเรียนหลังเพื่อน ๆ ทุกครั้ง เพราะทั้งสองคนแอบไปเล่นกันที่ได้อุณอาคารเรียน ถ้านักเรียนเป็นวินัย นักเรียนจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะ
- นักเรียนควรเข้าห้องเรียนตรงต่อเวลา
 - ต้องการให้ครูชมที่เข้าห้องเรียนตรงเวลา
 - เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ก็เข้าห้องเรียนตรงเวลาทั้งนั้น
 - เมื่อเข้าห้องเรียนหลังเพื่อน ๆ แล้วครูจะลงโทษ

12. มาโนชกับสมชัย เป็นนักเรียนห้องเดียวกัน นักเรียนทุกคนร่วมกันตั้งกฎของห้องว่า
 “ให้ถอดรองเท้าก่อนเข้าตึกเรียน” วันหนึ่งมาโนชใส่รองเท้าเข้ามาในตึกเรียน และมาโนช
 ขวนสมชัยให้ทำอย่างตน ถ้านักเรียนเป็นสมชัย นักเรียนจะไม่กระทำอย่างมาโนช เพราะอะไร
- ต้องการรักษากฎเกณฑ์ที่ดีไว้
 - กลัวเพื่อน ๆ จะไม่ยอมรับด้วย
 - อยากให้เพื่อน ๆ ชุมที่ทำตามกฎของห้อง
 - เมื่อไม่ปฏิบัติตามกฎของห้อง คุณครูรู้ภายหลังจะถูกทำโทษ
13. เย็นวันจันทร์ ครูให้นักเรียนชั้น ม. 2/1 ทำการบ้านเรื่องแผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของ
 ทวีปเอเชียมาส่งครูในเช้าวันรุ่งขึ้น เมื่อหัดดาวกลับไปถึงบ้าน ก็นำการบ้านมาทำ แต่ทำไม่ได้
 จึงให้คุณแม่ทำการบ้านให้ เพื่อนำมาส่งครู ถ้านักเรียนเป็นหัดดาว นักเรียนจะไม่ให้คุณแม่
 ทำการบ้านให้ เพราะอะไร
- ใคร ๆ ก็คงทำการบ้านด้วยตนเอง
 - ต้องการให้ครูชม ที่สามารถทำการบ้านด้วยตนเอง
 - เป็นหน้าที่ของนักเรียนที่จะต้องทำการบ้านด้วยตนเอง
 - เมื่อครูทราบภายหลัง ว่าไม่ได้ทำการบ้านเองครูจะตำหนิ
14. เช้าวันหนึ่ง สุพจน์กับพิชัยไปเล่นกระดานลื่นที่สนามเด็กเล่นที่โรงเรียน ทั้งสองได้เล่นกัน
 จนกระดานลื่นหักเสียหาย สุพจน์ตกใจมากจึงพูดขึ้นว่า “พิชัย เราต้องรีบไปบอกครูว่าเราทำ
 กระดานลื่นหักพังดีกว่านะ” ถ้านักเรียนเป็นพิชัย นักเรียนจะทำอย่างไรที่สุพจน์พูด เพราะ
- คุณครูอาจจะชมเชยที่ยอมรับผิด
 - คุณคิดต้องยอมรับผิด เมื่อทำผิด
 - ถ้าไม่ยอมรับผิดแล้ว เมื่อคุณครูทราบภายหลังจะถูกลงโทษหนัก
 - ใคร ๆ ก็ต้องยอมรับผิด ถ้าอยู่ในเหตุการณ์เช่นเดียวกับพิชัย
15. เวลาอยู่บ้านวุฒิชัยชอบหยิบเงินของคนอื่นครั้งละบาทสองบาทไปซื้อขนมกินเสมอ ถ้านักเรียน
 เป็นวุฒิชัย นักเรียนจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะ
- เพื่อน ๆ ที่ดี ไม่มีใครลักขโมย
 - การลักขโมยเป็นการกระทำที่ไม่ดี
 - กลัวว่าถ้าทำอีกต่อไป จะถูกตำรวจจับ
 - อยากให้คนในบ้านยกย่องว่าเป็นคนที่ไว้วางใจได้

16. ในวันจันทร์ วิจิตได้รับมอบหมายให้เป็นคนรวบรวมการบ้านของเพื่อน ๆ ไปส่งครู ถึงแม้ว่าวิจิตจะทำการบ้านไม่ได้ วิจิตก็พยายามทำตามความเข้าใจของตนเอง ไม่ลอกเพื่อน ถ้านักเรียนเป็นวิจิต นักเรียนกระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. กลัวเพื่อนไม่ยอมรับตนเข้ากลุ่ม
 - ข. อยากให้คุณครูชมที่ทำการบ้านเอง
 - ค. เมื่อครูรู้ นักเรียนจะถูกลงโทษ
 - ง. เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงของห้อง
17. โรงเรียนห้ามนักเรียนวิ่งบนอาคารเรียน วันหนึ่งวิเชียรมาโรงเรียนแต่เช้าครู และได้วิ่งเล่นอย่างสนุกสนานและทำให้พื้นอาคารเรียนสกปรกเมื่อครูมาถึงถามวิเชียรว่า “ใครวิ่งเล่นบนอาคารเรียน” วิเชียรตอบว่า “ไม่ทราบครับ” ทั้ง ๆ ที่ตนเองผิด ถ้านักเรียนเป็นวิเชียร นักเรียนจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. นักเรียนกลัวครูลงโทษหนัก
 - ข. นักเรียนที่ดีนิยมยกย่องคนทำผิดแล้วยอมรับผิด
 - ค. เมื่อทำผิดแล้วยอมรับผิด คุณครูอาจชมเชย
 - ง. เพื่อนในห้องคนอื่น ๆ ก็ยอมรับผิดกันทั้งนั้น เมื่อเขาทำผิด
18. วันชัยยืมหนังสือการ์ตูนของด้อยมาอ่าน และสัญญาว่าจะคืนให้ด้อยในวันรุ่งขึ้น เมื่อวันชัยอ่านจบและถึงกำหนดต้องคืนหนังสือ วันชัยก็รีบนำหนังสือไปคืนด้อย ระหว่างเดินทางไปหาด้อย วันชัยพบกับชัยวัฒน์ ชัยวัฒน์จึงยืมหนังสือการ์ตูนอ่านก่อน และให้วันชัยไปคืนด้อยในวันต่อมา วันชัยต้องยอมให้ชัยวัฒน์นำหนังสือไปอ่าน ถ้านักเรียนเป็นวันชัย นักเรียนจะไม่ให้ชัยวัฒน์เอาไปอ่านก่อน เพราะ
- ก. กลัวว่าครั้งต่อไปด้อยจะไม่ให้ยืมหนังสืออีก
 - ข. ต้องการให้ด้อยชมเชยว่าเป็นคนตรงต่อเวลา
 - ค. เพื่อนที่ดีต้องคืนหนังสือตรงเวลาตามที่สัญญาไว้
 - ง. กลัวว่าเมื่อเพื่อนคนอื่น ๆ รู้จะไม่ยอมให้ยืมของเขา
19. เช้าวันหนึ่ง คุณครูเพ็ญภา ได้ถามนักเรียนทุกคนว่า “นักเรียนทราบไหมว่าใครเป็นคนวาดการ์ตูนที่ผนังห้องน้ำ” ปองพล ตอบว่า “ไม่ทราบครับ” ทั้ง ๆ ที่เป็นคนวาดเอง ถ้านักเรียนเป็นปองพลนักเรียนจะไม่ตอบเช่นนั้น เพราะ
- ก. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนดีไม่พูดปด
 - ข. เป็นนักเรียนที่ดีต้องไม่พูดปด

- ก. อาจจะถูกครูลงโทษ เมื่อคุณครูท่านทราบภายหลัง
 ง. ต้องการเป็นตัวอย่างที่ดีของคนอื่น ๆ ที่พูดแต่ความจริง
20. ในโรงเรียน วันหนึ่งแควร้อนมาก วันชัยไม่อยากจะไปเข้าแถวหน้าเสาธงกับเพื่อน ๆ
 วันชัยจึงแอบหลบอยู่ในห้องเรียน ถ้านักเรียนเป็นวันชัย นักเรียนจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะ
 ก. เมื่อครูมาพบ คงถูกครูตี
 ข. นักเรียนที่ดีต้องเข้าแถวหน้าเสาธง
 ค. เพื่อน ๆ คนอื่น ๆ เขาก็รีบ แต่เขาก็เข้าแถวได้
 ง. ครูชมเชยนักเรียนทุกคนที่เข้าแถวอย่างอดทน ทั้ง ๆ ที่แควร้อนมาก
21. ในการสอบจุดประสงค์เรื่องอารยธรรมของทวีปเอเชีย ดาริณีทำข้อสอบไม่ได้ เพราะไม่ได้
 เตรียมตัวมาล่วงหน้า กัลยาซึ่งเป็นเพื่อนรักของดาริณี และนั่งข้าง ๆ เห็นดาริณีทำข้อสอบ
 ไม่ได้ จึงแอบส่งกระดาษคำตอบให้ ถ้านักเรียนเป็นดาริณี นักเรียนจะไม่ยอมรับ
 กระดาษคำตอบของกัลยา เพราะ
 ก. นักเรียนต้องทำข้อสอบด้วยตนเอง
 ข. กลัวครูจับได้และลงโทษให้สอบตก
 ค. นักเรียนทุกคนก็ทำข้อสอบด้วยตนเอง
 ง. อยากได้ค่าชมเชยที่ทำข้อสอบได้ด้วยตนเอง
22. มาลีมาโรงเรียนแต่เช้าครู เพื่อที่จะลอกการบ้านของสุนิย์ และเพื่อน ๆ ทุกคนก็
 ลอกการบ้านของสุนิย์เหมือนกัน คุณครูตรวจการบ้านและทราบว่ามาลิลอกการบ้านของ
 เพื่อน เพราะคิดเหมือนกันทุกข้อ เมื่อคุณครูถามมาลียอมรับสารภาพ ถ้านักเรียนเป็นมาลี
 นักเรียนจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
 ก. การยอมรับผิดเป็นสิ่งที่ใคร ๆ ก็กระทำ
 ข. นักเรียนที่ดี ต้องกล้ารับผิดเมื่อทำผิด
 ค. เมื่อยอมรับผิด คุณครูอาจไม่ลงโทษหนัก
 ง. เมื่อยอมรับผิด คุณครูอาจจะชมเชย
23. ในชั่วโมงวิชาพลศึกษา ขณะที่นักเรียนทุกคนต้องลงไปฝึกกายบริหาร ที่สนามฟุตบอล
 แก้วขออนุญาต คุณครูไปห้องน้ำ แต่แล้วเขาก็ขึ้นไปในห้องเรียน และหยิบดินสอของแดง
 ไปเก็บไว้ที่กระเป๋าของตนเอง ถ้านักเรียนเป็นแก้ว นักเรียนจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะ
 ก. การลักขโมยเป็นการกระทำที่ไม่ดี
 ข. คุณครูจะไม่ชมเชยนักเรียนที่ลักขโมย
 ค. เพื่อน ๆ รู้จะไม่ยอมให้เข้ากลุ่มด้วย
 ง. ถ้าใครเห็นจะถูกตำหนิว่าเป็นคนขี้ขโมย

24. ในวิชาประวัติศาสตร์ คุณครูสั่งให้นักเรียนทำหุ่นเชิดด้วยกระดาษมาส่ง ปณิดาทำไม่เป็น จึงได้ไปขอร้องให้จันทร์เพ็ญเป็นผู้ทำให้ เพื่อนำมาส่งครูในวันรุ่งขึ้น ถ้านักเรียนเป็น ปณิดา นักเรียนจะไม่ให้จันทร์เพ็ญทำให้ เพราะ
- ก. กลัวถูกลงโทษ
 - ข. ไม่อยากขัดคำสั่งที่ครูให้ทำด้วยตนเอง
 - ค. นักเรียนทุก ๆ คน ต่างทำหุ่นเชิดด้วยตนเองทั้งนั้น
 - ง. อยากให้คุณครูชมว่าเก่งที่สามารถทำหุ่นเชิดด้วยตนเอง
25. สุจิตราบอกคุณพ่อว่า เมื่อไปทำแผนที่จำลองทวีปเอเชียที่บ้านน้ำผึ้งเสร็จแล้วจะรีบกลับบ้าน แต่ทำแผนที่จำลองทวีปเอเชียเสร็จ สุจิตรายังคงอยู่เล่นเกมน้ำผึ้งจนมืดค่ำเป็นประจำ ถ้านักเรียนเป็นสุจิตรา นักเรียนจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. คุณพ่อจะลงโทษคนที่พูดปด
 - ข. คุณพ่อมักชมเชยคนที่ไม่พูดปด
 - ค. นักเรียนเห็นว่าการพูดปดเป็นสิ่งที่ไม่ดี
 - ง. การพูดปดเป็นสิ่งที่คนอื่น ๆ ไม่ทำกัน
26. สมหมายพบกระเป๋าเงินตกอยู่ จึงเก็บกระเป๋าเงินขึ้นมาและพบว่าเงินอยู่ 200 บาท เมื่อเดินต่อไป พบลุงแดง ลุงแดงบอกว่ากระเป๋าเงินตกหาย เงินจำนวนนั้นลุงแดง ต้องการนำไปซื้อยาให้ป้าแหม่ซึ่งกำลังป่วย สมหมายบอกลุงแดงว่า เก็บกระเป๋าเงินได้แล้วถามลุงแดงว่า “ใช้กระเป๋าใบนี้หรือไม่” เมื่อลุงแดงตอบว่า “ใช่” สมหมายจึงคืนกระเป๋าเงินให้ลุงแดง ถ้านักเรียนเป็นสมหมาย นักเรียนจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. คนดีไม่มีใครขโมยเงินผู้อื่น
 - ข. ถ้าใคร ๆ รู้จะยกย่องชมเชย
 - ค. กลัวว่าลุงแดงจะตามตำรวจมาจับ
 - ง. การเอาเงินผู้อื่นที่เขาไม่ได้ให้ เป็นสิ่งที่ไม่ดี
27. มาลีนัดทำงานกลุ่มกับสมโชค วันเสาร์ตอน 9 นาฬิกา วันนั้นมะลิซึ่งเป็นเพื่อนรักกับ มาลีน ชวนมาลีนไปตลาด ทั้ง ๆ ที่จวนจะถึงเวลานัดหมายกับสมโชค และถ้ามาลีนไปตลาด มาลีนก็จะไม่สามารถไปทำงานกลุ่มตามเวลานัดหมายได้ มาลีนจึงไม่ไป ถ้านักเรียนเป็นมาลีน นักเรียนจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. ต้องการทำตามหน้าที่ของเพื่อนที่ดี
 - ข. ต้องการให้สมโชคชมเชยที่เป็นคนตรงต่อเวลา

- ก. กลัวว่าเพื่อน ๆ และสมโชคจะตำหนิได้ ที่ไม่ตรงต่อเวลา
- ง. ต้องการให้สมโชคและเพื่อนคนอื่น ๆ เห็นว่าเป็นคนดีที่มาตรงต่อเวลา
28. สมศรีกับวรรณเป็นเพื่อนรักกัน สมศรีลืมนำหนังสือเรียนมา สมศรีกลัวถูกทำโทษจึงค้นกระเป๋าของวรรณ เพื่อหยิบเอาหนังสือเรียนออกมาใช้ก่อน ถ้านักเรียนเป็นสมศรี นักเรียนจะไม่กระทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. ถ้าไม่ปฏิบัติตามระเบียบคุณครูจะลงโทษ
- ข. อยากให้เพื่อนๆชมที่ทำตามกฎระเบียบ
- ค. กลัวเพื่อนๆ ไม่ยอมคบด้วย
- ง. นักเรียนละอายแก่ใจถ้าไม่ปฏิบัติตามกฎ
29. สมบัติยืมหนังสือของเพื่อนมาอ่านที่บ้าน เขาทำหนังสือขาดโดยไม่ตั้งใจ สมบัติยอมรับผิดและจะซื้อหนังสือเล่มใหม่มาคืนเพื่อน ถ้านักเรียนเป็นสมบัติ นักเรียนจะทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. ถ้าทำผิดแล้วยอมรับผิด เพื่อนจะชมว่าดี
- ข. กลัวเพื่อนตำหนิและไม่ให้ยืมหนังสืออีกต่อไป
- ค. คนดีมักยอมรับผิดเมื่อทำผิด
- ง. ถ้าเป็นคนอื่นๆ ทำหนังสือขาดก็ไม่ยอมรับผิดเช่นกัน
30. ขงขุทธกำลังอ่านหนังสือการ์ตูนอย่างสนุกสนาน พอคิมิเสียงออกเรียก ให้นักเรียนเข้าห้องประชุม ถ้านักเรียนเป็นขงขุทธ นักเรียนจะทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. เพื่อนส่วนใหญ่ก็เข้าห้องประชุมตรงต่อเวลากันทั้งนั้น
- ข. ครูจะทำโทษ นักเรียนที่เข้าห้องประชุมหลังเพื่อน
- ค. ต้องการให้ครูชมที่เข้าห้องประชุมตรงต่อเวลา
- ง. นักเรียนที่ดีควรเข้าห้องประชุมตรงต่อเวลา
31. โรงเรียนมีกฎห้ามนักเรียนออกนอกบริเวณโรงเรียนก่อนได้รับอนุญาตจากครูในเวลาพักกลางวัน วิสุทธิ์เล่นปิงปองกับเพื่อนๆ และลูกปิงปองกระดอนออกไปนอกรั้ว ถ้าลูกปิงปองหายไปแล้ว เขาต้องซื้อมาใช้ใหม่ วิสุทธิ์จึงขออนุญาตจากครูก่อน ที่จะออกไปเก็บลูกปิงปอง ถ้านักเรียนเป็นวิสุทธิ์ นักเรียนจะทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. ถ้าไม่ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน ครูจะลงโทษ
- ข. อยากให้ครูชมที่ตามกฎของโรงเรียน
- ค. เพื่อนๆก็ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน
- ง. นักเรียนทุกคนต้องรักษากฎระเบียบ

32. สิริโชคเป็นกรรมการการแข่งขันเกม หี้น กลุ่มที่ 2 เล่นโก่งสิริโชคจึงตัดสินใจบอกกับครูทันที ถ้านักเรียนเป็นสิริโชค นักเรียนจะทำเช่นนั้นเพราะ
- อยากให้ครูชม
 - ถ้าเพื่อน ๆ คนอื่นเป็นกรรมการก็ต้องบอกครู
 - ถ้าไม่บอกครู จะถูกครูลงโทษ
 - กรรมการที่ดีควรจะต้องปฏิบัติตามกฎกติกา
33. ในช่วงโมงภาษาอังกฤษ วิชัยไม่อยากเรียน จึงชวนมานพออกไปเล่นฟุตบอล ถ้านักเรียนเป็นวิชัย นักเรียนจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะ
- ครูจะทำโทษคนที่ชวนคนอื่นหนีเรียน
 - เพื่อนๆ ส่วนใหญ่ก็ตั้งใจเรียน
 - นักเรียนที่ดีต้องไม่ชักชวนเพื่อนหนีเรียน
 - ต้องการให้ครูชมว่าตั้งใจเรียน
34. คุณครูพิชัยต้องไปทำธุระกับอาจารย์ใหญ่ จึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดกันเองในห้องเรียน วิชาชวนเพื่อนๆ วังเล่นกันในห้องเรียน วิชาว้างชนแก้วน้ำแตก เมื่อคุณครูพิชัยกลับมา วิชาจึงบอกครูว่าตนเองเป็นคนทำให้แก้วน้ำแตก ถ้านักเรียนเป็นวิชา นักเรียนจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
- เมื่อคุณครูทราบภายหลังว่าพลาด จะถูกลงโทษอย่างหนัก
 - การพลาดเป็นสิ่งที่คนอื่นๆ ไม่ยอมรับ
 - ครูมักชมเชยคนที่ไม่พลาด
 - นักเรียนที่ดีต้องไม่พลาด
35. รินแอนนำเฉลยคำตอบวิชาทวีปของเรามาให้เพื่อน ๆ ลอก วิไม่ยอมลอกและนำกระดาษคำตอบไปคืนครู ถ้านักเรียนเป็นวิ นักเรียนจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
- กลัวถูกครูปรับให้เป็นตก
 - คนดีจะกระทำอย่างวี
 - กลัวคนอื่นรู้ว่าวิลอกคำตอบจะไม่คบกับวิ
 - นักเรียนที่ดีต้องไม่ทุจริต

36. ในการสอบปลายภาควิชาทวีปของเรา นาได้รับคำตอบเป็นวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งจะต้องสอบในวันต่อไป นาจึงนำไปคืนครูคุมสอบโดยไม่เปิดอ่าน ถ้านักเรียนเป็นนา นักเรียนจะกระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. นักเรียนที่ดีต้องซื่อสัตย์
 - ข. ครูจะทำโทษคนที่ไม่ซื่อสัตย์
 - ค. เพื่อนๆ ส่วนใหญ่ซื่อสัตย์
 - ง. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
37. ครูให้นักเรียนแข่งเกมเพื่อหาแผนที่ โดยแต่ละกลุ่มต้องหาสีเดียวกันทั้งหมด นายเก็บได้สีเหลืองแต่นำสีแดงของกลุ่มอื่นไปซ่อน ถ้านักเรียนเป็นนาย นักเรียนจะไม่กระทำเช่นนั้น เพราะ
- ก. นักเรียนที่ดีต้องซื่อสัตย์
 - ข. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
 - ค. เพื่อนๆ ส่วนใหญ่ก็เล่นกันตามกติกาอย่างซื่อสัตย์
 - ง. ครูจะปรับให้แพ้ถ้าเล่นไม่ซื่อสัตย์
38. ครูฝ่ายปกครองจะตรวจเล็บ โดยประกาศว่าถ้าใครเลืบยาวให้ออกไปนอกห้อง สมชายเลืบยาวจึงออกมาขึ้นหน้าห้อง ถ้านักเรียนเป็นสมชาย นักเรียนจะกระทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. นักเรียนที่ดีต้องยอมรับความผิด
 - ข. กลัวถูกครูทำโทษถ้าไม่มา
 - ค. เพื่อนๆ ส่วนใหญ่ก็ออกมาขึ้นหน้าห้อง
 - ง. ต้องการให้ครูชม
39. ครูให้นักเรียนจับคู่กันทำงานโดยการจับฉลาก โออยากอยู่กับ แอน มากจึงเปลี่ยนฉลากกับอิม เพื่อที่จะได้อยู่กับแอน แต่อิมไม่ยอม ถ้านักเรียนเป็นอิม นักเรียนจะกระทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. ต้องการให้ครูชม
 - ข. นักเรียนที่ดีต้องไม่เปลี่ยนฉลากกัน
 - ค. เพื่อนๆ ส่วนใหญ่ก็ไม่มีใครเปลี่ยนฉลากกัน
 - ง. ครูจะทำโทษคนที่เปลี่ยนฉลาก

40. ครูตรวจการบ้านให้กับแต่นุก แต่เมื่อแต่นมาเทียบกับคอมที่ทำมาเหมือนกันกันปรากฏว่า
คอมผิด แตนจึงถือการบ้านไปบอกครูเพื่อครูตรวจให้ใหม่ ถ้านักเรียนเป็นแตน นักเรียนจะ
กระทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. กลัวถูกครูทำโทษถ้าไม่ซื้อสัตย์
 - ข. นักเรียนที่ดีต้องซื้อสัตย์
 - ค. กลัวเพื่อนๆ ประณาม ในการกระทำที่ไม่ซื้อสัตย์
 - ง. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื้อสัตย์
41. ดันพบกระดาษคำตอบวิชาทวีปของเราซึ่งดันมีคะแนนเก็บอยู่ 60 คะแนน ซึ่งถ้าดันทำถูก
อีก 20 คะแนนก็จะได้เกรด 4 แต่ดันนำกระดาษคำตอบไปคืนครู ถ้านักเรียนเป็นดัน
นักเรียนจะกระทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. นักเรียนที่ดีต้องซื้อสัตย์
 - ข. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื้อสัตย์
 - ค. ครูจะให้เกรด 0 ถ้าทราบในภายหลังว่าไม่ซื้อสัตย์
 - ง. เพื่อนๆจะไม่ยกย่องถ้ารู้ในภายหลังว่าไม่ซื้อสัตย์
42. ครูฝ่ายปกครองส่งใบเชิญผู้ปกครองของป๋องไปพบเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับพฤติกรรมของป๋อง
ในโรงเรียนป๋องกลัวถูกผู้ปกครองดุ แต่ก็ไปใบเชิญผู้ปกครองไปให้พ่อ ถ้านักเรียนเป็นป๋อง
นักเรียนจะกระทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. กลัวเพื่อนๆ จะไม่ยอมรับเพราะไม่ซื้อสัตย์
 - ข. นักเรียนที่ดีต้องซื้อสัตย์
 - ค. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื้อสัตย์
 - ง. กลัวครูทำโทษถ้ารู้ทีหลังถ้าไม่ซื้อสัตย์
43. วุรทำข้อสอบเกินไป 1 ข้อโดยที่ครูไม่รู้ ผลคะแนนออกมาปรากฏว่าวุรมีคะแนนมากที่สุด
ในห้องซึ่งมากกว่าป๋อง 1 คะแนน วุรจึงไปบอกกับครู ถ้านักเรียนเป็นวุร นักเรียนจะ
ทำอย่างวุรเพราะ
- ก. นักเรียนที่ดีต้องซื้อสัตย์
 - ข. ครูจะทำโทษคนที่ไม่ซื้อสัตย์.
 - ค. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื้อสัตย์
 - ง. เพื่อนๆ ส่วนใหญ่ซื้อสัตย์

44. ขวัญลืมทำข้อสอบไป 1 ข้อในขณะที่เดินมาส่งกระดาษคำตอบเห็นของแมนพอดี จึงนึกได้แต่ ขวัญก็ไม่ทำข้อสอบในข้อที่ขวัญลืมทำ ถ้านักเรียนเป็นขวัญ นักเรียนจะทํายังไงขวัญเพราะ
- เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ซื้อสัตย์
 - ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื้อสัตย์
 - นักเรียนที่ดีต้องซื้อสัตย์
 - ครูจะทำโทษคนที่ไม่ซื้อสัตย์
45. พงษ์เล่นเล่นเกมกับลูกปิงปองกับเพื่อนเห็นลูกปิงปองของตอนกลิ้งมาที่เท้า ดันให้พงษ์เตะมาให้ ตอนไม่ยอมเตะให้ เพราะผิดกติกา ถ้านักเรียนเป็นตอน นักเรียนจะทำเพราะ
- นักเรียนที่ดีต้องเล่นตามกติกา
 - กลัวถูกครูปรับให้แพ้
 - เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ก็เล่นตามกติกา
 - ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื้อสัตย์
46. พ่อของบีต้องการให้บีสอบได้เป็นที่ 1 ซึ่งบีต้องทำคะแนนวิชาทวีปของเราให้มากที่สุด เพราะบีอ่อนวิชานี้ ซึ่งรู้เรื่องที่บีต้องสอบให้ได้ที่ 1 จึงให้บีลอก แต่บีไม่ลอก ถ้านักเรียนเป็นบี นักเรียนจะทำเพราะ
- ต้องได้ที่ 1 ด้วยตนเองจึงจะภูมิใจ
 - ครูจะทำโทษด้วยการให้เกรด 0
 - เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่จะไม่ฉ้อฉล
 - ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื้อสัตย์
47. ภพเป็นบัคดีกับภา ครูให้ส่งใบงานคนละ 1 ใบโดยถ้าใครไม่ส่งอีกคนจะส่งไม่ได้ ซึ่งภาไม่ส่ง ภพจึงส่งไม่ได้ ดังนั้นภพจึงทำให้ภา นักเรียนคิดว่าถ้านักเรียนเป็นภพนักเรียนจะทํายังไงภพหรือไม่
- ไม่ เพราะถ้าครูรู้จะถูกครูลงโทษ
 - ไม่ เพราะต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื้อสัตย์
 - ไม่ เพราะเพื่อน ๆ เขาซื้อสัตย์กันทุกคน
 - ไม่ เพราะคนดีต้องซื้อสัตย์

48. นพกับนัคเป็นเพื่อนที่รักกันมากวันหนึ่ง นัคไม่มาโรงเรียนแต่ครูสอบจุดประสงค์
วันรุ่งขึ้นครูให้นัคมาสอบจุดประสงค์ นัคจึงถามข้อสอบจากนพ แต่นพไม่บอก ถ้า
นักเรียนเป็นนัคนักเรียนจะพูดกับนพอย่างไร
- ก. ไม่เป็นไร เราทำด้วยตัวเองดีกว่าเพื่อน ๆ จะได้นับถือ
 - ข. ไม่เป็นไร ถ้าครูรู้จะได้ชื่นชม
 - ค. ไม่เป็นไร ถ้าครูรู้ที่หลังจะให้เราไปสอบใหม่อีก
 - ง. ไม่เป็นไร เพราะเราจะภูมิใจมากกว่าถ้าเราทำด้วยตนเอง
49. แก้วนำหนังสือคู่มือทวีปของเรามาอ่านเล่นในห้อง ปรากฏว่าตรงกับข้อสอบจุดประสงค์
แก้วจึงหยิบขึ้นมาดูทันที ถ้านักเรียนเป็นแก้ว นักเรียนจะไม่ทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. นักเรียนที่ดีต้องทำข้อสอบด้วยตนเอง
 - ข. ครูจะทำโทษถ้ารู้ในภายหลัง
 - ค. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ก็ไม่จำเป็นต้องลอกจากคู่มือ
 - ง. ต้องการให้ครูชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
50. บอยเห็นโบว์เก็บเงินที่เพื่อนทำตกแล้วนำส่งครู บอยอยากให้ครูชมเชยหน้าที่ประชุม
แบบโบว์บ้าง จึงแกล้งทำเงินของตนเองตก แล้วนำเงินที่ตนเองทำตกไปส่งครู จากนั้น
จึงให้เพื่อนอีกคนหนึ่งแกล้งเป็นเจ้าของเพื่อออกไปรับเงิน ถ้านักเรียนเป็นบอย นักเรียน
จะไม่ทำเช่นนั้นเพราะ
- ก. ถ้าครูจับได้จะถูกดัดเคาะเนนความประพฤติของห้อง
 - ข. ถ้าครูทราบในภายหลังว่าบอยตัดสินใจไม่ทำตามที่บอยคิดครูจะชมเชย
 - ค. เพื่อน ๆ ก็ไม่มีใครคิดจะทำอย่างบอย
 - ง. คนที่ดีจะไม่มีการทำอย่างบอย

ภาคผนวก ข

1. ตารางคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
2. ตารางคะแนนเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
3. ตารางค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ตารางที่ 9 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ในการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) และทดสอบหลังเรียน (Posttest) ของกลุ่มทดลองที่ 1
และกลุ่มทดลองที่ 2

กลุ่มทดลองที่ 1 (กลุ่มสัมพันธ์)			กลุ่มทดลองที่ 2 (4 MAT)		
คนที่	ก่อนเรียน (Pretest)	หลังเรียน (Posttest)	คนที่	ก่อนเรียน (Pretest)	หลังเรียน (Posttest)
1	7	12	1	11	18
2	9	16	2	9	18
3	13	14	3	10	16
4	10	15	4	10	22
5	11	15	5	7	22
6	10	20	6	6	24
7	12	22	7	9	14
8	11	22	8	11	15
9	10	21	9	8	15
10	10	16	10	7	16
11	11	21	11	12	21
12	8	16	12	10	22
13	7	18	13	10	16
14	13	18	14	8	18
15	11	16	15	11	14
16	12	17	16	9	14
17	5	18	17	11	16
18	8	13	18	12	29
19	7	17	19	12	17
20	4	15	20	7	16
21	5	9	21	8	17

ตารางที่ 9 (ต่อ)

กลุ่มทดลองที่ 1 (กลุ่มสัมพันธ์)			กลุ่มทดลองที่ 2 (4 MAT)		
คนที่	ก่อนเรียน (Pretest)	หลังเรียน (Posttest)	คนที่	ก่อนเรียน (Pretest)	หลังเรียน (Posttest)
22	8	18	22	11	14
23	7	15	23	13	16
24	10	15	24	12	16
25	10	19	25	9	16
26	15	23	26	9	18
27	10	19	27	14	22
28	9	13	28	12	15
29	7	18	29	9	18
30	11	13	30	8	13
31	7	13	31	10	13
32	11	17	32	11	17
33	6	20	33	10	21
34	7	19	34	10	17
35	9	21	35	13	18
36	14	15	36	10	18
37	6	15	37	11	16
38	10	17	38	9	16
39	8	17	39	9	18
40	10	18	40	12	14
$\sum x$	369	676	$\sum x$	400	696
$\bar{X}$	9.20	16.90	$\bar{X}$	10	17.40

ตารางที่ 10 คะแนนเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ในการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) และ
ทดสอบหลังเรียน (Posttest) ของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

กลุ่มทดลองที่ 1 (กลุ่มสัมพันธ์)			กลุ่มทดลองที่ 2 (4 MAT)		
คนที่	ก่อนเรียน (Pretest)	หลังเรียน (Posttest)	คนที่	ก่อนเรียน (Pretest)	หลังเรียน (Posttest)
1	119	131	1	110	192
2	121	189	2	119	190
3	115	116	3	116	182
4	146	174	4	117	155
5	115	145	5	145	179
6	142	120	6	142	194
7	130	150	7	132	193
8	106	156	8	146	195
9	110	120	9	96	131
10	132	150	10	123	199
11	153	199	11	130	194
12	137	150	12	125	199
13	125	135	13	134	170
14	134	140	14	118	158
15	118	131	15	122	199
16	124	145	16	123	183
17	122	146	17	115	120
18	114	143	18	118	195
19	117	143	19	109	199
20	108	115	20	110	183
21	99	139	21	124	188
22	100	126	22	100	199

ตารางที่ 10 (ต่อ)

กลุ่มทดลองที่ 1 (กลุ่มสัมพันธ)			กลุ่มทดลองที่ 2 (4 MAT)		
คนที่	ก่อนเรียน (Pretest)	หลังเรียน (Posttest)	คนที่	ก่อนเรียน (Pretest)	หลังเรียน (Posttest)
23	122	130	23	99	166
24	101	115	24	112	196
25	112	144	25	110	190
26	104	124	26	112	190
27	108	120	27	118	181
28	110	120	28	119	182
29	110	128	29	128	183
30	114	123	30	124	176
31	119	137	31	135	175
32	115	120	32	140	180
33	111	175	33	143	191
34	114	138	34	145	194
35	104	168	35	109	161
36	109	111	36	108	165
37	102	132	37	96	165
38	124	157	38	84	175
39	108	119	39	106	182
40	105	120	40	112	190
$\sum x$	4679	5542	$\sum x$	4774	7239
$\bar{X}$	116.98	138.55	$\bar{X}$	119.35	180.98

ตารางที่ 11 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.48	0.30	16	0.50	0.65
2	0.33	0.55	17	0.53	0.30
3	0.47	0.20	18	0.53	0.56
4	0.31	0.45	19	0.50	0.65
5	0.52	0.56	20	0.53	0.30
6	0.42	0.41	21	0.50	0.65
7	0.49	0.47	22	0.40	0.40
8	0.54	0.59	23	0.53	0.58
9	0.56	0.50	24	0.55	0.59
10	0.50	0.65	25	0.55	0.56
11	0.57	0.40	26	0.53	0.56
12	0.41	0.24	27	0.45	0.41
13	0.48	0.30	28	0.55	0.37
14	0.62	0.62	29	0.50	0.67
15	0.41	0.24	30	0.70	0.65

ภาคผนวก ค

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรม 4 MAT

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.2 ใช้สอนจำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ทวีปของเรา เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต
ของทวีปเอเชีย

1. ขอบข่ายเนื้อหา

ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปเอเชีย

2. สารสำคัญ

ทวีปเอเชีย เป็นทวีปที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก มีพื้นที่ใหญ่กว่าทวีปออสเตรเลีย 5 เท่า
ทวีปเอเชียตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 11 องศาใต้ถึง 77 องศาเหนือและลองจิจูด 26 องศาตะวันออกถึง
170 องศาตะวันตก เป็นทวีปที่อยู่ในซีกโลกเหนือเกือบทั้งหมดยกเว้นบางส่วนของหมู่เกาะประเทศ
อินโดนีเซียซึ่งอยู่ใต้เส้นศูนย์สูตร ซึ่งมีอาณาเขต ทิศเหนือ จดมหาสมุทรอาร์กติก ดินแดนเหนือสุด
ของทวีป คือ แหลมยูสกิน ทิศตะวันออกจดมหาสมุทรแปซิฟิก ดินแดนตะวันออกสุดของทวีป คือ
แหลมอิสค์ ทิศใต้ จดมหาสมุทรอินเดีย ดินแดนใต้สุดของทวีป คือ แหลมปีโอ ทิศตะวันตก จด
คลองสุเอซ ทะเลแดง ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทะเลดำ ทะเลแคสเปียน เทือกเขาอูราล ดินแดน
ตะวันตกสุดของทวีปคือ แหลมบาบา

3. จุดประสงค์

ก. ด้านเนื้อหา

1. มีความรู้ความเข้าใจลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

- บอกที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปเอเชียอย่างสังเขปได้

ข. ด้านพฤติกรรม

1. เพื่อปลูกฝังจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1.1 ผู้สอนกำหนดกติกาโดยมีแผนที่แผ่นใหญ่ 1 แผ่น ผู้เรียนจะต้องช่วยกันต่อตัวต่อ
ให้ครบ โดยตัวต่อแต่ละชิ้นจะซ่อนอยู่ในที่ต่าง ๆ ผู้เรียนจะต้องหาเอาเองจากแผนที่ลายแทงที่มอบ
ให้กับหัวหน้ากลุ่ม

1.2 ผู้เรียนจะต้องแข่งกับกลุ่มอื่น ๆ เพื่อนำตัวต่อมาต่อให้ครบเป็นภาพและทายให้
ถูกต้องว่าคือภาพอะไร

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ผู้สอนให้ผู้เรียนจัดระบบกระบวนการกลุ่มโดยมีประธาน รองประธาน และ เลขานุการ
- 2.2 ประธานมอบหมายหน้าที่ของแต่ละบุคคล
- 2.3 ประธานนำคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่มารับลายแทง
- 2.4 ผู้สอนเริ่มเป่านกหวีดเพื่อเล่นเกม
- 2.5 ผู้สอนประเมินผลงานชมเชยกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์คือทำตามกติกาที่กำหนดให้ ส่วนผู้เรียนที่ไม่ทำตามกติกาผู้สอนดำเนินและอธิบายถึงผลเสียของความไม่ซื่อสัตย์โดยยกตัวอย่างในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นอภิปราย

- 3.1 เมื่อได้แผนที่ครบแล้วให้ร่วมกันวิเคราะห์ให้ได้ตามหัวข้อที่กำหนดให้ตามใบงาน
- 3.2 ศึกษาเพิ่มเติมตามหัวข้อที่กำหนดให้ในใบงาน
- 3.3 ลงมือวาดแผนที่ตามข้อมูลที่ได้ศึกษามา เป็นแผนที่ของกลุ่ม
- 3.4 ให้ผู้เรียนนำแผนที่ที่ได้มาจัดทำเป็นผลงานเพื่อนำเสนอ
- 3.5 กำหนดให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานโดยจะต้องใช้งบประมาณไม่เกิน 5 บาท
- 3.6 นำเสนอผลงานหน้าห้อง

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและนำไปใช้

- 4.1 ตัวแทนกลุ่มประเมินผลการทำกิจกรรมของกลุ่ม
- 4.2 ให้ผู้เรียนร่วมกันประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดและให้ข้อเสนอแนะกับผลงาน

ด้วย

- 4.3 นำข้อเสนอแนะและความรู้ที่ได้มาสรุป เป็นองค์ความรู้
- 4.4 ผู้เรียนสรุปผลการเรียนรู้ของตนเองเปรียบเทียบกับใบสรุปของผู้สอนและให้ผู้เรียนให้คะแนนการสรุปของตนเอง
- 4.5 ผู้สอนดำเนินผู้ที่ไม่ซื่อสัตย์ในการให้คะแนนและสอนถึงการใช้อยู่อาศัยในการทำงาน

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การอภิปราย
4. การสรุป

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมิน

2. แบบสังเกต

6. แหล่งการเรียนรู้/สื่อการเรียนรู้

1. แผนที่โลก

2. ใบความรู้

3. ใบงาน

4. แบบประเมินต่าง ๆ

5. อุปกรณ์การตกแต่ง

ใบงานที่ 1

คำสั่ง ให้ผู้เรียนระดมสมองคิดถึงความจากข้อความที่ให้เพื่อหาที่ซ่อนของตัวต่อ (Jigsaw) จากนั้นนำมาต่อให้เป็นภาพ แล้วตอบว่าสิ่งที่นำมาต่อ คือภาพอะไร โดยการวิ่งไปหาที่ซ่อนของตัวต่อ (Jigsaw) จะต้องไปที่ละ 2 คน เท่านั้น

1. ฉันอยู่ใต้ฟ้า ได้หลังคา ได้ผ้าห่ม ถูกคนเขาเหยียบย่ำทุกวัน ฉันมีมากกว่า1 ซึ่งฉันอยู่ที่เลขที่ เป็นวันชาติไทย

2. ฉันอยู่ใต้ฟ้า ได้หลังคา สูงกว่ากัน คนหาฉันต้องยกตัวสูง

3. มีฉันไว้ โลกมีสี่ส้น ขาดฉันไปโลกขาดใจ เพราะไม่มีอากาศหายใจ ตามหาฉันต้องหาฉันที่เท้า

4. พบฉันทุกวัน เห็นฉันทุกวัน วันไหนไฟดับ ฉันขาดเพื่อน วันไหนไฟมา คู่ของฉันเสี่ยงดัง

5. ทิศใต้ไกลห่างจากฉัน ทิศเหนือพอเหลือผูกพัน ทิศตะวันออกนั้นฉันไม่ชอบ จงตรงไปทิศที่ฉันอยู่ลองมองดูที่ชอบ

6. ฉันแท้ ฉันเก๋ ใคร ๆ ก็ต้องมองมาที่ฉัน จึงจะรู้ว่าตัวเองสวยโดยเฉพาะผู้หญิง

7. ฉันมันช่างน่าสงสาร ถูกเขานั่งทับนาน ๆ วานใครช่วยหาฉันที ที่อยู่ของฉันมันประกอบด้วยหิน

8. ฉันอดทน ลมไม่กลัว ฝนไม่กลัว แดดไม่กลัว อยู่หน้าตึกมานานยังไม่เคยกลัวอะไรนอกจากฝน

9. เห็นปลาก็จะเห็นฉัน ไม่มีฉัน ไม่มีปลา

10. เป็นที่รองรับอารมณ์ของลูกฉัน กระแทกแต่ละครั้งเจ็บปวด ฉันต้องอดทนเพราะถ้าไม่มีฉัน ก็พาประเภทนี้ไม่มี

ใบงานที่ 2

1. ให้นักเรียนใช้กระบวนการกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการ และมอบหมายหน้าที่ตามฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งจะประกอบด้วยฝ่ายและหน้าที่ดังนี้

1.1 ประธาน	ทำหน้าที่ มอบหมายงาน
1.2 เลขานุการ	ทำหน้าที่ จดบันทึก
1.3 คีรีเอทีฟ	ทำหน้าที่ คิดรูปแบบของ Model อุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการสร้าง
1.4 ศิลป์	ทำหน้าที่ สร้างงาน

2. ให้นักเรียนสร้างผลงานในรูปของ Model โดยอุปกรณ์ที่ใช้จะต้องไม่มีส่วนประกอบของโฟม และฟิวเจอร์บอร์ด

3. จำกัดงบประมาณไม่เกิน 5 บาท อนุญาตให้ใช้อุปกรณ์ที่อยู่รอบบริเวณสถานที่เรียนได้

4. ให้ประธานกลุ่มนำใบวางแผนมารับกาและอุปกรณ์การตกแต่ง

5. ใช้เวลาในการสร้างงาน 50 นาที โดยครบเวลากำหนดจะต้องวางมือในการทำงาน

ทันที

ใบสรุป

ที่ตั้งและอาณาเขต

ในวิชาทวีปของเราครูให้สมาชิกศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องที่ตั้ง ขนาดและอาณาเขตของ ทวีปเอเชีย ทำให้สมาชิกจะต้องไปที่ห้องสมุดประชาชนในวันอาทิตย์ ขณะที่สมาชิกกำลังจะเดิน ไปขึ้นรถโดยสาร เพื่อไปห้องสมุด เขาพบกระเป๋าทิ้งไว้บนรถข้างที่สมาชิกนั่ง สมาชิกจึง ลองเปิดดูพบหนังสือ 1 เล่ม เป็นหนังสือเกี่ยวกับการเดินทางไปยังทวีปเอเชีย เมื่อสมาชิกลองอ่าน หนังสือพบว่า ทวีปเอเชียเป็นทวีปที่ใหญ่ที่สุดในโลกมีดินแดนติดต่อกับทวีปยุโรปรวมเรียกว่า “ยูเรเชีย” ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าทวีปออสเตรเลีย 5 เท่า ทวีปเอเชียตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 11 องศาใต้ ถึง 77 องศาเหนือ และลองจิจูด 26 องศาตะวันออกถึง 170 องศาตะวันตก เป็นทวีปที่ตั้งอยู่ในซีก โลกภาคเหนือเกือบทั้งหมด ยกเว้นบางส่วนของหมู่เกาะประเทศอินโดนีเซีย ที่อยู่ใต้เส้นศูนย์สูตร

อาณาเขตของทวีปเอเชีย ทิศเหนือ จมมหาสมุทรอาร์กติก ดินแดนเหนือสุดของทวีป คือ แหลมซิลยูกิน ทิศตะวันออกจมมหาสมุทรแปซิฟิก ดินแดนตะวันออกสุดของทวีปคือ แหลม อีสต์ ทิศใต้จมมหาสมุทรอินเดีย ดินแดนใต้สุดของทวีปคือ แหลมปีไอ ทิศตะวันตกจดคลองสุเอซ ทะเลแดง ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทะเลดำ ทะเลแคสเปียน เทือกเขาอูราล ดินแดนตะวันตกของ ทวีป คือ แหลมมาฆา

จากเอกสารดังกล่าวทำให้สมาชิกทราบถึงเรื่องราวของทวีปเอเชีย เขาเดาว่าเจ้าของ กระเป๋าทิ้งจะต้องเป็นชาวต่างชาติแน่นอน สมาชิกจึงนำกระเป๋ามาให้กับตำรวจท้องที่ขอ ตำรวจติดตามหาเจ้าของกระเป๋าคือ ซึ่งเป็นชาวเยอรมันที่ลืมกระเป๋าทิ้งไว้บนรถเมล์ ซึ่งใน กระเป๋ามีเงินอยู่จำนวนมาก ตำรวจชื่นชมในความซื่อสัตย์ของสมาชิกที่ไม่นำกระเป๋ามาเป็น ของตนเอง จึงมอบเกียรติบัตรและยกย่องให้สมาชิกเป็นบุคคลตัวอย่าง และมอบโล่ให้สมาชิก เป็นเยาวชนดีเด่นแห่งเมืองพิทยา

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม. 2 ใช้สอนจำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ทวีปของเรา

เรื่อง โครงสร้างและลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชีย

1. ขอบข่ายเนื้อหา

โครงสร้างและลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชีย

2. สาระสำคัญ

โครงสร้างและลักษณะภูมิประเทศจะแบ่ง โครงสร้างทางธรณีวิทยา เป็น 2 เขต คือ เขต หินเก่า มี 3 บริเวณ คือ ไซบีเรีย ที่ราบสูงอาหรับ และที่ราบสูงเดคคาน และ อีกหนึ่งเขต คือเขตหิน ใหม่ เริ่มจากแนวเขาในตุรกี เทือกเขาหิมาลัย เทือกเขาทางตะวันตกของพม่า หมู่เกาะอันดามัน หมู่ เกาะอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์และญี่ปุ่น ส่วนลักษณะภูมิประเทศจะแบ่งออกเป็น 5 เขต คือ เขตที่ราบต่ำทางภาคเหนือ เขตเทือกเขาและที่ราบสูงตอนกลางทวีป เขตที่ราบสูงภาคใต้เขตที่ราบสูงภาคใต้ เขตหมู่เกาะภูเขาไฟ

3. จุดประสงค์

ก. ด้านเนื้อหา

1. อธิบายโครงสร้างและลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชียได้

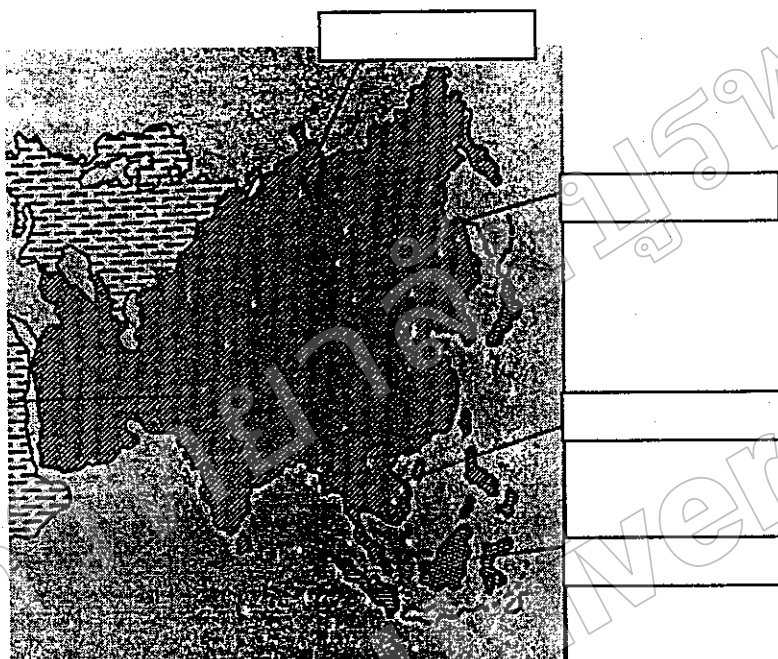
ข. ด้านพฤติกรรม

2. เพื่อปลูกฝังจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

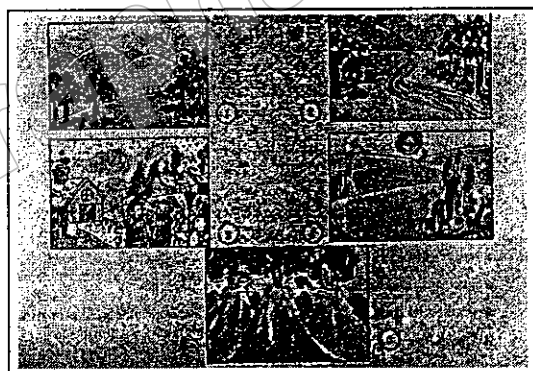
4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1.1 ผู้สอนนำภาพจำลองทวีปเอเชียให้ผู้เรียนดูโดยติดไว้บนกระดานดำ

1.2 ผู้สอนนำภาพลักษณะภูมิประเทศลักษณะต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนดู

1.3 ผู้เรียนเลือกจะนำรูปไปติดที่บนกระดานตามที่วางไว้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.6 ผู้สอนให้ผู้เรียนจัดระบบกระบวนการกลุ่ม โดยมีประธาน รองประธาน และเลขา
- 2.7 ประธานมอบหมายหน้าที่ของแต่ละบุคคล
- 2.8 ผู้สอนเริ่มเป่านกหวีดเพื่อเล่นเกม
- 2.9 ผู้สอนประเมินผลงาน ชมเชยกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์คือทำตามกติกาที่กำหนดให้

ขั้นที่ 3 ขั้นอภิปราย

3.1 ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชียตามลักษณะการแบ่งเขตภูมิประเทศดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ศึกษาเขตที่ราบต่ำทางภาคเหนือ
- กลุ่มที่ 2 ศึกษาเขตเทือกเขาและที่ราบสูงตอนกลางทวีป
- กลุ่มที่ 3 ศึกษาเขตที่ราบสูงภาคใต้
- กลุ่มที่ 4 ศึกษาเขตที่ราบสูงภาคใต้
- กลุ่มที่ 5 ศึกษาเขตหมู่เกาะภูเขาไฟ

3.2 นำแผนที่กลุ่มมาร่วมสร้างเป็นแผนที่จำลอง ตามกติกาที่ผู้สอนกำหนดในงานอย่างเคร่งครัด

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและนำไปใช้

- 4.1 ตัวแทนกลุ่มประเมินผลการทำกิจกรรมของกลุ่ม
- 4.2 ให้ผู้เรียนร่วมกันประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดและให้ข้อเสนอแนะกับผลงาน

ด้วย

- 4.3 นำข้อเสนอแนะและความรู้ที่ได้มาสรุป เป็นองค์ความรู้
- 4.4 ผู้สอนประเมินผลงาน ชมเชยกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์คือทำตามกติกาที่กำหนดให้ และเพิ่มเติมเนื้อหา

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การอภิปราย
4. การสรุป

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมิน
2. แบบสังเกต

6. แหล่งการเรียนรู้ / สื่อการเรียนรู้

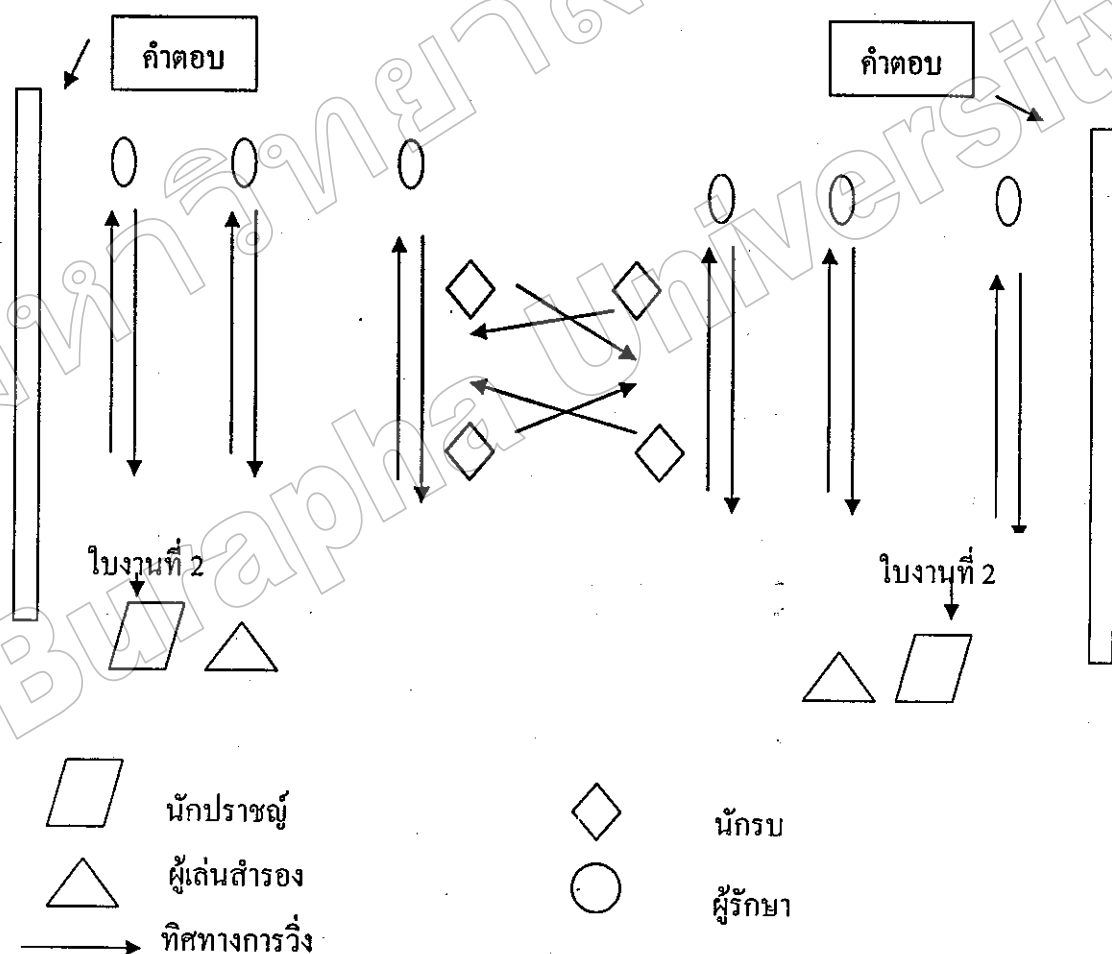
1. แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศ
2. ใบงาน
3. ใบความรู้
4. แบบประเมิน
5. อุปกรณ์การตกแต่ง

ใบงานที่ 1

คำสั่ง ให้ผู้เรียนจัดสมาชิกเพื่อทำหน้าที่ดังนี้

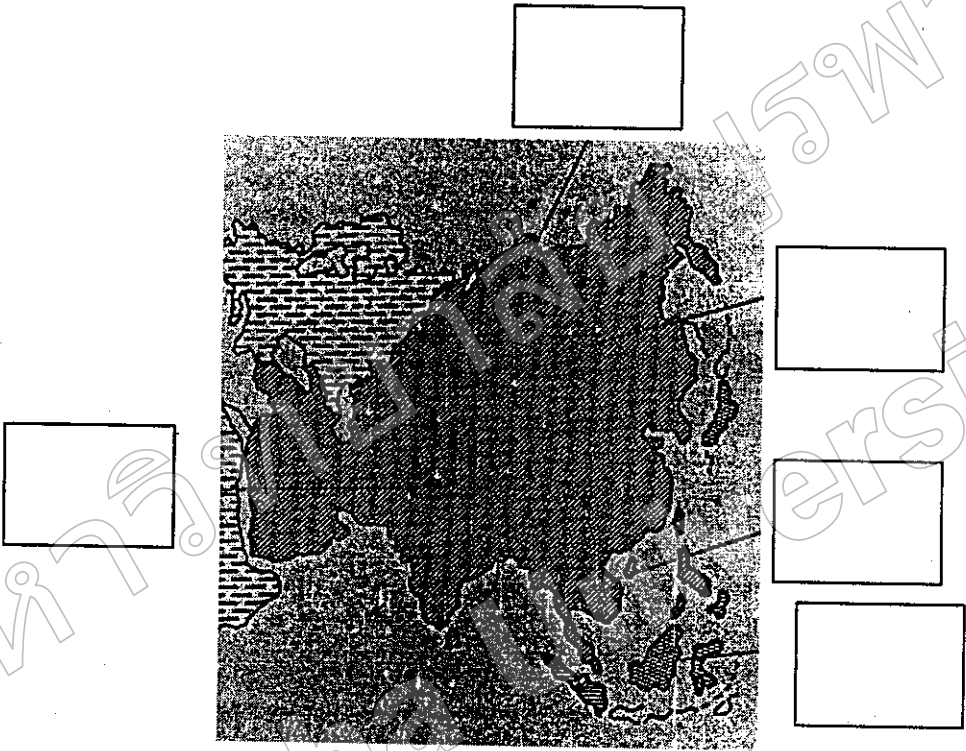
1. ผู้รักษา ทำหน้าที่ รักษาคำตอบไว้ให้ได้
2. นักรบ ทำหน้าที่ วิ่งเพื่อนำคำตอบกลับมาที่กลุ่ม
3. นักปราชญ์ ทำหน้าที่ นำคำตอบที่ได้มาจัดลงตำแหน่งในใบงานให้ถูกต้อง

กติกา ผู้เรียนจะต้องตั้งแถวดังรูป

ใบงานที่ 2

คำสั่ง จงนำภาพที่ได้มาติดตามตำแหน่งให้ถูกต้อง

ใบงานที่ 3

1. ให้นักเรียนใช้กระบวนการกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการ และมอบหมายหน้าที่ตามฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งจะประกอบด้วยฝ่ายและหน้าที่ดังนี้

1.1 ประธาน ทำหน้าที่ มอบหมายงาน

1.2 เลขานุการ ทำหน้าที่ จดบันทึก

1.3 ตรีเอกีฟ ทำหน้าที่ คิดรูปแบบของ Model อุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการสร้าง

1.4 ศิลป์ ทำหน้าที่ สร้างงาน

2. ให้นักเรียนสร้างผลงานในรูปของ Model โดยอุปกรณ์ที่ใช้จะต้องไม่มีส่วนประกอบของโฟม และฟิวเจอร์บอร์ด

3. จำกัดงบประมาณไม่เกิน 5 บาทอนุญาตให้ใช้อุปกรณ์ที่อยู่รอบบริเวณสถานที่เรียนได้

4. ให้ประธานกลุ่มนำใบวางแผนมารับทวนและอุปกรณ์การตกแต่ง

5. ใช้เวลาในการสร้างงาน 50 นาที โดยครบเวลากำหนดจะต้องวางมือในการทำงาน

ทันที

ใบความรู้

เรื่อง เขตที่ราบต่ำภาคเหนือ

หมู่บ้านแห่งหนึ่งในรัฐเซียร์ราลีโอน ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบอันกว้างใหญ่ ซึ่งเป็นที่ราบเกิดจากดินตะกอนใหม่ เป็นที่ราบที่ไม่ค่อยมีความสำคัญนักเพราะอยู่ในเขตอากาศหนาวเย็น และส่วนใหญ่จะ ปกคลุมไปด้วยน้ำแข็งเกือบตลอดทั้งปี ยูซุฟหมอมดีแห่งหมู่บ้านจึงทำการเสี่ยงจากแม่น้ำออบและแม่น้ำเซนิเซ เพื่อหาหัวหน้าหมู่บ้าน เพื่อเข้ามาช่วยเหลือชาวบ้านให้หลุดพ้นจากความยากจน เมื่อยูซุฟทำการเสี่ยงทายแล้วจึงประกาศให้ชาวบ้านทราบว่า ให้ชาวบ้านเดินทางไปตามแม่น้ำออบ และแม่น้ำเซนิเซ ซึ่งจะไปเจอกับมหาสมุทรอาร์กติก “เซนิ” ตามขึ้นว่า “ท่านยูซุฟแม่น้ำทั้งสองสายนี้เป็นน้ำแข็งตลอดทั้งปีแล้วในที่แห่งนี้ก็ไม่ค่อยจะมีใครอาศัยอยู่ การคมนาคมขนส่งก็ไม่สะดวกท่านจะให้พวกเราไปพบใคร” ยูซุฟกล่าวว่า “เมื่อท่านไปถึงแม่น้ำทั้งสองสายนี้จะมีชาวบ้านนำเลือนมารับท่าน ให้ท่านสังเกตว่า เลือนที่มารับเป็นของใครที่ไม่โกงค่าโดยสาร เขาเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ และเขาคือคนที่พระเจ้าส่งมาให้เป็นหัวหน้าหมู่บ้านของพวกเรา

เวลาผ่านไป 1 สัปดาห์ เซนิกี้เดินทางมาถึงที่ราบไซเบีย พวกเขาพบกับเลือนเดินทางมากมาย พวกเขาเฝ้าสังเกตทุกวัน จนกระทั่งพบกับ “โจเซฟ” ผู้ซึ่งเป็นลูกกำพร้าเลี้ยงชีพโดยการนำเลือนส่งของและเดินทาง โจเซฟไม่เคยโกงค่าโดยสารใคร พวกเขาของเซนิกี้จึงเชิญเขาขึ้นเป็นหัวหน้าหมู่บ้าน

หนึ่งเดือนผ่านไป โจเซฟพูดคุยกับบริเวณทางตะวันออกของที่ราบต่ำไซบีเรียว่ามีแร่ธาตุหลายชนิด จึงนำแร่มาใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ จนกระทั่งหมู่บ้านของเขากลายเป็นแหล่งวัตถุดิบ ทางด้านอุตสาหกรรมของประเทศ ชาวบ้านจึงมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ใบความรู้

เรื่อง เทือกเขาและที่ราบสูงตอนกลางของประเทศ

หมู่บ้านแห่งหนึ่งตั้งอยู่บนที่ราบสูง ตอนกลางของทวีปเอเชีย ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาและที่ราบสูง โดยเริ่มจากตอนกลางของทวีปและแผ่ขยายออกไปทางตะวันออกเฉียงเหนือทางตะวันออกเฉียงใต้และทางตะวันตก หมู่บ้านแห่งนี้มีชาวบ้านอาศัยอยู่ค่อนข้างน้อยและมีฐานะยากจน “ลี” หมอผีประจำหมู่บ้านจึงชักชวนชาวบ้านเดินทางไปยังเทือกเขาหิมาลัย ซึ่งเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในโลก คือ ยอดเขาเอเวอเรสต์ เพื่อเข้าเฝ้าพระเจ้า ลีพาพวกชาวบ้านเดินทางผ่านที่ราบสูงทิเบต ที่ราบสูงยูนนาน เพื่อเข้าสู่จุดรวมของเทือกเขาตอนกลางทวีป คือ ปามิร์นอต (pamir knot) จากนั้นจึงทำการเสี่ยงทาย ลีให้ช้างพาชาวบ้านส่วนหนึ่งเดินทางไปยังอาร์เมเนียบน ซึ่งเป็นจุดรวมเทือกเขาทางตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อลีทำการเสี่ยงทายเป็นผลสำเร็จ จึงเดินทางไปบอกกับยังซึ่งอยู่ตรงพรมแดนระหว่างประเทศตุรกีกับอิหร่าน ลีบอกกับยังให้ตามหาคนซึ่งเป็นชาวเบดูอินอาศัยอยู่ในทะเลทราย เบดูอินคนนี้จะป้อนคำให้สังเกตว่าถ้าพ่อค้าคนใดที่ขายของให้กับยังด้วยความซื่อสัตย์ นั่นคือ คนที่พระเจ้าเลือก เมื่อลีสั่งว่าจนยังจึงออกเดินทางไปทางทิศตะวันออก ซึ่งพื้นที่จะลาดต่ำมากจนพบกับที่ราบชายฝั่งทะเล อีกด้านหนึ่งลีเดินทางไปพบกับหลาซึ่งหลงอยู่ในมณฑลยูนนานทางตอนใต้ของจีน เวลาผ่านไปหลาเดินทางไปถึงสถานที่ที่ลีบอก พบว่าบริเวณนี้แห้งแล้งมากเพราะพื้นที่ที่มีความสูงมากจนกันขวางทางลมที่จะนำฝนเข้าไปตกในทวีป หลาหยุดคิด “เอ...ลีให้เราหาชาวเบดูอิน พวกนี้เป็นพ่อค้าในทะเลทราย เพราะฉะนั้นน่าที่จะค้นหาบริเวณนี้” ในที่สุดหลาก็พบกับทะเลทรายตากลามากัน แต่หลาก็ยังไม่พบกับชาวเบดูอินที่ซื่อสัตย์ จึงเดินทางต่อไปยังมองโกเลียพบกับทะเลทรายโกบี หลาจึงเข้าไปอาศัยชาวเบดูอิน วันหนึ่งในขณะที่หลาเดินทางไปซื้อน้ำเพื่อนำมาให้อูฐกินเขาก็พบว่ากระเป๋าสตางค์เงินของเขาหายไป หลาไม่มีเงินที่จะซื้อน้ำและไม่เงินซื้ออาหาร เวลาผ่านไป 2 วัน เหลียงซึ่งเป็นชาวเบดูอินนำถุงใส่เงินมาคืนให้กับหลา เหลียงบอกว่าวันที่หลาไปซื้อน้ำหลาวางถุงใส่เงินทิ้งไว้ เหลียงจึงนำมาคืนให้ หลาดีใจมากจึงมอบเงินส่วนหนึ่งให้กับเหลียงแต่เหลียงปฏิเสธ ขณะนั้นเองหลานึกถึงคำของลี เขาจึงพยายามเฝ้าสังเกตการค้าขายของเหลียง ซึ่งพบว่าเหลียงเป็นชาวเบดูอินที่ค้าขายอย่างซื่อสัตย์มาก หลาจึงเชิญเหลียงมาเป็นหัวหน้าหมู่บ้านของพวกเขาสืบไป

ใบความรู้

เรื่อง เขตที่ราบสูงภาคใต้

เอนกอาศัยอยู่บริเวณที่ราบสูงอาหรับในคาบสมุทรอาหรับ เอนกมีเพื่อนคนหนึ่งซึ่งอาศัยอยู่ในลักษณะที่มีภูมิประเทศคล้ายกัน คือ เป็นที่ราบสูงหินเก่าอยู่ในบริเวณคาบสมุทรทางใต้ เพื่อของเอนก คือ อัมมาน อัมมานอาศัยอยู่บริเวณที่ราบสูงเศกคานในคาบสมุทรอินเดีย วันหนึ่งเอนกกับอัมมานนัดหมายกันว่าจะสำรวจลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศบริเวณเขตที่ราบสูงภาคใต้กัน ดังนั้น เอนกกับอัมมานจึงเริ่มออกเดินทาง พวกเขาพบว่า ที่ราบสูงทั้งสองแห่งนี้จะยกตัวสูงขึ้นทางตะวันตกแล้วลาดต่ำไปทางตะวันออก มีลักษณะภูมิอากาศที่แตกต่างกัน โดยที่ราบสูงอาหรับอยู่ในเขตร้อนแห้งแล้งและที่ราบสูงเศกคานอยู่ในเขตชุ่มชื้น อัมมานบอกกับเอนกว่า “นายจงนำผลสำรวจนี้ไปแจ้งแก่ทางการแล้วทางการจะมอบเงินให้กับนายจำนวนหนึ่ง ให้นำเงินจำนวนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นของนายอีกส่วนหนึ่งให้นำเงินไปให้กับครอบครัวของข้า ส่วนข้าจะทำการศึกษาค้นคว้าและจะนำเรื่องราวที่บันทึกได้กลับไปแจ้งข่าวอีกครั้ง” เวลาผ่านไป 1 ปี เอนกนำเงินส่วนของอัมมานไปให้กับครอบครัวของอัมมานแล้วแต่ก็ยังไม่มีความข่าวของอัมมานซักครั้ง จนกระทั่ง สำนักพิมพ์แห่งหนึ่งนำเอาบทความไปเขียน ซึ่งเอนกก็ใช้ชื่อของอัมมานและเอนกเป็นผู้แต่ง เป็นที่ทราบข่าวไปทั้งวงการนักเขียนว่า เอนกเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ จึงประกาศให้เอนกเป็นนักเขียนที่มีคุณธรรมดีเด่นแห่งเอเชีย

ใบความรู้

เรื่อง เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ

วันหนึ่งในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษา สัตหีบครูชายบอกกับนักเรียนว่า ครูจะสอนเรื่องเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำให้นักเรียนบันทึกไว้ในสมุด เพราะครูจะไม่อนุญาตให้นักเรียนเปิดหนังสือดู จากนั้นครูชายก็เริ่มสอนนักเรียนดังนี้

เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ เขตนี้เป็นที่ราบลุ่มซึ่งเกิดจากแม่น้ำสายสำคัญ ๆ ที่อยู่ทางตะวันออกและทางใต้ของทวีป อันที่จริงแล้วที่ราบลุ่มเขตนี้มีบริเวณไม่กว้างขวางนัก เมื่อเทียบกับเขตที่ราบต่ำทางเหนือ และที่ราบสูงตอนกลาง แต่กลับมีความสำคัญมากกว่าทั้ง 2 เขต ดังกล่าว ทั้งนี้เพราะเป็นเขตที่ราบที่มีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุดของทวีปเกิดจากการที่แม่น้ำพาตะกินมาทับถมกันจนกลายเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบดินดอน สามเหลี่ยมปากแม่น้ำที่กว้างขวางพอสมควรสามารถใช้เป็นแหล่งเพาะปลูกพืชพรรณต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ทำให้บริเวณที่ราบนี้มีประชากรตั้งถิ่นฐานอยู่อย่างหนาแน่นและเป็นที่ตั้งของเมืองสำคัญ ๆ ที่ราบลุ่มแม่น้ำที่สำคัญ ได้แก่

ในขณะนั้นเองปิติซึ่งขาดโรงเรียนไปเนื่องจากโดนรถชน ก็ขออนุญาตครูชายเพื่อเข้าห้องเรียน เพื่อน ๆ ดีใจมากที่ปิติกลับมาเรียนได้ตามปกติ หลังจากปิตินั่งที่เรียบร้อยแล้วครูก็เริ่มสอนต่อ ที่ราบลุ่มแม่น้ำที่สำคัญในบริเวณเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ ได้แก่

1. ที่ราบลุ่มแม่น้ำฮวงโห แยกซีเกียง และซีชเกียง ในตะวันออก
2. ที่ราบลุ่มแม่น้ำแดง แม่น้ำโขง แม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำอิรวดี ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
3. ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา แม่น้ำพรหมบุตร และแม่น้ำสินธุในเอเชียใต้
4. ที่ราบลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส ในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อยู่ในเขตแห้งแล้งจึงเป็นเสมือนแหล่งโอเอซิส (Oasis) ที่สำคัญในเขตนี้

เมื่อครูสอนจบก็ให้นักเรียนทำใบงานที่ครูแจกให้โดยไม่ให้ดูหนังสือ เพื่อนเป็นปิติเข้ามาทีหลังและกล่าวว่าปิติจะทำใบงานไม่ได้ จึงส่งหนังสือให้ปิติดู แต่ปิติปฏิเสธ เวลาผ่านไป 10 นาที ปิตียังทำใบงานได้ไม่ถึงครึ่ง ครูก็ให้ส่งงาน สมคิดเห็นว่าปิติทำใบงานไม่ได้จึงส่งของตัวเองให้ลอก ปิตีก็ปฏิเสธอีก ปิตีส่งใบงานเท่าที่ทำได้ ชั่วโมงต่อมาในอีก 1 สัปดาห์ ครูชายนำใบงานมาคือให้กับนักเรียน ผลปรากฏว่าปิติได้คะแนนไม่ถึงครึ่ง แต่ปิตีก็ภูมิใจเพราะเขาทำใบงานด้วยตนเอง เมื่อนักเรียนทุกคนได้รับใบงานคืนหมดแล้ว ครูจึงกล่าวว่า “ครูขอชมเชยนักเรียนคนหนึ่งซึ่งมีความซื่อสัตย์มาก เขาทำใบงานไม่ได้เพราะไม่ได้มาโรงเรียนแต่ก็ไม่ยอมลอกเพื่อน ไม่ยอมดูหนังสือ พยายามทำงานด้วยตนเอง ขอให้นักเรียนปรบมือให้กับปิติด้วย” เพื่อน ๆ ในห้องต่างก็

ปรบมือให้และชื่นชมที่ปิติเป็นคนซื่อสัตย์ ในวันต่อมามีการเลือกหัวหน้าห้อง เพื่อน ๆ จึงเลือกให้ปิติเป็นหัวหน้าห้อง เพราะปิตีมีความซื่อสัตย์

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ใบความรู้ เรื่อง หมูเกาะภูเขาไฟ

พงษ์เดินทางไปต่างประเทศกับคณะทัวร์บริษัทหนึ่ง เมื่อขึ้นรถเพื่อที่จะเดินทางไปภูเขาไฟฟูจิยาม่า มัคคุเทศกรับมาให้ฟังว่า “ในทวีปเอเชียมีภูเขาไฟอยู่มากมายทั้งที่ดับแล้วและกำลังคุกรุ่นอยู่ บริเวณหมูเกาะภูเขาไฟมักจะเกิดแผ่นดินไหวบ่อยๆ เนื่องจากความร้อนตัวของเปลือกโลก ภูเขาไฟที่มีชื่อเสียง เช่น ภูเขาไฟกรากะตัง ในประเทศอินโดนีเซีย และภูเขาไฟฟูจิยาม่าที่เรา กำลังจะไปอยู่นี้เอง” เมื่อจอลรถพงษ์จึงเก็บของและกระเป๋าเป้ และเลื้อยไปเห็นกระเป๋าสตางค์ใบหนึ่งตกอยู่ เมื่อพงษ์เปิดดู พบว่า ข้างในมีธนบัตรจำนวนมาก และข้างๆ กระเป๋าสตางค์ก็มีหนังสือเดินทางตกอยู่ พงษ์คิดว่าน่าจะเป็นเพื่อนในกลุ่มทัวร์ เขาจึงพยายามที่จะค้นหาเจ้าของกระเป๋าและหนังสือเดินทางให้กับมัคคุเทศ เพื่อประกาศหาเจ้าของ เมื่อเจ้าของกระเป๋าออกมารับ เขาดีใจมากถึงกับส่งเงินให้พงษ์จำนวนหนึ่ง เป็นรางวัลแต่พงษ์ปฏิเสธ เจ้าของกระเป๋าจึงของคุณพงษ์อีกครั้ง

ในวันเลี้ยงอำลาก่อนกลับ คณะทัวร์จัดให้มีการลงคะแนนเพื่อหาเพื่อนในดวงใจ พงษ์ได้รับคะแนนมากที่สุด จึงได้รับคำชื่นชม และรางวัลดังกล่าว เนื่องจากเขามีความซื่อสัตย์ คนทั่วไปจึงให้การยอมรับและนับถือ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.2 ใช้สอนจำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ทวีปของเรา

เรื่อง โครงสร้างและลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชีย

1. ขอบข่ายเนื้อหา

โครงสร้างและลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชีย

2. สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นทวีปที่มีพื้นที่มากที่สุดดังนั้นจึงมีความแตกต่างทางภูมิอากาศและลักษณะพืชพรรณธรรมชาติมาก ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นเขตภูมิอากาศดังนี้ เขตภูมิอากาศแบบร้อนชื้น แถบ ศูนย์สูตร เขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน เขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าอบอุ่น เขตภูมิอากาศแบบทะเลทราย เขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน เขตภูมิอากาศแบบมรสุมเขตอบอุ่น เขตภูมิอากาศแบบขั้วโลก

3. จุดประสงค์

ก. ด้านเนื้อหา

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของภูมิอากาศและพืชพรรณ ธรรมชาติของทวีปเอเชียในแต่ละเขตภูมิอากาศได้

ข. ด้านพฤติกรรม

1. เพื่อปลูกฝังจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1.1 ผู้สอนจัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่มตามสภาพของผู้เรียน

1.2 ผู้สอนนำผู้เรียนเล่นเกมแบ่งกลุ่ม โดยมีวิธีการเล่น ดังนี้

1.2.1 จะมีลูกปิงปองให้ในถังใหญ่หลายสี (จำนวนสีตามจำนวนกลุ่ม)

1.2.2 ผู้เล่นจะไปจับลูกปิงปองสีของตนเองมาไว้ที่กลุ่ม

1.2.3 ในลูกปิงปองจะมีตัวอักษรอยู่ จัดการแยกลูกปิงปองออกเป็นกลุ่ม ใส่โหลที่มีให้ ซึ่งจะแบ่งได้เป็นกี่กลุ่มแล้วแต่ผู้เรียน

1.2.4 ตั้งชื่อโหลแต่ละโหล

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 3.1 ผู้สอนให้ผู้เรียนจัดระบบกระบวนการกลุ่ม โดยมีประธาน รองประธาน และ เลขานุการ
- 3.2 ประธานมอบหมายหน้าที่ของแต่ละบุคคล
- 3.3 ผู้สอนเริ่มเป่านกหวีดเพื่อเล่นเกม
- 3.4 ผู้สอนประเมินผลงาน ชมเชยกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์คือทำตามกติกาที่กำหนดให้

ขั้นที่ 3 ขั้นอภิปราย

3.1 แบ่งผู้เรียน ออกเป็น 7 กลุ่ม ให้ศึกษาลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณ ธรรมชาติของเขตภูมิอากาศต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบร้อนชื้นแถบศูนย์สูตร

กลุ่มที่ 2 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน

กลุ่มที่ 3 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าอบอุ่น

กลุ่มที่ 4 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบทะเลทราย

กลุ่มที่ 5 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน

กลุ่มที่ 6 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบมรสุมเขตอบอุ่น

กลุ่มที่ 7 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบขั้วโลก

3.2 นำเสนอผลการค้นคว้าและร่วมกันอภิปราย

3.3 ผู้สอนนำแผนที่ความคิดจากในขั้นนำ มาขึ้นบนกระดาน

3.4 ร่วมกันโยงเส้นให้สัมพันธ์กันในแต่ละข้อ

3.5 นำกลุ่ม 7 กลุ่ม จากเดิมมาวางแผนสร้างแผนที่ความคิด โดยทำตามกติกาที่ผู้สอนกำหนดไว้ในใบงานอย่างเคร่งครัด

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและนำไปใช้

4.6 ตัวแทนกลุ่มประเมินผลการทำกิจกรรมของกลุ่ม

4.7 ให้ผู้เรียนร่วมกันประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดและให้ข้อเสนอแนะกับผลงานด้วย

4.8 นำข้อเสนอแนะและความรู้ที่ได้มาสรุป เป็นองค์ความรู้

4.9 ผู้สอนประเมินผลงาน ชมเชยกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์คือทำตามกติกาที่กำหนดให้ และเพิ่มเนื้อหาในส่วนที่ขาด

4.10 ผู้เรียนสรุปผลการเรียนรู้ของตนเองเปรียบเทียบกับใบสรุปของผู้สอนและให้ผู้เรียนให้คะแนนการสรุปของตนเอง

4.11 ผู้สอนดำเนินผู้ที่ไม่ซื่อสัตย์ในการให้คะแนนและสอนถึงการใช้อยู่อาศัยในการทำงาน

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การอภิปราย
4. การสรุป

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมิน
2. แบบสังเกต

6. แหล่งการเรียนรู้/ สื่อการเรียนรู้

1. ลูกโป่งปอง
2. ภาชนะใส่ลูกโป่งปอง
3. ใบความรู้
4. ใบงาน
5. แบบประเมินต่าง ๆ
6. อุปกรณ์การตกแต่ง

ใบสรุป

เช้าวันหนึ่งในชั่วโมงทวิปของเรา ครูให้นักเรียนสรุปเรื่อง ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติ เนติทัศน์กับพงษ์ทัตเป็นบัดดี้กันจึงต้องสรุปงานด้วยกัน ซึ่งพวกเขาสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อลักษณะภูมิอากาศ คือ

1. ที่ตั้งของทวีป มีดินแดนตั้งแต่ขั้วโลกเหนือถึงใต้เส้นศูนย์สูตร ทำให้มีลักษณะภูมิอากาศแตกต่างกันมาก
2. ขนาด มีขนาดกว้างใหญ่มาก ตอนกลางของทวีปอยู่ห่างจากมหาสมุทรมาก ทำให้อิทธิพลจากพื้นที่ไม่สามารถแทรกซึมเข้าไป จึงมีพื้นที่แห้งแล้ง เป็นบริเวณกว้าง
3. ความใกล้-ไกลทะเล บริเวณภายในทวีปจะมีอากาศแห้งแล้ง ส่วนชายฝั่งทะเลจะมีความชุ่มชื้น
4. ความสูงต่ำของพื้นที่ เป็นทวีปที่มีลักษณะภูมิประเทศสูงต่ำแตกต่างกันมากทำให้มีอากาศแตกต่างกันทั้ง ๆ ที่อยู่ในเขตละติจูดเดียวกัน
5. อิทธิพลของลมประจำที่พัดผ่าน ได้แก่
 - ลมประจำฤดู คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ
 - ลมพายุหมุน ได้แก่ พายุไต้ฝุ่นในมหาสมุทรแปซิฟิก พายุไฟโคลนในมหาสมุทรอินเดีย

6. กระแสน้ำ ที่พัดผ่านทำให้มีอุณหภูมิแตกต่างกัน

หลังจากเนติทัศน์กับพงษ์ทัตทำเสร็จแล้วเพื่อนในห้องก็ทำเสร็จพร้อม ๆ กัน ครูจึงนำใบเฉลยมาติดบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนตรวจกันเอง ผลปรากฏว่าของพงษ์ทัตกับเนติทัศน์ขาดเรื่อง เขตภูมิอากาศ พวกเขาจึงรีบเขียนเติมไปดังนี้

เขตอากาศ	ที่ตั้งของอากาศ	ลักษณะภูมิอากาศ	พืชพรรณธรรมชาติ
ร้อนชื้นแถบศูนย์สูตร	มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ภาคใต้ของไทย	อุณหภูมิสูง ฝนตกชุก	ป่าดงดิบ
ทุ่งหญ้าเมืองร้อน	คาบสมุทรอินโดจีน ตอนกลางของอินเดีย	มีฤดูแล้งกับฤดูฝน สลับกันอย่างละ 6 เดือน	ป่าโปร่งสลับกับ ทุ่งหญ้า

เขตอากาศ	ที่ตั้งของอากาศ	ลักษณะภูมิอากาศ	พืชพรรณธรรมชาติ
มรสุมเขต อบอุ่น	ตะวันออกของจีน ภาคใต้ของญี่ปุ่น เกาหลี ซ่งกง ตอน เหนือของอินเดีย ลาว	ฤดูร้อนฝนตก ฤดู หนาวค่อนข้างหนาว	ป่าผสม
ทุ่งหญ้า ภายในทวีป	ภาคเหนือของจีน เกาหลีเหนือ ญี่ปุ่น ตะวันออกของไซบีเรีย	ฤดูร้อน ร้อน ฝนตก ฤดูหนาว หนาว	ป่าผสม
ทะเลทราย	คาบสมุทรอาหรับ ทะเลทรายโกบี ทะเลทรายธารี ที่ราบ สูงทิเบต ที่ราบสูง อิหร่าน	อากาศแห้งแล้ง	อินทผลัม กระบองเพชร
เมดิเตอร์ เรเนียน	ชายฝั่งตุรกี ซีเรีย เลบานอน อิสราเอล ตอนเหนือของอิรัก	ฤดูร้อน ร้อน แห้งแล้ง ฤดูหนาว อบอุ่น ฝนตก	ไม้พุ่ม มีหนาม
กึ่งขั้วโลกหรือไทกา	ส่วนใหญ่ในเขต ไซบีเรีย	หนาวจัดเกือบตลอดปี	ป่าสน
ขั้วโลกหรือทุนดรา	ชายฝั่งมหาสมุทร อาร์กติก	หนาวจัดตลอดปี	มอส ตะไคร่น้ำ

คนัยเห็นพงษ์ทัต และเนติทัศน์ ทำแบบนั้นจึงสะกิดให้เพื่อนดู ระวีวรยเดินเข้ามาเตือน พงษ์ทัตว่า สิ่งที่เขา กำลังทำนั้นไม่ดี ไม่ซื่อสัตย์ แต่ทั้งสองคนก็ไม่มีใครเชื่อ เพื่อน ๆ มองดูด้วย สายตาตำหนิ หลังจากวันนั้นเป็นต้นมา เพื่อน ๆ ในห้องไม่ให้พงษ์ทัต และเนติทัศน์ทำงานกลุ่ม ร่วมด้วย และไม่เคยไว้วางใจทั้งสองคนอีกต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นอภิปราย

3.1 นำเสนอผลงาน

3.2 แลกเปลี่ยนผลงาน ในแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและนำไปใช้

4.1 ตัวแทนกลุ่มประเมินผลการทำงานกิจกรรมของกลุ่ม

4.2 ให้ผู้เรียนร่วมกันประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดและให้ข้อเสนอแนะกับผลงานด้วย

4.3 นำข้อเสนอแนะและความรู้ที่ได้มาสรุป เป็นองค์ความรู้

4.4 ผู้สอนประเมินผลงาน ชมเชยกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์คือทำตามกติกาที่กำหนดให้
และสรุปและเพิ่มเติมเนื้อหา

4.5 ผู้เรียนสรุปผลการเรียนรู้ของตนเองเปรียบเทียบกับใบสรุปของผู้สอนและให้
ผู้เรียนให้คะแนนการสรุปของตนเอง

4.6 ผู้สอนดำเนินผู้ที่ไม่ซื่อสัตย์ในการให้คะแนนและสอนถึงการใช้ความซื่อสัตย์ใน
การทำงาน

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การอภิปราย
4. การสรุป

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมิน
2. แบบสังเกต

6. แหล่งการเรียนรู้/ สื่อการเรียนรู้

1. ลูกปิงปอง
2. ภาชนะใส่ลูกปิงปอง
3. ใบความรู้ และใบงาน
4. แบบประเมินต่าง ๆ
5. อุปกรณ์การตกแต่ง

ใบความรู้

เรื่อง การแบ่งเขตภูมิภาคของทวีปเอเชีย

พงษ์คนัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งเขตภูมิภาคของทวีปเอเชีย เพราะว่าในวันรุ่งขึ้น พงษ์คนัยต้องส่งแผนที่จำลองแสดงการแบ่งเขตภูมิภาคของทวีปเอเชีย ดังนั้นเมื่อรับประทานอาหารกลางวันแล้ว พงษ์คนัยจึงชวนไทยธรรมไปที่ห้องสมุด ระหว่างเดินทางไปห้องสมุด พบกับเทพทรรค์ซึ่งถือหนังสือ ทวีปเอเชียผ่านมา พงษ์คนัยจึงขอยืมหนังสือต่อจากเทพทรรค์ แต่เทพทรรค์ปฏิเสธเพราะเทพทรรค์ต้องนำหนังสือไปคืนห้องสมุดในวันนี้ พงษ์คนัยพูดขึ้นว่า “เทพเดี๋ยวเราเอาไปคืนให้ตอนเย็นไม่ต้องกลัวหรอก ถ้าเสียค่าปรับเราจะเสียแทนให้” เทพทรรค์จึงตอบกลับไปว่า “ตกลง” พงษ์คนัยนำหนังสือไปที่ใต้ต้นไม้แล้วอ่านให้ไทยธรรมฟังว่า ทวีปเอเชีย แบ่งภูมิภาคต่าง ๆ ตามสภาพธรรมชาติและสถานะเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกันได้ 5 ภูมิภาค คือ

เอเชียใต้ (อินโดจีน) ประกอบด้วย พม่า ไทย กัมพูชา ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์และบรูไน

เอเชียตะวันออก (ตะวันออกไกล) ประกอบด้วย จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เกาหลีเหนือ มองโกเลีย ไต้หวัน

เอเชียใต้ (ชมพูทวีปหรืออนุทวีป) ประกอบด้วย อินเดีย ปากีสถาน บังกลาเทศ ศรีลังกา มัลดีฟ เนปาล ภูฏาน

เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ (ตะวันออกกลาง) ประกอบด้วย อิหร่าน อิรัก จอร์แดน เลบานอน ซีเรีย ตุรกี คูเวต ซาอุดีอาระเบีย บาห์เรน กาตาร์ โอมาน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อิสราเอล เยเมน อฟกานิสถาน และไซปรัส

เอเชียกลาง ประกอบด้วย คาซัคสถาน เติร์กเมนิสถาน อุซเบกิสถาน คีร์กีซ ทาจิกิสถาน อาร์เซอร์ไบจาน จอร์เจีย และอาร์เมเนีย

พอเวลาผ่านไปตอนเย็น ไทยธรรมบอกกับพงษ์คนัยขอยืมหนังสือไปก่อนส่วนค่าปรับ ไทยธรรมจะเสียให้ พงษ์คนัยจึงกล่าวว่า “เรารีบปากกับเทพทรรค์มาแล้ว เราต้องรักษาคำพูด เราต้องซื่อสัตย์ต่อเทพทรรค์ ถ้าครั้งนี้เราผิดคำพูดครั้งต่อไปเราก็จะไม่ได้ได้รับความไว้วางใจจากใครอีกแล้วเธอชอบมีเพื่อนไม่ซื่อสัตย์หรือธรรม” ไทยธรรมจึงกล่าวตอบไปว่า “จริงของนาย เราอยากมีเพื่อนซื่อสัตย์แบบนายมาก ๆ ถ้าอย่างนั้นเราตามนายไปที่ห้องสมุดดีกว่า จะได้ขอยืมหนังสือต่อขอบใจมากเพื่อนที่เตือนสติเรา” หลังจากนั้นไม่ว่าพงษ์คนัยขี้มของใครทุกคนพร้อมที่จะให้เขาขี้ม เพราะมั่นใจว่าพงษ์คนัยมีความซื่อสัตย์และไว้วางใจได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.2 ใช้สอนจำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ทวีปของเรา

เรื่อง แหล่งกำเนิดอารยธรรมในทวีปเอเชีย

1. ขอบข่ายเนื้อหา

แหล่งกำเนิดอารยธรรมในทวีปเอเชีย

2. สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นดินแดนที่มีวัฒนธรรมและอารยธรรมเก่าแก่สืบต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานานแล้วเนื่องจากมีปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างอารยธรรมคือ ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ เนื่องจากอารยธรรมที่ก่อกำเนิดขึ้นส่วนใหญ่จะตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากอารยธรรมในเอเชียต่างประกอบอาชีพค้าขายจึงทำให้มีการติดต่อกันและทำให้อารยธรรมขยายตัวอย่างรวดเร็ว ปัจจัยด้านสังคมเนื่องจากอารยธรรมในทวีปเอเชียส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนที่มีการจัดระเบียบสังคม จัดรูปแบบการปกครองเพื่อความสงบของชนในสังคม

3. จุดประสงค์

ก. ด้านเนื้อหา

1. วิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานในการกำหนดอารยธรรมได้

ข. ด้านพฤติกรรม

2. เพื่อปลูกฝังจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1.1 ให้ผู้เรียนสมมติว่าตนเอง ต้องหาผู้คนอพยพไปที่ใดที่หนึ่ง

1.2 ผู้สอนพาผู้เรียนไป สถานที่ที่ครูเตรียมให้ ซึ่งจะมีทราย ก้อนอิฐ เศษไม้ อุปกรณ์

การตักและขุด

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

2.1 ให้ผู้เรียนสมมติตนเองและเพื่อนจะค้นหาที่ตั้งถิ่นฐาน และให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ

2.2 ให้ผู้เรียนจินตนาการว่าประเทศของตนจะมีอะไรบ้าง ให้ผู้เรียนเขียนลงใบงาน

และลงมือสร้าง

2.3 ผู้สอนประเมินผลงาน ชมเชยกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์คือทำตามกติกาที่กำหนดให้

ขั้นที่ 3 ขั้นอภิปราย

- 3.1 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยแล้วให้ตอบคำถามต่อไปนี้
- 3.2 ประเทศของกลุ่มมีทรัพยากรธรรมชาติอะไรบ้าง
- 3.3 ประเทศที่ดีจะเป็นอย่างไร
- 3.4 ลักษณะทั่วไปของประเทศที่ดี
- 3.5 ลักษณะดังกล่าวมีความสำคัญและเป็นประโยชน์กับประเทศอย่างไรบ้าง
- 3.6 เมื่อมีลักษณะที่เป็นประเทศที่ดีและประเทศของผู้เรียนสร้างอะไรเพิ่มเติมบ้าง
- 3.7 แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ศึกษาแหล่งใดในเอเชียที่เหมาะสมต่อการสร้างถิ่นฐานและ

สร้างอารยธรรมมากที่สุด

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและนำไปใช้

- 4.1 สรุปปัจจัยพื้นฐานในการสร้างอารยธรรม
- 4.2 ผู้เรียนวาดภาพแสดงที่ตั้งของแหล่งกำเนิดอารยธรรมในเอเชีย
- 4.3 แลกเปลี่ยนภาพในแต่ละกลุ่ม
- 4.4 นำภาพที่วาดมาสร้างเลือกภาพใดภาพหนึ่ง แล้วสร้างเป็นแบบจำลอง
- 4.5 นำเสนอผลงาน
- 4.6 ให้ตัวแทนกลุ่มประเมินผลและเสนอแนะ
- 4.7 ผู้สอนประเมินผลงาน ชมเชยกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์คือทำตามกติกาที่กำหนดให้
- 4.8 ปรับปรุงและนำเสนอที่ชุมชน
- 4.9 ผู้เรียนสรุปผลการเรียนรู้ของตนเองเปรียบเทียบกับใบสรุปของผู้สอนและให้

ผู้เรียนให้คะแนนการสรุปของตนเอง ผู้สอนดำเนินผู้ที่ไม่ซื่อสัตย์ในการให้คะแนนและสอนถึงการ
ใช้ความซื่อสัตย์ในการทำงาน

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การอภิปราย
4. การสรุป

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมิน
2. แบบสังเกต

6. แหล่งการเรียนรู้/สื่อการเรียนรู้

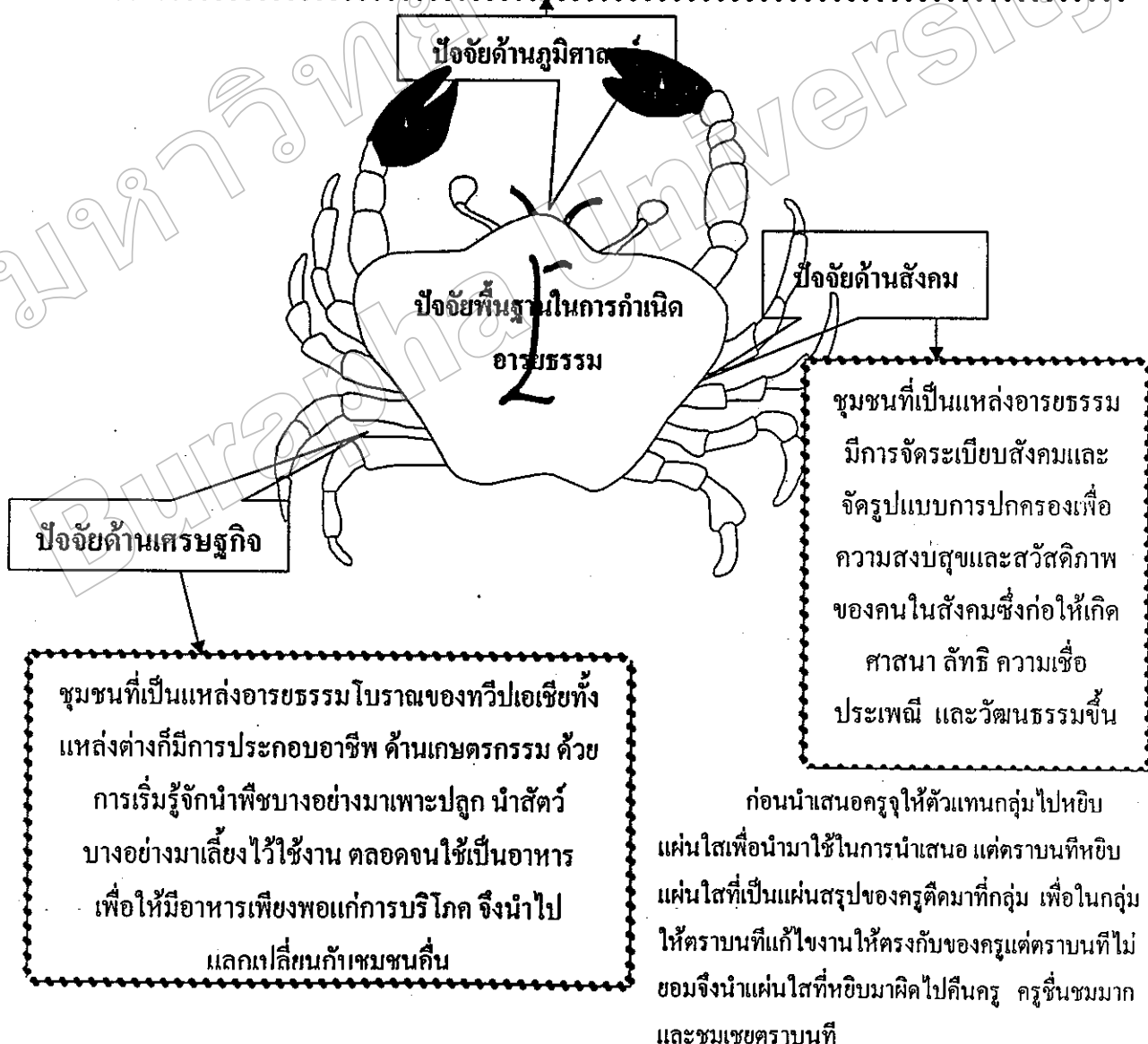
1. ก้อนอิฐแดง
2. ทราย
3. ใบความรู้
4. แบบประเมินต่างๆ
5. อุปกรณ์การตกแต่ง

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ใบสรุป

ตราบนที่คันคว้าเรื่อง อารยธรรมในทวีปเอเชียมาเรียงหน้าห้อง ครูขอให้ผู้เรียน
ร่วมกันสรุปเป็นแผนที่ความคิด กลุ่มของตราบนที่สรุปได้ดังนี้

สภาพภูมิประเทศในบริเวณชุมชนที่เป็นแหล่งอารยธรรมโบราณล้วนตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่ม
แม่น้ำเพราะเป็นบริเวณที่อุดมสมบูรณ์ที่สุด เหมาะแก่การเกษตร การค้า และการคมนาคม
นอกจากแม่น้ำแล้วลักษณะภูมิประเทศอื่น ๆ เช่นทะเล ภูเขา ทะเล ทะเลทรายก็จัดเป็นปัจจัยที่เอื้อ
ประโยชน์ต่อการสร้างอารยธรรมในด้านที่เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติเพื่อป้องกันการรุกรานจาก
ศัตรูภายนอกทำให้สังคมสงบสุขจึงมีเวลาสั่งสมอารยธรรม

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.2 ใช้สอนจำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ทวีปของเรา

เรื่อง ลักษณะอารยธรรมในภูมิภาคต่างๆ ของทวีปเอเชีย

1. ขอบข่ายเนื้อหา

ลักษณะอารยธรรมในภูมิภาคต่างๆ ของทวีปเอเชีย

2. สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นดินแดนที่มีวัฒนธรรมและอารยธรรมเก่าแก่สืบต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานานแล้วเนื่องจากมีปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างอารยธรรมคือ ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ทำให้เกิดอารยธรรมตามที่แตกต่างกัน ดังนี้ อารยธรรมของเขตเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ คือบริเวณ เมโสโปเตเมีย อารยธรรมของเขตเอเชียใต้คือบริเวณลุ่มแม่น้ำคงคาและสินธุ อารยธรรมของเขตเอเชียตะวันออก คืออารยธรรมจีน และ อารยธรรมของเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

3. จุดประสงค์

ก. ด้านเนื้อหา

1. อธิบายลักษณะอารยธรรมในภูมิภาคต่างๆ ของทวีปเอเชียได้

ข. ด้านพฤติกรรม

2. เพื่อปลูกฝังจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1.1 ผู้สอนทำแผนที่โครงร่างของทวีปเอเชียบนกระดานดำ และนำภาพแสดงอารยธรรม

ของภูมิภาคมาติดไว้บนกระดาน

1.2 ให้ผู้เรียน เลือกเอาภาพแสดงอารยธรรมมาติดที่โครงร่างของแผนที่เอเชีย โดยใช้เวลา 30 วินาที

1.3 ให้ผู้เรียนแสดงเหตุผลในการเลือกอารยธรรมลงในโครงร่างแผนที่เอเชีย

1.4 บรรยายลักษณะเฉพาะของอารยธรรมในแต่ละภูมิภาค

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

2.1 ผู้สอนกับผู้เรียนรวบรวมลักษณะต่างๆ ของอารยธรรมในแต่ละภูมิภาค เลือกที่เหมือนกันในแต่ละกลุ่มเขียนลงในแผนที่ความคิด (Mindmap)

2.2 แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้ศึกษาลักษณะอารยธรรมของทวีปเอเชียตามเขตต่าง ๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาลักษณะอารยธรรมของเขตเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

กลุ่มที่ 2 ศึกษาลักษณะอารยธรรมของเขตเอเชียใต้

กลุ่มที่ 3 ศึกษาลักษณะอารยธรรมของเขตเอเชียตะวันออก

กลุ่มที่ 4 ศึกษาลักษณะอารยธรรมของเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2.3 นำเสนอผลงานการค้นคว้าและร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม สรุปเป็นแผนที่ความคิด

2.4 ให้ผู้เรียนเล่นเกมจับกลุ่ม คือ ผู้เล่นจะจับฉลากคำที่เกี่ยวข้องกับอารยธรรมต่างๆ

2.5 ให้ผู้เรียนเดินเป็นวงกลมประกอบเพลง

2.6 ผู้สอนเป็นนักหวัด แล้วพูดว่า “จับกลุ่ม”

2.7 ให้ผู้เล่นดูคำที่จับได้แล้ววิ่งไปรวมกลุ่มที่มีอารยธรรมในภูมิภาคเดียวกัน

2.8 ผู้สอนประเมินผลงาน ชมเชยกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์คือทำตามกติกาที่กำหนดให้

ขั้นที่ 3 ขั้นอภิปราย

3.1 แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มสร้างเกมซึ่งเกี่ยวกับอารยธรรมในภูมิภาคต่างๆ

3.2 สร้างอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่น

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและนำไปใช้

4.1 ผู้เรียนนำเสนอผลงานในชั้นเรียน ผลัดกันแสดงความคิดเป็นเชิงสร้างสรรค์เมื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น

4.2 นำผลงานที่แก้ไขแล้วไปจัดนิทรรศการ

4.3 ผู้เรียนสรุปผลการเรียนรู้ของตนเองเปรียบเทียบกับใบสรุปของผู้สอนและให้ผู้เรียนให้คะแนนการสรุปของตนเอง

4.4 ครูดำเนินผู้ที่ไม่ซื่อสัตย์ในการให้คะแนนและสอนถึงการใช้ความซื่อสัตย์ในการทำงาน

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การอภิปราย
4. การสรุป

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมิน
2. แบบสังเกต

6. แหล่งการเรียนรู้/สื่อการเรียนรู้

1. แผนที่โครงร่างของทวีปเอเชีย
2. ภาพแสดงอารยธรรม
3. แผนที่เอเชีย
4. ใบงาน
5. แบบประเมินต่างๆ
6. อุปกรณ์การตกแต่ง

ใบสรุป

ในปี ค. ศ. 6000 มนุษย์โลกไร้ซึ่งศาสนาพากันหวาดกลัวกับการเข่นฆ่ากันเอง ดังนั้นในคืนวันพระจันทร์เต็มดวงจึงพากันออกมาชุมนุมเพื่อหาผู้นำทางศาสนาขึ้น ต่างคนต่างเรียกร้องจะเอาพรรคพวกของตนเองขึ้นเป็นผู้นำทางศาสนา พลเอกโจเซฟ กล่าวขึ้นว่า “เราลองมาคิดกันว่าผู้นำทางศาสนาน่าจะมีคุณสมบัติอะไรบ้าง “ผ่านไป 2 สัปดาห์ พวกเขากลับมาประชุมอีกครั้ง พลเอกโจเซฟกล่าวขึ้นอีกครั้งว่า “ใครควรจะขึ้นเป็นผู้นำทางศาสนาดี “เดอนาเจอโร ยกมือขึ้นพร้อมกล่าวว่า “เราไปพบคนคนหนึ่ง อาศัยอยู่ริมแม่น้ำยูเฟรติส ในบ้านของเขามีสมาชิกอยู่ด้วยกัน 4 คน คือ พ่อ แม่ และลูก 2 คน นายเนเลาะห์ ประกอบอาชีพประมง ถ้าท่านสังเกตให้ดีจะพบว่านายเนเลาะห์ซึ่งเป็นผู้นำครอบครัวนั้นพยายามสั่งสอนและอบรมลูกทั้งสองให้มีความซื่อสัตย์ ส่วนตัวของเขาเองก็ไม่เคยคิดโกงใคร แม้ว่าลูกค้าจะเอาเปรียบเขาก็ตาม นายพลโจเซฟตัดสินใจให้คนส่วนหนึ่งไปสังเกตการณ์ และตัวเขาเองก็ปลอมเป็นลูกค้าไปซื้อปลาของนายเนเลาะห์ ผลปรากฏว่า นายพลโจเซฟเห็นด้วยว่า ควรเชิญเนเลาะห์ขึ้นมาเป็นผู้นำทางศาสนา 1 ปีผ่านไป เนเลาะห์เล่าเรื่องการเกิดอารยธรรมให้ชาวโลกฟังทางวิทยุทัศน์

อารยธรรมเก่าแก่ของโลกเกิดในทวีปเอเชียจนได้รับการขนานนามว่า โลกเก่า การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของทวีปเอเชียในปัจจุบันนี้ล้วนมีรากฐานการพัฒนาจากอดีต การศึกษาลักษณะอารยธรรมในอดีตจะทำให้เข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียได้เป็นอย่างดี

อารยธรรม หมายถึง การพัฒนาการของวัฒนธรรมที่เจริญสูงสุด

ในทวีปเอเชียมีแหล่งอารยธรรมที่สำคัญ 4 แหล่ง คือ

1. อารยธรรมเมโสโปเตเมีย
2. อารยธรรมอินเดีย
3. อารยธรรมจีน
4. วัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เนเลาะห์กล่าวจบจึงพูดต่อไปว่า “ท่านลองคิดดูบรรพบุรุษสร้างสมอารยธรรมอันดีเก่าแก่ขึ้นมาท่านทั้งหลายลองหันมาสร้างสมอารยธรรมของเราบ้าง มีความซื่อสัตย์ต่อกันมีความจริงใจให้กัน โลกเราก็คงจะเจริญยิ่งขึ้นไป

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรม 4 MAT

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม. 2 ใช้สอนจำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ทวีปของเรา

เรื่อง ที่ตั้ง ขนาดและอาณาเขตของทวีปเอเชีย

1. ขอบข่ายเนื้อหา

ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปเอเชีย

2.สาระสำคัญ

ทวีปเอเชีย เป็นทวีปที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก มีพื้นที่ใหญ่กว่าทวีปออสเตรเลีย 5 เท่า ทวีปเอเชียตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 11 องศาใต้ถึง 77 องศาเหนือและลองจิจูด 26 องศาตะวันออกถึง 170 องศาตะวันตก เป็นทวีปที่อยู่ในซีกโลกเหนือเกือบทั้งหมดยกเว้นบางส่วนของหมู่เกาะประเทศอินโดนีเซียซึ่งอยู่ใต้เส้นศูนย์สูตร ซึ่งมีอาณาเขต ทิศเหนือ จดมหาสมุทรอาร์กติก ดินแดนเหนือสุดของทวีป คือ แหลมยูสกิน ทิศตะวันออกจดมหาสมุทรแปซิฟิก ดินแดนตะวันออกสุดของทวีปคือ แหลมอิสต์ ทิศใต้ จดมหาสมุทรอินเดีย ดินแดนใต้สุดของทวีป คือ แหลมปีโอ ทิศตะวันตก จดคลองสุเอซ ทะเลแดง ทะเลเมดิเตอร์เรเนียนทะเลดำ ทะเลแคสเปียน เทือกเขาคอเคซัส ดินแดนตะวันตกสุดของทวีปคือ แหลมบาบา

3. จุดประสงค์

ก. ด้านเนื้อหา

1. อธิบายที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปเอเชียได้

ข. ด้านพฤติกรรม

2. เพื่อปลูกฝังจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 สร้างประสบการณ์

1.1 ผู้สอนแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 สี แล้วแต่ละสีเลือกที่ผู้เรียนจับได้

1.2 ผู้สอนนำแผนที่โลก มาให้ผู้เรียนดู โดยเว้นที่ว่างของทวีปที่จะเรียนไว้ให้ผู้เรียนนำแผนที่มาเติม

1.3 ผู้สอนนำตรรกศาสตร์แสดงที่ซ่อนของแบบจำลองแผนที่ของทวีปเอเชียซึ่งมีลักษณะเป็นตัวต่อ (Jigsaw) ให้ผู้เรียนหาที่ซ่อนของตัวต่อ (Jigsaw) ตามสีของกลุ่มตนเอง

1.4 ผู้เรียนระดมสมองคิดหาที่ซ่อนของตัวต่อ (Jigsaw) แล้วนำมาต่อลงพื้นที่ว่างไว้

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์

2.1 ผู้สอนถามผู้เรียนว่าสิ่งที่นักเรียนเลือกมาคืออะไร แล้วทำไมจึงคิดว่าใช้คำตอบ

2.2 ผู้เรียนมีจุดสังเกตอย่างไรที่ทราบว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 ปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด

3.1 แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสังเกตอาณาเขต ที่ติดต่อกับอะไรบ้าง ทางทิศต่าง ๆ จากแผนที่จำลองที่นักเรียนต้องเสร็จสมบูรณ์

3.2 นำข้อมูลที่ได้มาเขียนเป็นแผนที่ความคิด จากนั้นผู้สอนนำขึ้นบนกระดานดำให้เป็นแผนที่ความคิดทั้งห้อง

ขั้นที่ 4 พัฒนาเป็นทฤษฎีและความคิดรวบยอด

4.1 แบ่งผู้เรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยในแต่ละกลุ่มศึกษาหัวข้อตามที่จับฉลากได้

4.2 หัวข้อที่ให้คือคำที่ผู้เรียนที่จะต้องศึกษา ดังนี้

4.2.1 พิกัดภูมิศาสตร์ของทวีปเอเชีย

4.2.2 ขนาดของทวีปเอเชีย

4.2.3 ดินแดนที่เป็นเขตแดนของทวีปเอเชีย

4.2.4 มหาสมุทรในทวีปเอเชีย

4.2.5 ยูเรเชีย

ขั้นที่ 5 ทบทวนฝึกปฏิบัติ

5.1 ให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้มาจัดทำเป็นแผนที่ทวีปเอเชีย ของแต่ละบุคคล

5.2 นำแผนที่ที่ได้มารวมกลุ่ม

5.3 สรุปให้เป็นแผนที่ทวีปเอเชียของกลุ่ม

ขั้นที่ 6 วางแผนและสร้างผลงาน

6.1 นำแผนที่กลุ่มมาร่วมกันสร้างเป็นแผนที่จำลอง ตามกติกาที่ผู้สอนกำหนดในใบงานอย่างเคร่งครัด

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์ชิ้นงาน

7.1 แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน

7.2 ให้ตัวแทนกลุ่มประเมินผลการทำกิจกรรมของกลุ่มตามแผนของกลุ่มตนเองว่าเป็นอย่างไ

7.3 ให้ผู้เรียนร่วมกันประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดและให้ข้อเสนอแนะกับผลงานด้วยสรุปประเมินผล สรุป และให้เหตุผลในการให้คะแนน เช่นบางกลุ่มที่ทำงานดีแต่ได้คะแนนน้อย เพราะผิดกติกา ซึ่งขาดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

7.4 ครูอธิบายเหตุผลว่าเพราะอะไรจึงต้องมีความซื่อสัตย์ในการทำงานร่วมกัน

7.5 ผู้เรียนบันทึกเนื้อหาตามที่กลุ่มนำเสนอและผู้สอนเพิ่มเติม

7.6 ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ทั้งหมดมาจัดทำแผนที่ความคิด

7.7 ครูให้ผู้เรียนลองให้คะแนนตนเองเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับใบสรุปของครู

ขั้นที่ 8 นำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น

8.1 นำเสนอแผนที่ความคิด

8.2 แต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่แตกต่างของตนไปปรับปรุงผลงานของตนเอง

8.3 จัดแสดงนิทรรศการบริเวณอาคารเรียน

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตการใช้จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
3. การตอบคำถาม
4. การอภิปราย
5. การสรุป

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมิน
2. แบบสังเกต

6. แหล่งการเรียนรู้ / สื่อการเรียนรู้

1. แผนที่โลก
2. ใบความรู้
3. ใบงาน
4. แบบประเมินต่าง ๆ
5. อุปกรณ์การตกแต่ง

ใบงานที่ 1

คำสั่ง ให้ผู้เรียนระดมสมองคิดตีความจากข้อความที่ให้เพื่อหาที่ซ่อนของตัวต่อ (Jigsaw) จากนั้นนำมาต่อให้เป็นภาพ แล้วตอบว่าสิ่งที่นำมาต่อ คือภาพอะไร โดยการวิ่งไปหาที่ซ่อนของตัวต่อ (Jigsaw) จะต้องไปที่ละ 2 คนเท่านั้น

1. ฉันอยู่ใต้ฟ้า ได้หลังคา ได้ผ้าห่ม ถูกคนเขาเหยียบย่ำทุกวัน ฉันมีมากกว่า 1 ซึ่งฉันอยู่ที่เลขที่เป็นวันชาติไทย
2. ฉันอยู่ใต้ฟ้า ได้หลังคา สูงกว่ากัน คนหาฉันต้องยกตัวสูง
3. มีฉันไว้ โลกมีสี่ส้น ขาดฉันไปโลกขาดใจ เพราะไม่มีอากาศหายใจ ตามหาฉันต้องหาฉันที่เท้า
4. พบฉันทุกวัน เห็นฉันทุกวัน วันไหนไฟดับ ฉันขาดเพื่อน วันไหนไฟมา คู่ขาดฉันเสียงดัง
5. ทิศใต้ไกลห่างจากฉัน ทิศเหนือพอเหลือผูกพัน ทิศตะวันออกนั้นฉันไม่ชอบ จึงตรงไปทิศที่ฉันอยู่ลองมองดูที่ขอบ
6. ฉันเทห์ ฉันแก่ ใคร ๆ ก็ต้องมองมาที่ฉัน จึงจะรู้ว่าตัวเองสวยโดยเฉพาะผู้หญิง
7. ฉันมันช่างน่าสงสาร ถูกเขานั่งทับนาน ๆ วานใครช่วยหาฉันที ที่อยู่ของฉันมันประกอบด้วยหิน
8. ฉันอดทน ลมไม่กลัว ฝนไม่กลัว แดดไม่กลัว อยู่หน้าดีกมานานยังไม่เคยกลัวอะไรนอกจากหมี
9. เห็นปลาก็จะเห็นฉัน ไม่มีฉัน ไม่มีปลา
10. เป็นที่รองรับอารมณ์ของลูกฉัน กระแทกแต่ละครั้งเจ็บปวด ฉันต้องอดทนเพราะถ้าไม่มีฉัน ก็พาประเพณีไม่มี

ใบงานที่ 2

1. ให้นักเรียนใช้กระบวนการกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการ และมอบหมายหน้าที่ตามฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งจะประกอบด้วยฝ่ายและหน้าที่ดังนี้

1.1 ประธาน ทำหน้าที่ มอบหมายงาน

1.2 เลขานุการ ทำหน้าที่ จดบันทึก

1.3 ศรีเอทีฟ ทำหน้าที่ คิดรูปแบบของ Model อุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการสร้าง

1.4 ศิลป์ ทำหน้าที่ สร้างงาน

2. ให้นักเรียนสร้างผลงานในรูปของ Model โดยอุปกรณ์ที่ใช้จะต้องไม่มีส่วนประกอบของโฟม และฟิวเจอร์บอร์ด

3. จำกัดงบประมาณไม่เกิน 5 บาท อนุญาตให้ใช้อุปกรณ์ที่อยู่รอบบริเวณสถานที่เรียนได้

4. ให้ประธานกลุ่มนำใบวางแผนมารับทาบและอุปกรณ์การตกแต่ง

5. ใช้เวลาในการสร้างงาน 50 นาที โดยครบเวลากำหนดจะต้องวางมือในการทำงาน

ทันที

ใบสรุป

เรื่อง ที่ตั้งและอาณาเขต

ในวิชาทวีปของเราครูให้สมาชิกศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องที่ตั้ง ขนาดและอาณาเขตของทวีปเอเชีย ทำให้สมาชิกจะต้องไปที่ห้องสมุดประชาชนในวันอาทิตย์ ขณะที่สมาชิกกำลังจะเดินไปขึ้นรถโดยสาร เพื่อไปห้องสมุด เขาพบกระเป๋ากลับรถเมล์วางไว้บนรถข้างที่สมาชิกนั่ง สมาชิกจึงลองเปิดดูพบหนังสือ 1 เล่ม เป็นหนังสือเกี่ยวกับการเดินทางไปยังทวีปเอเชีย เมื่อสมาชิกลองอ่านหนังสือพบว่า ทวีปเอเชียเป็นทวีปที่ใหญ่ที่สุดในโลกมีดินแดนติดต่อกับทวีปยุโรปรวมเรียกว่า “ยูเรเชีย” ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าทวีปออสเตรเลีย 5 เท่า ทวีปเอเชียตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 11 องศาใต้ถึง 77 องศาเหนือ และลองจิจูด 26 องศาตะวันออกถึง 170 องศาตะวันตก เป็นทวีปที่ตั้งอยู่ในซีกโลกภาคเหนือเกือบทั้งหมด ยกเว้นบางส่วนของหมู่เกาะประเทศอินโดนีเซีย ที่อยู่ใต้เส้นศูนย์สูตร

อาณาเขตของทวีปเอเชีย ทิศเหนือ จมมหาสมุทรอาร์กติก ดินแดนเหนือสุดของทวีปคือแหลมซิลยูนกิน ทิศตะวันออกจมมหาสมุทรแปซิฟิก ดินแดนตะวันออกสุดของทวีปคือ แหลมอีสต์ ทิศใต้จมมหาสมุทรอินเดีย ดินแดนใต้สุดของทวีปคือ แหลมปีโอ ทิศตะวันตกจดคลองสุเอซ ทะเลแดง ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทะเลดำ ทะเลแคสเปียน เทือกเขาคอคาซัส ดินแดนตะวันตกของทวีป คือ แหลมมาลา

จากเอกสารดังกล่าวทำให้สมาชิกทราบถึงเรื่องราวของทวีปเอเชีย เขาเดาว่าเจ้าของกระเป๋ากลับรถเมล์จะต้องเป็นชาวต่างชาติแน่นอน สมาชิกจึงนำกระเป๋ามาให้กับตำรวจท้องที่ ตำรวจติดตามหาเจ้าของกระเป๋าคือ เป็นชาวเยอรมันที่ลืมกระเป๋ากลับรถเมล์ ซึ่งในกระเป๋ามีเงินอยู่จำนวนมาก ตำรวจชื่นชมในความซื่อสัตย์ของสมาชิกที่ไม่นำกระเป๋ามาเป็นของตนเอง จึงมอบเกียรติบัตรและยกย่องให้สมาชิกเป็นบุคคลตัวอย่าง และมอบโล่ให้สมาชิกเป็นเยาวชนดีเด่นแห่งเมืองพัทยา

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรม 4 MAT

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.2 ใช้สอนจำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ทวีปของเรา

เรื่อง โครงสร้างและลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชีย

1. ขอบข่ายเนื้อหา

โครงสร้างและลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชีย

2. สาระสำคัญ

โครงสร้างและลักษณะภูมิประเทศจะแบ่ง โครงสร้างทางธรณีวิทยา เป็น 2 เขต คือ เขต หินเก่า มี 3 บริเวณ คือ ไซบีเรีย ที่ราบสูงอาหรับ และที่ราบสูงเดคคาน และ อีกหนึ่งเขต คือเขตหิน ใหม่ เริ่มจากแนวเขาในตุรกี เทือกเขาหิมาลัย เทือกเขาทางตะวันตกของพม่า หมู่เกาะอันดามัน หมู่ เกาะอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์และญี่ปุ่น ส่วนลักษณะภูมิประเทศจะแบ่งออกเป็น 5 เขต คือ เขตที่ราบต่ำทางภาคเหนือ เขตเทือกเขาและที่ราบสูงตอนกลางทวีป เขตที่ราบสูงภาคใต้เขตที่ราบสูงภาคใต้ เขตหมู่เกาะภูเขาไฟ

3. จุดประสงค์

ก. ด้านเนื้อหา

1. อธิบายโครงสร้างและลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชียได้

ข. ด้านพฤติกรรม

2. เพื่อปลูกฝังจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

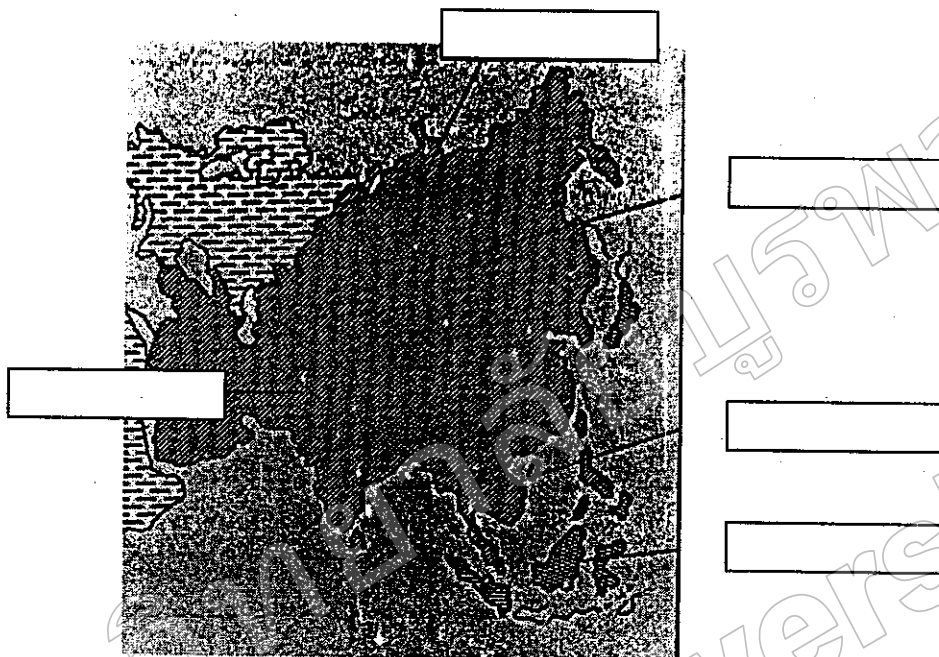
4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 สร้างประสบการณ์

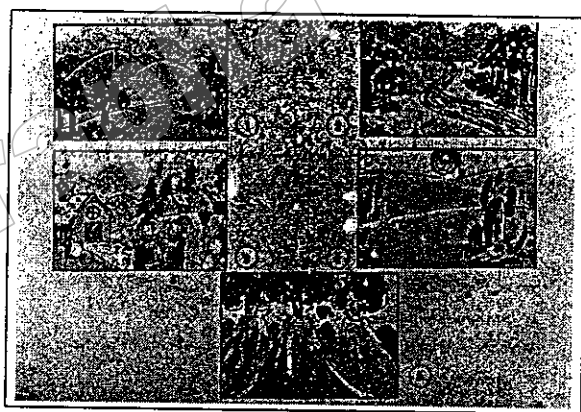
1.3 แบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่มโดยการสุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่มจากนั้นให้หัวหน้าเลือก

สมาชิก

1.4 ผู้สอนนำภาพจำลองทวีปเอเชียให้ผู้เรียนดูโดยคิดไว้บนกระดานดำ

1.5 ผู้สอนนำภาพลักษณะภูมิประเทศลักษณะต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนดูโดยคิดไว้ ผังตรงข้ามของกระดาน

- 1.6 ผู้เรียนจะต้องวิ่งผ่านผังตรงข้ามที่ทำหน้าที่กันไม่ให้อีกฝั่งไปเอาคำตอบได้
- 1.7 ผู้เรียนจะวิ่งได้ทีละ 2 คน
- 1.8 ผู้เรียนเลือกว่าจะนำรูปไปติดที่บนกระดานตามที่วางไว้ โดยห้ามดูหนังสือเรียน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์

2.1 ให้ผู้เรียนแสดงเหตุผลในการจับคู่ภาพเหล่านั้น

ขั้นที่ 3 ปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด

3.1 แบ่งผู้เรียน ออกเป็น 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสังเกตลักษณะภูมิประเทศจากภาพที่กำหนดให้ สรุปว่าเอเชียแบ่งภูมิประเทศออกเป็นกี่ลักษณะ ห้ามดูจากหนังสือเรียน

3.2 นำข้อมูลที่มาเขียนเป็นแผนที่ความคิด

ขั้นที่ 4 พัฒนาเป็นทฤษฎีและความคิดรวบยอด

4.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชียตามลักษณะการแบ่งเขตภูมิประเทศดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาเขตที่ราบต่ำทางภาคเหนือ

กลุ่มที่ 2 ศึกษาเขตเทือกเขาและที่ราบสูงตอนกลางทวีป

กลุ่มที่ 3 ศึกษาเขตที่ราบสูงภาคใต้

กลุ่มที่ 4 ศึกษาเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ

กลุ่มที่ 5 ศึกษาเขตหมู่เกาะภูเขาไฟ

ขั้นที่ 5 ทบทวนฝึกปฏิบัติ

5.1 ให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้มาจัดทำเป็นแผนที่สภาพภูมิประเทศของแต่ละบุคคล

5.2 นำแผนที่ที่ได้มารวมกลุ่ม

5.3 สรุปให้เป็นแผนที่ทวีปเอเชีย แสดงภูมิประเทศของกลุ่ม

ขั้นที่ 6 วางแผนและสร้างผลงาน

6.1 นำแผนที่กลุ่มมาร่วมสร้างเป็นแผนที่จำลอง ตามกติกาที่ผู้สอนกำหนดในใบงานอย่างเคร่งครัด

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์ชิ้นงาน

7.1 แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน

7.2 ให้ตัวแทนกลุ่มประเมินผลการทำกิจกรรมของกลุ่ม

7.3 ให้ผู้เรียนร่วมประเมินผล และให้ข้อเสนอแนะกับผลงาน

7.4 ผู้สอนเสนอแนะเพิ่มเติม และประเมินผลโดยให้เหตุผลการให้คะแนน

อธิบายความจำเป็นในการใช้จริยธรรมความซื่อสัตย์ในชีวิตประจำวัน

7.5 ผู้เรียนบันทึกเนื้อหาตามที่เพื่อน ๆ แนะนำและที่ผู้สอนเพิ่มเติม

7.6 ผู้เรียนนำความรู้ของทุกกลุ่มมาจัดทำเป็นแผนที่ความคิด

ขั้นที่ 8 นำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น

8.1 นำเสนอแผนที่ความคิด

8.2 นำผลงานและแผนที่ความคิดแสดงนิทรรศการ

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตการใช้จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
3. การตอบคำถาม
4. การอภิปราย
5. การสรุป

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมิน
2. แบบสังเกต

6. แหล่งการเรียนรู้ / สื่อการเรียนรู้

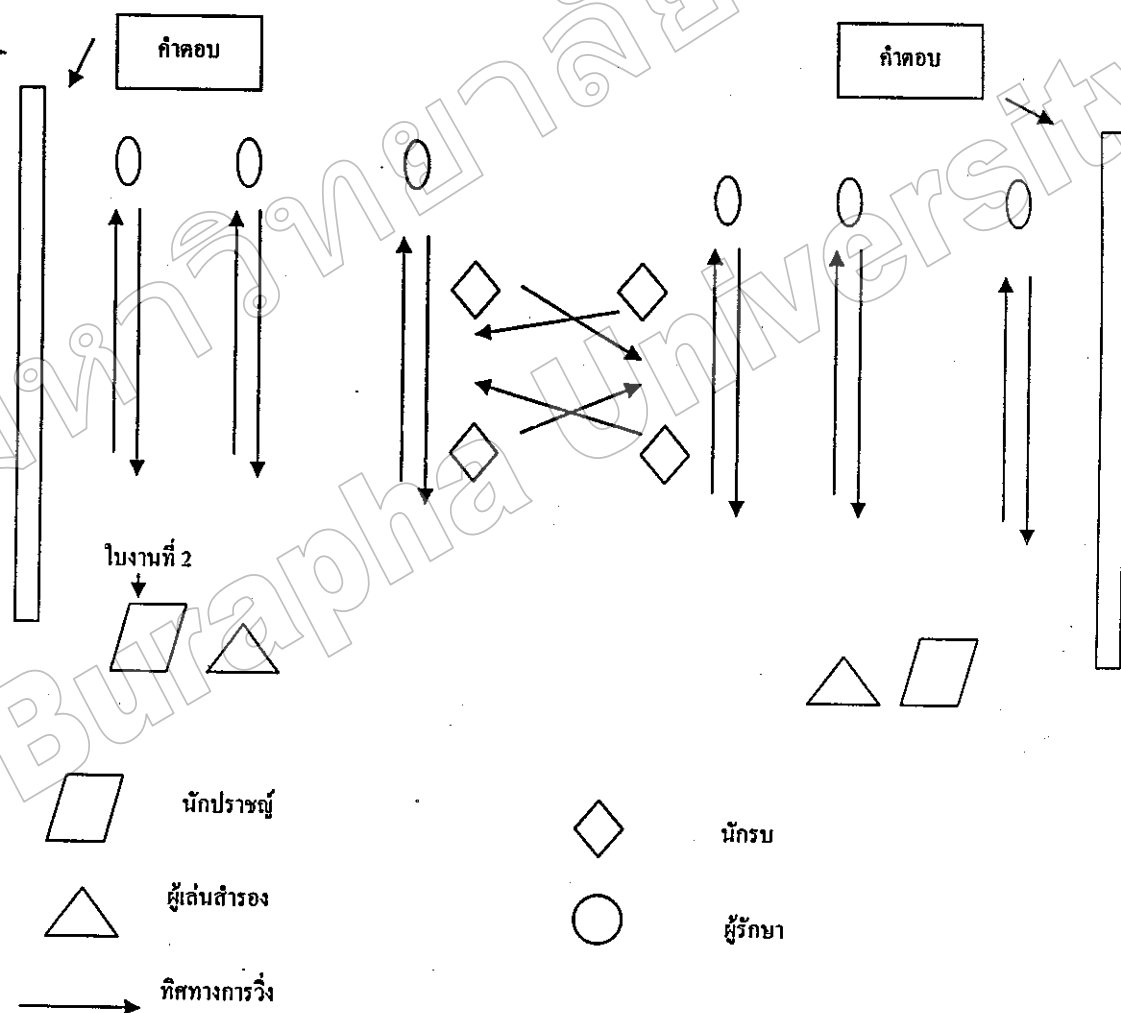
1. แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศ
2. ใบงาน
3. ใบความรู้
4. แบบประเมิน
5. อุปกรณ์การตกแต่ง

ใบงานที่ 1

คำสั่ง ให้ผู้เรียนจัดสมาชิกเพื่อทำหน้าที่ดังนี้

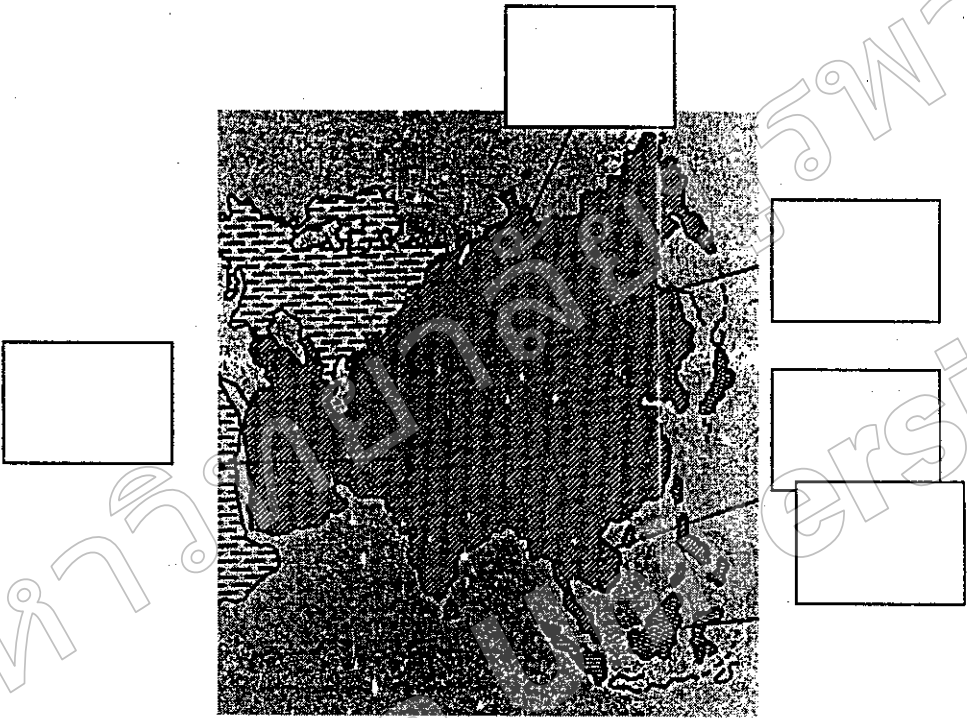
1. ผู้รักษา ทำหน้าที่ รักษาคำตอบไว้ให้ได้
2. นักรบ ทำหน้าที่ วิ่งเพื่อนำคำตอบกลับมาที่กลุ่ม
3. นักปราชญ์ ทำหน้าที่ นำคำตอบที่ได้มาจัดลงตำแหน่งในใบงานให้ถูกต้อง

กติกา ผู้เรียนจะต้องตั้งแถวดังรูป

ใบงานที่ 2

คำสั่ง จงนำภาพที่ได้มาติดตามตำแหน่งให้ถูกต้อง

ใบงานที่ 3

1. ให้นักเรียนใช้กระบวนการกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการ และมอบหมายหน้าที่ตามฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งจะประกอบด้วยฝ่ายและหน้าที่ดังนี้

1.1 ประธาน ทำหน้าที่ มอบหมายงาน

1.2 เลขานุการ ทำหน้าที่ จดบันทึก

1.3 คีรีเอทีฟ ทำหน้าที่ คิดรูปแบบของ Model อุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการสร้าง

1.4 ศิลป์ ทำหน้าที่ สร้างงาน

2. ให้นักเรียนสร้างผลงานในรูปของ Model โดยอุปกรณ์ที่ใช้จะต้องไม่มีส่วนประกอบของโฟม และฟิวเจอร์บอร์ด

3. จำกัดงบประมาณไม่เกิน 5 บาท อนุญาตให้ใช้อุปกรณ์ที่อยู่รอบบริเวณที่เรียนได้

4. ให้ประธานกลุ่มนำใบวางแผนมารับทบทวนและอุปกรณ์การตกแต่ง

5. ใช้เวลาในการสร้างงาน 50 นาที โดยครบเวลากำหนดจะต้องวางมือในการทำงาน

ทันที

ใบความรู้

เรื่อง เขตที่ราบต่ำภาคเหนือ

หมู่บ้านแห่งหนึ่งในรัฐเซียร์ราลีโอน ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบอันกว้างใหญ่ ซึ่งเป็นที่ราบเกิดจากดินตะกอนใหม่ เป็นที่ราบที่ไม่ค่อยมีความสำคัญนักเพราะอยู่ในเขตอากาศหนาวเย็น และส่วนใหญ่จะปกคลุมไปด้วยน้ำแข็งเกือบตลอดทั้งปี ยูซุฟหมอดีแห่งหมู่บ้านจึงทำการเสี่ยงจากแม่น้ำออบและแม่น้ำเซนิเซ เพื่อหาหัวหน้าหมู่บ้าน เพื่อเข้ามาช่วยเหลือชาวบ้านให้หลุดพ้นจากความยากจน เมื่อยูซุฟทำการเสี่ยงทายแล้วจึงประกาศให้ชาวบ้านทราบว่า ให้ชาวบ้านเดินทางไปตามแม่น้ำออบ และแม่น้ำเซนิเซ ซึ่งจะไปเจอกับมหาสมุทรอาร์กติก “เซนิ” ตามขึ้นว่า “ท่านยูซุฟ แม่น้ำทั้งสองสายนี้เป็นน้ำแข็งตลอดทั้งปีแล้วในที่แห่งนี้ก็ไม่ค่อยจะมีใครอาศัยอยู่ การคมนาคมขนส่งก็ไม่สะดวกท่านจะให้พวกเราไปพบใคร” ยูซุฟกล่าวว่า “เมื่อท่านไปถึงแม่น้ำทั้งสองสายนี้จะมีชาวบ้านนำเลือนมารับท่าน ให้ท่านสังเกตว่า เลือนที่มารับเป็นของใครที่ไม่โกงค่าโดยสาร เขาเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ และเขาคือคนที่พระเจ้าส่งมาให้ เป็นหัวหน้าหมู่บ้านของเรา

เวลาผ่านไป 1 สัปดาห์ เซนิกี้เดินทางมาถึงที่ราบไซเบีย พวกเขาพบกับเลือนเดินทางมากมาย พวกเขาเฝ้าสังเกตทุกวัน จนกระทั่งพบกับ “โจเซฟ” ผู้ซึ่งเป็นลูกกำพร้าเลี้ยงชีพโดยการใช้เลือนส่งของและเดินทาง โจเซฟไม่เคยโกงค่าโดยสารใคร พวกเขาของเซนิกี้จึงเชิญเขาขึ้นเป็นหัวหน้าหมู่บ้าน

หนึ่งเดือนผ่านไป โจเซฟชุดค้นพบบริเวณทางตะวันออกของที่ราบต่ำไซบีเรียว่ามีแร่ธาติตหลายชนิด จึงนำแร่มาใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ จนกระทั่งหมู่บ้านของเขากลายเป็นแหล่งวัตถุดิบ ทางด้านอุตสาหกรรมของประเทศ ชาวบ้านจึงมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ใบความรู้

เรื่อง เทือกเขาและที่ราบสูงตอนกลางของประเทศ

หมู่บ้านแห่งหนึ่งตั้งอยู่บนที่ราบสูง ตอนกลางของทวีปเอเชีย ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็น เทือกเขาและที่ราบสูง โดยเริ่มจากตอนกลางของทวีปและแผ่ขยายออกไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ ทางตะวันออกเฉียงใต้และทางตะวันตก หมู่บ้านแห่งนี้มีชาวบ้านอาศัยอยู่ค่อนข้างน้อยและมีฐานะ ยากจน “ลี” หมอผีประจำหมู่บ้านจึงชักชวนชาวบ้านเดินทางไปยังเทือกเขาหิมาลัย ซึ่งเป็นยอดเขา ที่สูงที่สุดในโลก คือ ยอดเขาเอเวอเรสต์ เพื่อเข้าเฝ้าพระเจ้า ลีพาพวกชาวบ้านเดินทางผ่านที่ราบ สูงจิเบต ที่ราบสูงขุนนาน เพื่อเข้าสู่จุดรวมของเทือกเขาตอนกลางทวีป คือ ปามีร์นอต (pamir knot) จากนั้นจึงทำการเสี่ยงทาย ลีให้ยังพาชาวบ้านส่วนหนึ่งเดินทางไปยังอาร์เมเนียบน ซึ่งเป็น จุดรวมเทือกเขาทางตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อลีทำการเสี่ยงทายเป็นผลสำเร็จ จึงเดินทางไปบอกกับยัง ซึ่งอยู่ตรงพรมแดนระหว่างประเทศตุรกีกับอิหร่าน ลีบอกกับยังให้ตามหาคนซึ่งเป็นชาวเบดูอิน อาศัยอยู่ในทะเลทราย เบดูอินคนนี้จะป้อคำให้สังเกตว่าถ้าป้อคำคนใดที่ขายของให้กับยังด้วยความซื่อสัตย์ นั่นคือ คนที่พระเจ้าเลือก เมื่อลีดล่าวจนยังจึงออกเดินทางไปทางทิศตะวันออก ซึ่ง พื้นที่จะลาดต่ำมากจนพบกับที่ราบชายฝั่งทะเล อีกด้านหนึ่งลีเดินทางไปพบกับหลาซึ่งหลงอยู่ใน มณฑลยูนานทางตอนใต้ของจีน เวลาผ่านไปหลาดินทางไปถึงสถานที่ที่ลีบอก พบว่าบริเวณนี้ แห้งแล้งมากเพราะพื้นที่ที่มีความสูงมากจนกันขวางทางลมที่จะนำฝนเข้าไปตกในทวีป หลาหยุดคิด “เอ...ลีให้เราหาชาวเบดูอิน พวกนี้เป็นป้อคำในทะเลทราย เพราะฉะนั้นน่าจะค้นหาวบริเวณนี้” ในที่สุดหลาก็พบกับทะเลทรายตากลามากัน แต่หลาก็ยังไม่พบกับชาวเบดูอินที่ซื่อสัตย์ จึงเดินทาง ต่อไปยังมองโกเลียพบกับทะเลทรายโกบี หลาจึงเข้าไปอาศัยชาวเบดูอิน วันหนึ่งในขณะที่หลา เดินทางไปซื้อน้ำเพื่อนำมาให้อูฐกินเขาก็พบว่ากระบี่ใส่เงินของเขาหายไป หลาไม่มีเงินที่จะซื้อ น้ำและไม่เงินซื้ออาหาร เวลาผ่านไป 2 วัน เหลียงซึ่งเป็นชาวเบดูอินนำถุงใส่เงินมาคืนให้กับหลา เหลียงบอกว่าวันที่หลาไปซื้อน้ำหลาวางถุงใส่เงินทิ้งไว้ เหลียงจึงนำมาคืนให้ หลาดีใจมากจึงมอบ เงินส่วนหนึ่งให้กับเหลียงแต่เหลียงปฏิเสธ ขณะนั้นเองหลานึกถึงคำของลี เขาจึงพยายามเฝ้าสังเกต การค้าขายของเหลียง ซึ่งพบว่าเหลียงเป็นชาวเบดูอินที่ค้าขายอย่างซื่อสัตย์มาก หลาจึงเชิญเหลียง มาเป็นหัวหน้าหมู่บ้านของพวกเขาสืบไป

ใบความรู้

เรื่อง เขตที่ราบสูงภาคใต้

เอนกอาศัยอยู่บริเวณที่ราบสูงอาหรับในคาบสมุทรอาหรับ เอนกมีเพื่อนคนหนึ่งซึ่งอาศัยอยู่ในลักษณะที่มีภูมิประเทศคล้ายกัน คือ เป็นที่ราบสูงหินเก่าอยู่ในบริเวณคาบสมุทรทางใต้ เพื่อของเอนก คือ อัมมาน อัมมานอาศัยอยู่บริเวณที่ราบสูงเศกคานในคาบสมุทรอินเดีย วันหนึ่งเอนกกับอัมมานนัดหมายกันว่าจะสำรวจลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศบริเวณเขตที่ราบสูงภาคใต้กัน ดังนั้น เอนกกับอัมมานจึงเริ่มออกเดินทาง พวกเขาพบว่า ที่ราบสูงทั้งสองแห่งนี้จะยกตัวสูงขึ้นทางตะวันตกแล้วลาดต่ำไปทางตะวันออก มีลักษณะภูมิอากาศที่แตกต่างกัน โดยที่ราบสูงอาหรับอยู่ในเขตร้อนแห้งแล้งและที่ราบสูงเศกคานอยู่ในเขตชุ่มชื้น อัมมานบอกกับเอนกว่า “นายจงนำผลสำรวจนี้ไปแจ้งแก่ทางการแล้วทางการจะมอบเงินให้กับนายจำนวนหนึ่ง ให้นายนำเงินจำนวนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นของนายอีกส่วนหนึ่งให้นำเงินไปให้กับครอบครัวของข้า ส่วนข้าจะทำการศึกษาค้นคว้าและจะนำเรื่องราวที่บันทึกได้กลับไปแจ้งข่าวอีกครั้ง” เวลาผ่านไป 1 ปี เอนกนำเงินส่วนของอัมมานไปให้กับครอบครัวของอัมมานแล้วแต่ก็ยังไม่มีความข่าวของอัมมานสักครั้ง จนกระทั่ง สำนักพิมพ์แห่งหนึ่งนำเอาบทความไปเขียน ซึ่งเอนกก็ใช้ชื่อของอัมมานและเอนกเป็นผู้แต่ง เป็นที่ทราบข่าวไปทั้งวงการนักเขียนว่า เอนกเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ จึงประกาศให้เอนกเป็นนักเขียนที่มีคุณธรรมดีเด่นแห่งเอเชีย

ใบความรู้

เรื่อง เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ

วันหนึ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา สัตหีบครูชายบอกกับนักเรียนว่า ครูจะสอนเรื่องเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำให้นักเรียนบันทึกไว้ในสมุด เพราะครูจะไม่อนุญาตให้นักเรียนเปิดหนังสือดู” จากนั้นครูชายก็เริ่มสอนนักเรียนดังนี้

เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ เขตนี้เป็นที่ราบลุ่มซึ่งเกิดจากแม่น้ำสายสำคัญ ๆ ที่อยู่ทางตะวันออกและทางใต้ของทวีป อันที่จริงแล้วที่ราบลุ่มเขตนี้มีบริเวณไม่กว้างขวางนัก เมื่อเทียบกับเขตที่ราบต่ำทางเหนือ และที่ราบสูงตอนกลาง แต่กลับมีความสำคัญมากกว่าทั้ง 2 เขต ดังกล่าว ทั้งนี้เพราะเป็นเขตที่ราบที่มีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุดของทวีปเกิดจากการที่แม่น้ำพาตะกินมาทับถมกันจนกลายเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบดินดอน ตามเหลี่ยมปากแม่น้ำที่กว้างขวางพอสมควรสามารถใช้เป็นแหล่งเพาะปลูกพืชพรรณต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ทำให้บริเวณที่ราบนี้มีประชากรตั้งถิ่นฐานอยู่อย่างหนาแน่นและเป็นที่ตั้งของเมืองสำคัญ ๆ ที่ราบลุ่มแม่น้ำที่สำคัญ ได้แก่

ในขณะนั้นเองปิติซึ่งขาดโรงเรียนไปเนื่องจากโดนรถชน ก็ขออนุญาตครูชายเพื่อเข้าห้องเรียน เพื่อน ๆ ดีใจมากที่ปิติกลับมาเรียนได้ตามปกติ หลังจากปิตินั่งที่เรียบร้อยแล้วครูก็เริ่มสอนต่อ ที่ราบลุ่มแม่น้ำที่สำคัญในบริเวณเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ ได้แก่

1. ที่ราบลุ่มแม่น้ำฮวงโห แวงซีเกียง และซีชเกียง ในตะวันออก
2. ที่ราบลุ่มแม่น้ำแดง แม่น้ำโขง แม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำอิรวดี ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

3. ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา แม่น้ำพรหมบุตร และแม่น้ำสินธุในเอเชียใต้

4. ที่ราบลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส ในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อยู่ในเขตแห้งแล้งจึงเป็นเสมือนแหล่งโอเอซิส (Oasis) ที่สำคัญในเขตนี้

เมื่อครูสอนจบก็ให้นักเรียนทำใบงานที่ครูแจกให้โดยไม่ให้อ่านหนังสือ เพื่อนเป็นปิติเข้ามาที่หลังและกล่าวว่าปิติจะทำใบงานไม่ได้ จึงส่งหนังสือให้ปิติดู แต่ปิติปฏิเสธ เวลาผ่านไป 10 นาที ปิตียังทำใบงานไม่ได้ถึงครึ่ง ครูก็ให้ส่งงาน สมคิดเห็นว่าปิติทำใบงานไม่ได้จึงส่งของตัวเองให้ลอก ปิตีก็ปฏิเสธอีก ปิตีส่งใบงานเท่าที่ทำได้ ชั่วโมงต่อมาในอีก 1 สัปดาห์ ครูชายนำใบงานมาถือให้กับนักเรียน ผลปรากฏว่าปิติได้คะแนนไม่ถึงครึ่ง แต่ปิตีก็ภูมิใจเพราะเขาทำใบงานด้วยตนเอง เมื่อนักเรียนทุกคนได้รับใบงานทั้งหมดแล้ว ครูจึงกล่าวว่า “ครูขอชมเชยนักเรียนคนหนึ่งผู้ซึ่งมีความซื่อสัตย์มาก เขาทำใบงานไม่ได้เพราะไม่ได้มาโรงเรียนแต่ก็ไม่ยอมลอกเพื่อน ไม่ยอมดูหนังสือ พยายามทำงานด้วยตนเอง ขอให้นักเรียนปรบมือให้กับปิติด้วย” เพื่อน ๆ ในห้องต่างก็

ปรบมือให้และชื่นชมที่ปิติเป็นคนซื่อสัตย์ ในวันต่อมามีการเลือกหัวหน้าห้อง เพื่อน ๆ จึงเลือก
ให้ปิติเป็นหัวหน้าห้อง เพราะปิตีมีความซื่อสัตย์

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ใบความรู้

เรื่อง หมูเกาะภูเขาไฟ

พงษ์เดินทางไปต่างประเทศกับคณะทัวร์บริษัทหนึ่ง เมื่อขึ้นรถเพื่อที่จะเดินทางไปภูเขาไฟฟูจิยาม่า มัคคุเทศธิบายให้ฟังว่า “ในทวีปเอเชียมีภูเขาไฟอยู่มากมายทั้งที่ดับแล้วและกำลังคุกรุ่นอยู่ บริเวณหมูเกาะภูเขาไฟมักจะเกิดแผ่นดินไหวบ่อย ๆ เนื่องจากความอ่อนตัวของเปลือกโลก ภูเขาไฟที่มีชื่อเสียง เช่น ภูเขาไฟกรากะตัง ในประเทศอินโดนีเซีย และภูเขาไฟฟูจิยามาที่เรา กำลังจะไปอยู่นี้เอง” เมื่อจอดรถพงษ์จึงเก็บของและกระเป๋าเป้ และเหินไปเห็นกระเป๋าสตางค์ใบหนึ่งตกอยู่ เมื่อพงษ์เปิดดู พบว่า ข้างในมีธนบัตรจำนวนมาก และข้าง ๆ กระเป๋าสตางค์ก็มีหนังสือเดินทางตกอยู่ พงษ์คิดว่าน่าจะเป็นเพื่อนในกลุ่มทัวร์ เขาจึงพยายามที่จะค้นหาเจ้าของกระเป๋าและหนังสือเดินทางให้กับมัคคุเทศก์ เพื่อประกาศหาเจ้าของ เมื่อเจ้าของกระเป๋าออกมารับ เขาดีใจมากถึงกับส่งเงินให้พงษ์จำนวนหนึ่ง เป็นรางวัลแต่พงษ์ปฏิเสธ เจ้าของกระเป๋าจึงของคุณพงษ์อีกครั้ง

ในวันเลี้ยงอำลาก่อนกลับ คณะทัวร์จัดให้มีการลงคะแนนเพื่อหาเพื่อนในดวงใจ พงษ์ได้รับคะแนนมากที่สุด จึงได้รับคำชื่นชม และรางวัลดังกล่าว เนื่องจากเขามีความซื่อสัตย์ คนทั่วไปจึงให้การยอมรับและนับถือ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรม 4 MAT

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.2 ใช้สอนจำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ทวีปของเรา

เรื่อง ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปเอเชีย

1. ขอบข่ายเนื้อหา

ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปเอเชีย

2. สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นทวีปที่มีพื้นที่มากที่สุดและมีจำนวนประชากรมากที่สุดในโลก เป็นดินแดนที่มีวัฒนธรรมและอารยธรรมเก่าแก่สืบต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาช้านานแล้ว โดยเฉพาะเป็นแหล่งกำเนิดของศาสนาที่สำคัญของโลกหลายศาสนา อาทิ ศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู พระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม รวมไปถึงลัทธิต่าง ๆ เช่น ลัทธิเต๋า ลัทธิขงจื้อ ลัทธิชินโต เป็นต้น ด้วยเหตุที่ทวีปเอเชียมีพื้นที่กว้างใหญ่ไพศาล ดังนั้น จึงมีลักษณะภูมิประเทศเกือบทุกชนิดรวมอยู่ในทวีปเอเชียนี้ คือ ยอดเขาเอเวอร์เรสต์ที่สูงที่สุดในโลก และหุบเขาเดมาเรียนาซึ่งลึกที่สุดในโลก มีลักษณะภูมิอากาศเกือบทุกประเภทตั้งแต่ร้อนที่สุดไปถึงหนาวที่สุด มีฝนตกชุกไปจนถึงแห้งแล้งเป็นทะเลทราย ตลอดจนสภาพชีวิตความเป็นอยู่แห้งแล้งเป็นทะเลทราย ตลอดจนสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรก็แตกต่างกันมาก ตั้งแต่มีความอุดมสมบูรณ์เหลือเกินกระทั่งยากจนขาดแคลน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของภูมิอากาศและพืชพรรณ ธรรมชาติของทวีปเอเชียในแต่ละเขตภูมิอากาศได้

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 สร้างประสบการณ์

4.1 ผู้สอนจัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่มตามสภาพของผู้เรียน

4.2 ผู้สอนนำผู้เรียนเล่นเกมแบ่งกลุ่ม โดยมีวิธีการเล่น ดังนี้

4.2.1 จะมีลูกปิงปองให้ในถังใหญ่หลายสี (จำนวนสีตามจำนวนกลุ่ม)

4.2.2 ผู้เล่นจะไปจับลูกปิงปองสีของตนเองมาไว้ที่กลุ่ม

4.2.3 ในลูกปิงปองจะมีตัวอักษรอยู่ จัดการแยกลูกปิงปองออกเป็นกลุ่ม ใส่โหลที่

มีให้ ซึ่งจะแบ่งได้เป็นกี่กลุ่มแล้วแต่ผู้เรียน

4.2.4 ตั้งชื่อโหลแต่ละโหล

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์

- 2.1 ผู้เรียนให้เหตุผลว่าทำไมจึงจัดกลุ่มออกเป็นแบบนี้ใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง
- 2.2 นำเสนอเหตุผลของแต่ละกลุ่ม ลงบนกระดานดำ

ขั้นที่ 3 ปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด

- 3.1 อภิปรายคำตอบจากข้อ 2.2 ว่า ควรจะแบ่งออกเป็นกี่กลุ่ม และใช้ชื่อกลุ่มว่าอะไร
- 3.2 แผนความคิด

ขั้นที่ 4 พัฒนาเป็นทฤษฎีและความคิดรวบยอด

- 4.1 แบ่งผู้เรียน ออกเป็น 7 กลุ่ม ให้ศึกษาลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณ ธรรมชาติของเขตภูมิอากาศต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบร้อนชื้นแถบศูนย์สูตร

กลุ่มที่ 2 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน

กลุ่มที่ 3 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าอบอุ่น

กลุ่มที่ 4 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบทะเลทราย

กลุ่มที่ 5 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน

กลุ่มที่ 6 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบมรสุมเขตอบอุ่น

กลุ่มที่ 7 ศึกษาเขตภูมิอากาศแบบขั้วโลก

- 4.2 นำเสนอผลการค้นคว้าและร่วมกันอภิปราย

- 4.3 สรุปเป็นแผนที่ความคิดของลักษณะภูมิอากาศ

ขั้นที่ 5 ทบทวนฝึกปฏิบัติ

- 5.1 ครูนำแผนที่ความคิดจากในขั้นตอนที่ 3 มาขึ้นบนกระดาน

- 5.2 ร่วมกันโยงเส้นให้สัมพันธ์กันในแต่ละข้อ

ขั้นที่ 6 วางแผนและสร้างผลงาน

- 6.1 นำกลุ่ม 7 กลุ่ม จากเดิมมาวางแผนสร้างแผนที่ความคิดอย่างในขั้นที่ 5 โดยทำตามกติกาที่ผู้สอนกำหนดไว้ในใบงานอย่างเคร่งครัด

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์ผลงาน

- 7.1 แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน
- 7.2 ให้ตัวแทนกลุ่มประเมินผลการทำกิจกรรมกลุ่ม
- 7.3 ผู้เรียนร่วมกันประเมินและให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 8 นำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น

8.1 นำผลงานจากการปรับปรุงไปนำเสนอต่อที่ชุมชน

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การอภิปราย
4. การสรุป

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมิน
2. แบบสังเกต

6. แหล่งการเรียนรู้/สื่อการเรียนรู้

1. ลูกโป่งปอง
2. ภาชนะใส่ลูกโป่งปอง
3. ใบความรู้
4. ใบงาน
5. แบบประเมินต่างๆ
6. อุปกรณ์การตกแต่ง

ใบสรุป

เช้าวันหนึ่งในชั่วโมงทวิปของเรา ครูจูนให้นักเรียนสรุปเรื่อง ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติ เนติทัศน์กับพงษ์ทัตเป็นบัดดี้กันจึงต้องสรุปงานด้วยกัน ซึ่งพวกเขาสรุปได้ดังนี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อลักษณะภูมิอากาศ คือ

1. ที่ตั้งของทวีป มีดินแดนตั้งแต่ขั้วโลกเหนือถึงใต้เส้นศูนย์สูตร ทำให้มีลักษณะภูมิอากาศแตกต่างกันมาก
2. ขนาด มีขนาดกว้างใหญ่มาก ตอนกลางของทวีปอยู่ห่างจากมหาสมุทรมาก ทำให้อิทธิพลจากพื้นที่ไม่สามารถแทรกซึมเข้าไป จึงมีพื้นที่แห้งแล้ง เป็นบริเวณกว้าง
3. ความใกล้-ไกลทะเล บริเวณภายในทวีปจะมีอากาศแห้งแล้ง ส่วนชายฝั่งทะเลจะมีความชุ่มชื้น
4. ความสูงต่ำของพื้นที่ เป็นทวีปที่มีลักษณะภูมิประเทศสูงต่ำแตกต่างกันมากทำให้มีอากาศแตกต่างกันทั้ง ๆ ที่อยู่เขตละติจูดเดียวกัน
7. อิทธิพลของลมประจำที่พัดผ่าน ได้แก่
 - ลมประจำฤดู คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ
 - ลมพายุหมุน ได้แก่ พายุไต้ฝุ่นในมหาสมุทรแปซิฟิก พายุไฟโคลนในมหาสมุทรอินเดีย
8. กระแสน้ำ ที่พัดผ่านทำให้มีอุณหภูมิแตกต่างกัน

หลังจากเนติทัศน์กับพงษ์ทัตทำเสร็จแล้วเพื่อนในห้องก็ทำเสร็จพร้อม ๆ กัน ครูจูนนำใบเฉลยมาติดบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนตรวจกันเอง ผลปรากฏว่าของพงษ์ทัตกับเนติทัศน์ขาดเรื่องเขตภูมิอากาศ พวกเขาจึงรีบเขียนเติมไปดังนี้

เขตอากาศ	ที่ตั้งของอากาศ	ลักษณะภูมิอากาศ	พืชพรรณธรรมชาติ
ร้อนชื้นแถบศูนย์สูตร	มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ภาคใต้ของไทย	อุณหภูมิสูง ฝนตกชุก	ป่าดงดิบ
ทุ่งหญ้าเมืองร้อน	คาบสมุทรอินโดจีน ตอนกลางของอินเดีย	มีฤดูแล้งกับฤดูฝน สลับกันอย่างละ 6 เดือน	ป่าโปร่งสลับกับ ทุ่งหญ้า

เขตอากาศ	ที่ตั้งของอากาศ	ลักษณะภูมิอากาศ	พืชพรรณธรรมชาติ
มรสุมเขต อบอุ่น	ตะวันออกของจีน ภาคใต้ของญี่ปุ่น เกาหลี อ่าวตง ดอน เหนือของอินเดีย ลาว	ฤดูร้อน ฝนตก ฤดู หนาวค่อนข้างหนาว	ป่าผสม
ทุ่งหญ้า อบอุ่น ภายในทวีป	ภาคเหนือของจีน เกาหลีเหนือ ญี่ปุ่น ตะวันออกของไซบีเรีย	ฤดูร้อน ร้อน ฝนตก ฤดูหนาว หนาว	ป่าผสม
ทะเลทราย	คาบสมุทรอาหรับ ทะเลทรายโกบี ทะเลทรายซาริ ที่ราบ สูงทิเบต ที่ราบสูง อิหร่าน	อากาศแห้งแล้ง	อินทผลัม กระบองเพชร
เมดิเตอร์เรเนียน	ชายฝั่งตุรกี ซีเรีย เลบานอน อิสราเอล ดอนเหนือของอิรัก	ฤดูร้อน ร้อน แห้งแล้ง ฤดูหนาว อบอุ่น ฝนตก	ไม้พุ่ม มีหนาม
กึ่งขั้วโลกหรือไทกา	ส่วนใหญ่ในเขต ไซบีเรีย	หนาวจัดเกือบตลอดปี	ป่าสน
ขั้วโลกหรือทุนดรา	ชายฝั่งมหาสมุทร อาร์กติก	หนาวจัดตลอดปี	มอส ตะไคร่น้ำ

คณีย์เห็นพงษ์ทัต และเนติทัศน์ ทำแบบนั้นจึงสะกิดให้เพื่อนดู ระวีวรรณเดินเข้ามาเตือน พงษ์ทัตว่า สิ่งที่เขากำลังทำนั้นไม่ดี ไม่ซื่อสัตย์ แต่ทั้งสองคนก็ไม่มีใครเชื่อ เพื่อน ๆ มองดูด้วย สายตาตำหนิ หลังจากวันนั้นเป็นต้นมา เพื่อน ๆ ในห้องไม่ให้พงษ์ทัต และเนติทัศน์ทำงานกลุ่ม ร่วมด้วย และไม่เคยไ้ววางในทั้งสองคนอีกต่อไป

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรม 4 MAT

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.2 ใช้สอนจำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ทวีปของเรา

เรื่อง การแบ่งเขตภูมิภาคของทวีปเอเชีย

1. ขอบข่ายเนื้อหา

การแบ่งเขตภูมิภาคของทวีปเอเชีย

2. สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นทวีปที่มีพื้นที่มากที่สุดและมีจำนวนประชากรมากที่สุดในโลก เป็นดินแดนที่มีวัฒนธรรมและอารยธรรมเก่าแก่สืบต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาช้านานแล้ว โดยเฉพาะเป็นแหล่งกำเนิดของศาสนาที่สำคัญของโลกหลายศาสนา อาทิ ศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู พระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม รวมไปถึงลัทธิต่าง ๆ เช่น ลัทธิเต๋า ลัทธิขงจื๊อ ลัทธิชินโต เป็นต้น ด้วยเหตุที่ทวีปเอเชียมีพื้นที่กว้างใหญ่ไพศาล ดังนั้น จึงมีลักษณะภูมิประเทศเกือบทุกชนิดรวมอยู่ในทวีปเอเชียนี้ คือ ยอดเขาเอเวอร์เรสต์ที่สูงที่สุดในโลก และหุบทะเลมาเรียนาซึ่งลึกที่สุดในโลก มีลักษณะภูมิอากาศเกือบทุกประเภทตั้งแต่ร้อนที่สุดไปถึงหนาวที่สุด มีฝนตกชุกไปจนถึงแห้งแล้งเป็นทะเลทราย ตลอดจนสภาพชีวิตความเป็นอยู่แห้งแล้งเป็นทะเลทราย ตลอดจนสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรก็แตกต่างกันมาก ตั้งแต่มีความอุดมสมบูรณ์เหลือล้นกระทั่งยากจนขาดแคลน

3. จุดประสงค์นำทาง

1. จำแนกการแบ่งเขตภูมิภาคของทวีปเอเชียได้

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 สร้างประสบการณ์

- 1.1 แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม
- 1.2 ผู้สอนนำชื่อประเทศในภูมิภาคเอเชียไปซ่อนตามจุดต่าง ๆ
- 1.3 ผู้เรียนค้นหาโดยใช้แผนที่ ที่ครูให้ตามหาคำตอบ
- 1.4 นำคำตอบที่ได้ทั้งหมดมาขึ้นบนกระดานดำ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์

- 2.1 นำความรู้ที่เรียนมาทั้งหมดมาจัดรายชื่อประเทศให้แบ่งออกเป็นกลุ่ม
- 2.2 เสนอเหตุผลในการแบ่งกลุ่ม
- 2.3 นำเสนอผลงาน

ขั้นที่ 3 ปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด

- 3.1 อภิปรายคำตอบว่าควรแบ่งภูมิภาคเอเชียออกเป็นกี่ส่วน แต่ละส่วนมีประเทศใดบ้าง
- 3.2 นำเหตุผลที่ได้ทั้งหมดมาจัดเป็นแผนที่ความคิด

ขั้นที่ 4 พัฒนาเป็นทฤษฎีและความคิดรวบยอด

- 4.1 ครูให้ผู้เรียนจัดทำ บิงโกโดยให้ผู้เรียนใส่ชื่อของแต่ละภูมิภาคลงไป

ขั้นที่ 5 ทบทวนฝึกปฏิบัติ

- 5.1 ผู้เรียนลงมือเล่นเกมบิงโก

ขั้นที่ 6 วางแผนและสร้างผลงาน

- 6.1 แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามสภาพของผู้เรียน
- 6.2 สร้างเกม บิงโก ขึ้นมาใหม่โดยใช้ธงชาติ เมืองหลวงหรือสิ่งที่สำคัญอื่น ๆ ในการสร้าง

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์ชิ้นงาน

- 7.1 ในกลุ่มลงมือวิเคราะห์งานของตนเองครบตามการวางแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 8 นำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น

- 8.1 นำเสนอผลงาน
- 8.2 แลกเปลี่ยนผลงาน ในแต่ละกลุ่ม
- 8.3 จัดวางได้ในมุมเกมการศึกษา

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การอภิปราย
4. การสรุป

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมิน
2. แบบสังเกต
6. แหล่งการเรียนรู้ / สื่อการเรียนรู้
 1. ลูกปิงปอง
 2. ภาชนะใส่ลูกปิงปอง
 3. ใบความรู้
 4. ใบงาน
 5. แบบประเมินต่างๆ
 6. อุปกรณ์การตกแต่ง

ใบความรู้

เรื่อง การแบ่งเขตภูมิภาคของทวีปเอเชีย

พงษ์คนัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งเขตภูมิภาคของทวีปเอเชีย เพราะว่า ในวันรุ่งขึ้น พงษ์คนัยต้องส่งแผนที่จำลองแสดงการแบ่งเขตภูมิภาคของทวีปเอเชีย ดังนั้นเมื่อรับประทานอาหารกลางวันแล้ว พงษ์คนัยจึงชวนไทยธรรมไปที่ห้องสมุดด้วยกัน ระหว่างเดินทางไปห้องสมุด พบกับเทพทรรค์ซึ่งถือหนังสือ ทวีปเอเชียผ่านมา พงษ์คนัยจึงขอยืมหนังสือต่อ แต่เทพทรรค์ปฏิเสธเพราะเทพทรรค์ต้องนำหนังสือไปคืนห้องสมุดในวันนี้ พงษ์คนัยพูดขึ้นว่า “เทพเคียวเราเอาไปคืนให้ตอนเย็น ถ้าเสียค่าปรับเราจะเสียแทนให้” เทพทรรค์จึงตอบกลับไปว่า “ตกลง” พงษ์คนัยนำหนังสือไปที่ใต้ต้นไม้แล้วอ่านให้ไทยธรรมฟังดังนี้

ทวีปเอเชีย แบ่งภูมิภาคต่าง ๆ ตามสภาพธรรมชาติและสถานะเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกัน ได้ 5 ภูมิภาค คือ

เอเชียใต้ (อินโดจีน) ประกอบด้วย พม่า ไทย กัมพูชา ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์และบรูไน

เอเชียตะวันออก (ตะวันออกไกล) ประกอบด้วย จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เกาหลีเหนือ มองโกเลีย ไต้หวัน

เอเชียใต้ (ชมพูทวีปหรืออนุทวีป) ประกอบด้วย อินเดีย ปากีสถาน บังกลาเทศ ศรีลังกา มัลดีฟ เนปาล ภูฏาน

เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ (ตะวันออกกลาง) ประกอบด้วย อิหร่าน อิรัก จอร์แดน เลบานอน ซีเรีย ตุรกี คูเวต ซาอุดีอาระเบีย บาห์เรน กาตาร์ โอมาน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อิสราเอล เยเมน อฟกานิสถาน และไซปรัส

เอเชียกลาง ประกอบด้วย คาซัคสถาน เติร์กเมนิสถาน อุซเบกิสถาน คีร์กีซ ทาจิกิสถาน อาร์เซอร์ไบจาน จอร์เจีย และอาร์เมเนีย

พอเวลาผ่านไปตอนเย็นไทยธรรมบอกกับพงษ์คนัยขอยืมหนังสือไปก่อนส่วนค่าปรับไทยธรรมจะเสียให้ พงษ์คนัยจึงกล่าวว่า “เรารีบปากกับเทพทรรค์มาแล้ว เราต้องรักษาคำพูด เราต้องซื้อสัตย์ต่อเทพทรรค์ ถ้าครั้งนี้เราผิดคำพูดครั้งต่อไปเราก็จะไม่ได้ได้รับความไว้วางใจจากใครอีก แล้วเธอชอบมีเพื่อนไม่ซื้อสัตย์หรือธรรม” ไทยธรรมจึงกล่าวตอบไปว่า “จริงของนาย เราอยากมีเพื่อนซื้อสัตย์แบบนายมาก ๆ ถ้าอย่างนั้นเราตามนายไปที่ห้องสมุดดีกว่า จะได้ขอยืมหนังสือต่อ ขอบใจมากเพื่อนที่เตือนสติเรา” หลังจากนั้นไม่ว่าพงษ์คนัยยืมของใครทุกคนพร้อมที่จะให้เขา ยืม เพราะมั่นใจว่าพงษ์คนัยมีความ ซื่อสัตย์และไว้วางใจได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรม 4 MAT

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.2 ใช้สอนจำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ทวีปของเรา

เรื่อง แหล่งกำเนิดอารยธรรมในทวีปเอเชีย

1. ขอบข่ายเนื้อหา

แหล่งกำเนิดอารยธรรมในทวีปเอเชีย

2. สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นดินแดนที่มีวัฒนธรรมและอารยธรรมเก่าแก่สืบต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานานแล้วเนื่องจากมีปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างอารยธรรมคือ ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ เนื่องจากอารยธรรมที่ก่อกำเนิดขึ้นส่วนใหญ่จะตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากอารยธรรมในเอเชียต่างประกอบอาชีพค้าขายจึงทำให้มีการติดต่อกันและทำให้อารยธรรมขยายตัวอย่างรวดเร็ว ปัจจัยด้านสังคมเนื่องจากอารยธรรมในทวีปเอเชียส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนที่มีการจัดระเบียบสังคม จัดรูปแบบการปกครองเพื่อความสงบของชนในสังคม

3. จุดประสงค์

ก. ด้านเนื้อหา

1. วิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานในการกำหนดอารยธรรมได้

ข. ด้านพฤติกรรม

2. เพื่อปลูกฝังจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 สร้างประสบการณ์

1.3 ให้ผู้เรียนสมมติว่าตนเอง ต้องพาผู้คนอพยพไปที่ใดที่หนึ่ง

1.4 ผู้สอนพาผู้เรียนไป สถานที่ที่ครูเตรียมให้ ซึ่งจะมีทราย ก้อนอิฐ เศษไม้ อุปกรณ์

การปักและชุด

1.5 ให้ผู้เรียนสมมติตนเองและเพื่อนจะต้องการหาที่ตั้งถิ่นฐาน และให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ

1.6 ให้ผู้เรียนจินตนาการว่าประเทศของตนจะมีอะไรบ้าง ให้ผู้เรียนเขียนลงใบงาน และลงมือสร้างโดยใช้เวลา 30 นาที โดยใช้อุปกรณ์ที่มีให้

1.7 ผู้สอนประเมินผลงาน ชมเชยกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์คือทำตามกติกาที่กำหนดให้

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์

- 2.1 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยแล้วให้ตอบคำถามต่อไปนี้
- 2.2 ประเทศของกลุ่มมีทรัพยากรธรรมชาติอะไรบ้าง
- 2.3 ประเทศที่ดีจะเป็นอย่างไร
- 2.4 ลักษณะทั่วไปของประเทศที่ดี
- 2.5 ลักษณะดังกล่าวมีความสำคัญและเป็นประโยชน์กับประเทศอย่างไรบ้าง
- 2.6 เมื่อมีลักษณะที่เป็นประเทศที่ดีและประเทศของผู้เรียนสร้างอะไรเพิ่มเติมบ้าง

ขั้นที่ 3 ปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด

3.1 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ศึกษาแหล่งใดในเอเชียที่เหมาะสมต่อการสร้างถิ่นฐานและสร้างอารยธรรมมากที่สุด

- 3.2 สรุปปัจจัยพื้นฐานในการสร้างอารยธรรม
- 3.3 นำเสนอและเขียนเป็นแผนที่ความคิดบนกระดาน

ขั้นที่ 4 พัฒนาเป็นทฤษฎีและความคิดรวบยอด

- 4.1 ผู้สอนใช้แผนที่เอเชียเสนอความรู้เรื่องแหล่งที่เกิดอารยธรรม
- 4.2 ผู้เรียนเปรียบเทียบส่วนที่เหมือนกันในแต่ละสถานที่

ขั้นที่ 5 ทบทวนฝึกปฏิบัติ

- 5.1 ผู้เรียนวาดภาพแสดงที่ตั้งของแหล่งกำเนิดอารยธรรมในเอเชีย
- 5.2 แลกเปลี่ยนภาพในแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 6 วางแผนและสร้างผลงาน

- 6.1 นำภาพที่วาดมาสร้างเลือกภาพใดภาพหนึ่ง แล้วสร้างเป็นแบบจำลอง

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์ชิ้นงาน

- 7.1 เขียนรายละเอียดถึงปัจจัยพื้นฐานในการกำเนิดอารยธรรม

ขั้นที่ 8 นำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น

- 8.1 นำเสนอผลงาน
- 8.2 ให้ตอบแทนกลุ่มประเมินผลและเสนอแนะ
- 8.3 ปรับปรุงและนำเสนอที่ชุมชน
- 8.4 ผู้เรียนสรุปผลการเรียนรู้ของตนเองเปรียบเทียบกับใบสรุปของผู้สอนและให้ผู้เรียนให้คะแนนการสรุปของตนเอง
- 8.5 ผู้สอนดำเนินผู้ที่ไม่ซื้อสัตย์ในการให้คะแนนและสอนถึงการให้ความสำคัญในการทำงาน

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตพฤติกรรมในการทำกิจกรรมว่ามีความซื่อสัตย์หรือไม่
3. การตอบคำถาม
4. การอภิปราย
5. การสรุป

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมิน
2. แบบสังเกต

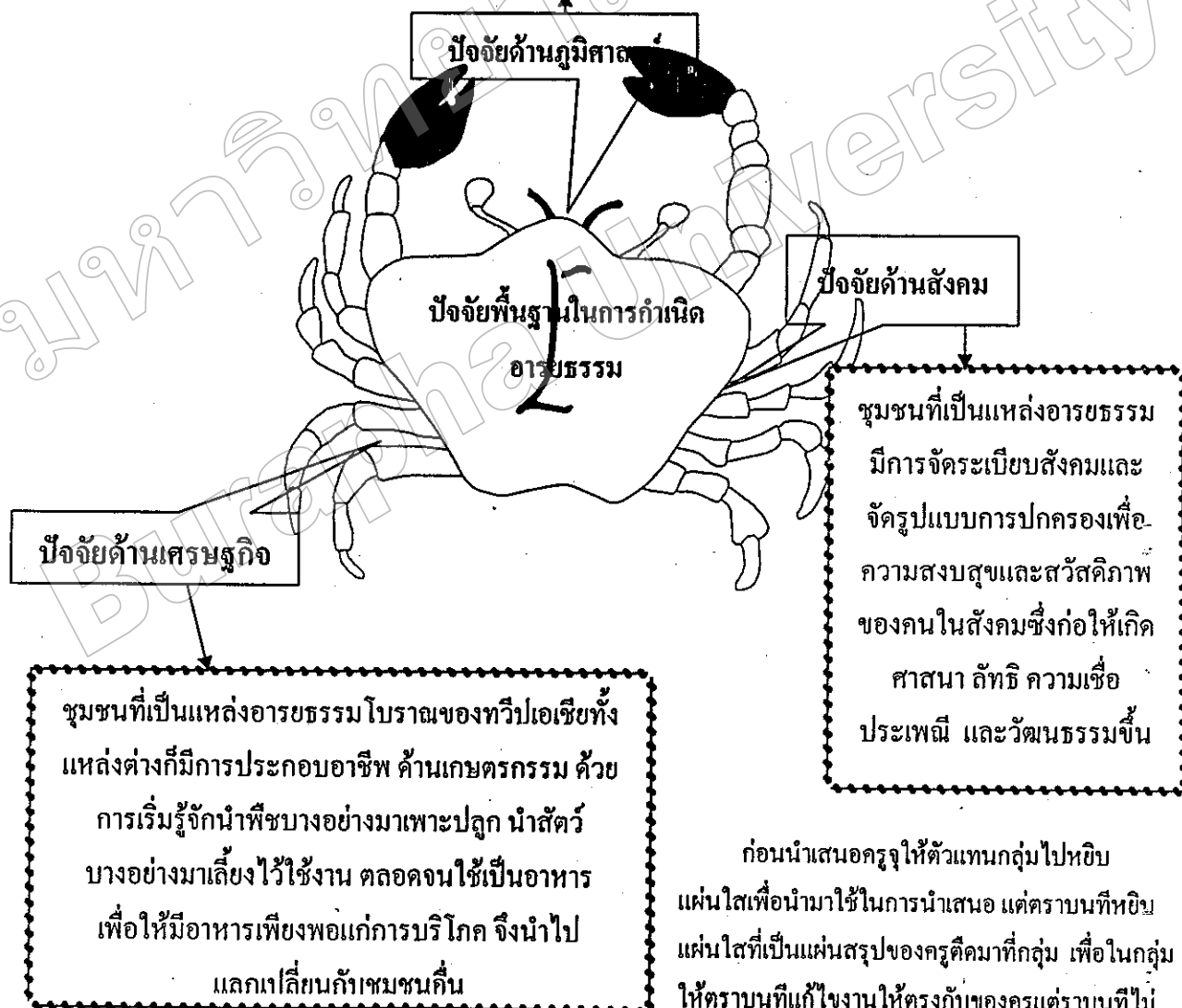
6. แหล่งการเรียนรู้/สื่อการเรียนรู้

1. ก้อนอิฐแดง
2. ทราย
3. ใบความรู้
4. ใบงาน
5. แบบประเมินต่างๆ
6. อุปกรณ์การตกแต่ง

ใบสรุป

ตราบนที่ค้นคว้าเรื่อง อารยธรรมในทวีปเอเชียมารายงานหน้าห้อง ครูขอให้ผู้เรียน
ร่วมกันสรุปเป็นแผนที่ความคิด กลุ่มของตราบนที่สรุปได้ดังนี้

สภาพภูมิประเทศในบริเวณชุมชนที่เป็นแหล่งอารยธรรมโบราณล้วนตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่ม
แม่น้ำเพราะเป็นบริเวณที่อุดมสมบูรณ์ที่สุด เหมาะแก่การเกษตร การค้า และการคมนาคม
นอกจากแม่น้ำแล้วลักษณะภูมิประเทศอื่น ๆ เช่นทะเล ภูเขา ทะเล ทะเลทรายก็จัดเป็นปัจจัยที่เอื้อ
ประโยชน์ต่อการสร้างอารยธรรมในด้านที่เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติเพื่อป้องกันการรุกรานจาก
ศัตรูภายนอกทำให้สังคมสงบสุขจึงมีเวลาสั่งสมอารยธรรม

ก่อนนำเสนอครูให้ตัวแทนกลุ่มไปหยิบ
แผ่นใสเพื่อนำมาใช้ในการนำเสนอ แต่ตราบนที่หยิบ
แผ่นใสที่เป็นแผ่นสรุปของครูคิดมาที่กลุ่ม เพื่อในกลุ่ม
ให้ตราบนที่แก้ไขงานให้ตรงกับของครูแต่ตราบนที่ไม่
ยอมจึงนำแผ่นใสที่หยิบมาคิดไปคืนครู ครูชื่นชมมาก
และชมเชยตราบนที่ให้เพื่อน ๆ ในห้องฟัง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกิจกรรม 4 MAT

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม.2 ใช้สอนจำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ทวีปของเรา

เรื่อง ลักษณะอารยธรรมในภูมิภาคต่างๆ ของทวีปเอเชีย

1. ขอบข่ายเนื้อหา

ลักษณะอารยธรรมในภูมิภาคต่างๆ ของทวีปเอเชีย

2. สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นดินแดนที่มีวัฒนธรรมและอารยธรรมเก่าแก่สืบต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานานแล้ว เนื่องจากมีปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างอารยธรรมคือ ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ทำให้เกิดอารยธรรมตามที่แตกต่างกัน ดังนี้ อารยธรรมของเขตเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ คือบริเวณ เมโสโปเตเมีย อารยธรรมของเขตเอเชียใต้คือบริเวณลุ่มแม่น้ำคงคา และสินธุ อารยธรรมของเขตเอเชียตะวันออก คืออารยธรรมจีน และ อารยธรรมของเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

3. จุดประสงค์

ก. ด้านเนื้อหา

1. อธิบายลักษณะอารยธรรมในภูมิภาคต่างๆ ของทวีปเอเชียได้

ข. ด้านพฤติกรรม

1. เพื่อปลูกฝังจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 สร้างประสบการณ์

1.1 ผู้สอนทำแผนที่โครงร่างของทวีปเอเชียบนกระดานดำ และทำภาพแสดงอารยธรรมของภูมิภาคมาติดไว้บนกระดาน

1.2 ให้ผู้เรียน เลือกเอาภาพแสดงอารยธรรมมาติดที่โครงร่างของแผนที่เอเชีย

1.3 ให้เวลาในการคิดภาพ 30 วินาที

1.4 ชมเชยกลุ่มที่ตามกติกา ประเมินผลโดยให้เหตุผลในการให้คะแนน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์

2.1 ให้ผู้เรียนแสดงเหตุผลในการเลือกอารยธรรมลงในโครงร่างแผนที่เอเชีย

2.2 บรรยายลักษณะเฉพาะของอารยธรรมในแต่ละภูมิภาค

ขั้นที่ 3 ปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด

3.1 ผู้สอนกับผู้เรียนรวบรวมลักษณะต่างๆ ของอารยธรรมในแต่ละภูมิภาค เลือกที่เหมือนกันในแต่ละกลุ่มเขียนลงในแผนที่ความคิด

ขั้นที่ 4 พัฒนาเป็นทฤษฎีและความคิดรวบยอด

4.1 แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้ศึกษาลักษณะอารยธรรมของทวีปเอเชียตามเขตต่าง ๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาลักษณะอารยธรรมของเขตเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

กลุ่มที่ 2 ศึกษาลักษณะอารยธรรมของเขตเอเชียใต้

กลุ่มที่ 3 ศึกษาลักษณะอารยธรรมของเขตเอเชียตะวันออก

กลุ่มที่ 4 ศึกษาลักษณะอารยธรรมของเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

4.2 นำเสนอผลงานการค้นคว้าและร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม

4.3 สรุปเป็นแผนที่ความคิด

ขั้นที่ 5 ทบทวนฝึกปฏิบัติ

5.1 ให้ผู้เรียนเล่นเกมจับกลุ่ม คือ ผู้เล่นจะจับฉลากคำที่เกี่ยวข้องกับอารยธรรมต่างๆ

5.2 ให้ผู้เรียนเดินเป็นวงกลมประกอบเพลง

5.3 ผู้สอนเป่านกหวีด แล้วพูดว่า “จับกลุ่ม”

5.4 ให้ผู้เล่นดูคำที่จับได้แล้ววิ่งไปรวมกลุ่มที่มีอารยธรรมในภูมิภาคเดียวกัน

5.5 ประเมินผลและชมเชยผู้ที่เล่นเกมตามกติกา

ขั้นที่ 6 วางแผนและสร้างผลงาน

6.1 แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มสร้างเกมซึ่งเกี่ยวกับอารยธรรมในภูมิภาคต่างๆ

6.2 สร้างอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นเกม

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์ชิ้นงาน

7.1 ผู้เรียนนำเสนอผลงานในชั้นเรียน ผลัดกันแสดงความคิดเป็นเชิงสร้างสรรค์ เมื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น

ขั้นที่ 8 นำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น

8.1 นำผลงานที่แก้ไขแล้วไปจัดนิทรรศการ

8.2 ผู้เรียนสรุปผลการเรียนรู้ของตนเองเปรียบเทียบกับใบสรุปของผู้สอนและให้ผู้เรียนให้คะแนนการสรุปของตนเอง

8.3 ผู้สอนดำเนินผู้ที่ไม่ซื่อสัตย์ในการให้คะแนนและสอนถึงการใช้ความซื่อสัตย์ใน

การทำงาน

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การอภิปราย
4. การสรุป

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมิน
2. แบบสังเกต

6. แหล่งการเรียนรู้/ สื่อการเรียนรู้

1. แผนที่โครงร่างของทวีปเอเชีย
2. ภาพแสดงอารยธรรม
3. แผนที่เอเชีย
4. ใบงาน
5. แบบประเมินต่าง ๆ
6. อุปกรณ์การตกแต่ง

ใบสรุป

ในปี ค. ศ. 6000 มนุษย์โลกไร้ซึ่งศาสนาพากันหวาดกลัวกับการเข่นฆ่ากันเอง ดังนั้นในคืนวันพระจันทร์เต็มดวงจึงพากันออกมาชุมนุมเพื่อหาผู้นำทางศาสนาขึ้น ต่างคนต่างเรียกร้องจะเอาพรรคพวกของตนเองขึ้นเป็นผู้นำทางศาสนา พลเอกโจเซฟ กล่าวขึ้นว่า “เราลองมาคิดกันว่าผู้นำทางศาสนา น่าจะมีคุณสมบัติอะไรบ้าง “ ผ่านไป 2 สัปดาห์ พวกเขากลับมาประชุมอีกครั้ง พลเอกโจเซฟกล่าวขึ้นอีกครั้งว่า “ ใครควรจะขึ้นเป็นผู้นำทางศาสนาดี “ เคอนาเจ โร ยกมือขึ้นพร้อมกล่าวว่า “เราไปพบคนคนหนึ่ง อาศัยอยู่ริมแม่น้ำยูเฟรติส ในบ้านของเขามีสมาชิกอยู่ด้วยกัน 4 คน คือ พ่อ แม่ และลูก 2 คน นายเนเลาะห์ ประกอบอาชีพประมง ถ้าท่านสังเกตให้ดี จะพบว่านายเนเลาะห์ซึ่งเป็นผู้นำครอบครัวนั้นพยายามสั่งสอนและอบรมลูกทั้งสองให้มีความซื่อสัตย์ ส่วนตัวของเขาเองก็ไม่เคยคิดโกงใคร แม้ว่าลูกค้าจะเอาเปรียบเขาก็ตาม นายพลโจเซฟตัดสินใจให้คนส่วนหนึ่งไปสังเกตการณ์ และตัวเขาเองก็ปลอมเป็นลูกค้าไปซื้อปลาของนายเนเลาะห์ ผลปรากฏว่า นายพลโจเซฟเห็นด้วยว่า ควรเชิญเนเลาะห์ขึ้นมาเป็นผู้นำทางศาสนา 1 ปีผ่านไป เนเลาะห์เล่าเรื่องการเกิดอารยธรรมให้ชาวโลกฟังทางวิทยุทัศน์

อารยธรรมเก่าแก่ของโลกเกิดในทวีปเอเชียจนได้รับการขนานนามว่า โลกเก่า การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของทวีปเอเชียในปัจจุบันนี้ล้วนมีรากฐานการพัฒนาจากอดีต การศึกษาลักษณะอารยธรรมในอดีตจะทำให้เข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียได้เป็นอย่างดี

อารยธรรม หมายถึง การพัฒนาการของวัฒนธรรมที่เจริญสูงสุดในทวีปเอเชียมีแหล่งอารยธรรมที่สำคัญ 4 แหล่ง คือ

1. อารยธรรมเมโสโปเตเมีย
2. อารยธรรมอินเดีย
3. อารยธรรมจีน
4. วัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เนเลาะห์ก็กล่าวจบจึงพูดต่อไปว่า “ท่านลองคิดถึงบรรพบุรุษสร้างสมอารยธรรมอันดีเก่าแก่ขึ้นมาท่านทั้งหลายลองหันมาสร้างสมอารยธรรมของเราบ้าง มีความซื่อสัตย์ต่อกันมีความจริงใจให้กัน โลกเราก็คงจะเจริญยิ่งขึ้นไป